

Sénat de Belgique

Session ordinaire 1999-2000

2-28

**Séances plénières
Jeudi 17 février 2000**

Séance du matin

Annales

Belgische Senaat

Gewone Zitting 1999-2000

Handelingen

**Plenaire vergaderingen
Donderdag 17 februari 2000**

Ochtendvergadering

2-28

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

Le **Compte rendu analytique** est un résumé des débats publié sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Les parties traduites apparaissent en italique.

L'**Annexe aux Annales et au Compte rendu analytique** publie les résultats nominatifs des votes, les communications ainsi que l'ordre du jour des prochaines séances.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales, du Compte rendu analytique et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Toutes ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be   www.lachambre.be

Abréviations - Afkortingen

AGALEV	Anders Gaan Leven
CVP	Christelijke Volkspartij
ECOLO	Écologistes
PRL-FDF-MCC	Parti Réformateur Libéral – Front Démocratique des Francophones - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	Parti Socialiste
PSC	Parti Social Chrétien
SP	Socialistische Partij
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

Het **Beknopt Verslag** is een samenvatting van de debatten en verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. De vertaalde gedeeltes zijn gecursiveerd.

De **Bijlage bij de Handelingen en het Beknopt Verslag** bevat de naamlijsten van de stemmingen, de mededelingen en de agenda van de volgende vergaderingen.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen, Beknopt Verslag en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Al deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be   www.dekamer.be

Sommaire

Sommaire.....	3
Projet de loi modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge (Doc. 2-308) (Procédure d'évocation).....	4
Projet de loi modifiant les articles 569 et 628 du Code judiciaire (Doc. 2-309).....	4
Discussion générale	4
Appel au Règlement	29
Suite de la discussion générale	30
Discussion des articles du projet de loi modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge (Doc. 2-308) (Procédure d'évocation)	45
Discussion des articles du projet de loi modifiant les articles 569 et 628 du Code judiciaire (Doc. 2-309)	70
Ordre des travaux.....	70
Excusés	71

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (Stuk 2-308) (Evocatieprocedure)	4
Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 569 en 628 van het Gerechtelijk Wetboek (Stuk 2-309)	4
Algemene bespreking	4
Beroep op het Reglement	29
Voortzetting van de algemene bespreking.....	30
Artikelsgewijze bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (Stuk 2-308) (Evocatieprocedure)	45
Artikelsgewijze bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 569 en 628 van het Gerechtelijk Wetboek (Stuk 2-309).....	70
Regeling van de werkzaamheden	70
Berichten van verhindering	71

Présidence de M. Armand De Decker*(La séance est ouverte à 10 h 05.)***Projet de loi modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge (Doc. 2-308) (Procédure d'évocation)****Projet de loi modifiant les articles 569 et 628 du Code judiciaire (Doc. 2-309)****Discussion générale**

M. le président. – Je vous propose de joindre la discussion de ces projets de loi. *(Assentiment)*

Mme Meryem Kaçar (AGALEV), rapporteuse. – *J'ai convenu avec M. Istasse que j'exposerai le rapport des deux projets.*

Le 20 janvier, la Chambre a approuvé les deux projets modifiant un certain nombre de dispositions relatives à l'acquisition de la nationalité belge. Le premier est soumis à une procédure facultativement bicamérale et le second à une procédure purement bicamérale. Étant donné que le gouvernement a demandé l'urgence pour le projet relevant de la procédure facultativement bicamérale, la date limite pour une évocation éventuelle fut fixée au 26 janvier. À cette date, trois groupes ont demandé l'évocation. La commission a adopté le projet par neuf voix contre une et une abstention.

Ce projet s'inscrit dans l'intention du gouvernement d'accentuer le caractère ouvert et tolérant de notre pays, et de combattre toute forme de racisme et de discrimination. L'acquisition de la nationalité belge est un élément important de l'intégration des allochtones. C'est pourquoi le gouvernement opte pour un assouplissement de la procédure d'acquisition de la nationalité belge. Le projet évoqué a pour objet la procédure de déclaration de la nationalité, qui est un droit immuable, et celle de naturalisation, qui reste une faveur.

Désormais, le parquet, l'Office des étrangers et la Sûreté de l'État ne disposent plus que d'un mois pour formuler un avis. Le parquet ne peut plus émettre d'avis négatif en l'absence d'une manifestation de la volonté d'intégration. L'acte de naissance peut être remplacé par un document des autorités diplomatiques ou consulaires du pays d'origine ou, à défaut, par un acte de notoriété délivré par un juge de paix et homologué par le tribunal de première instance. Le demandeur devra déclarer qu'il respectera non seulement la Constitution et les lois du peuple belge, mais aussi la Convention européenne des droits de l'homme et des libertés fondamentales. Pour la naturalisation, un séjour légal de trois ans suffit et pour la déclaration de nationalité, un séjour de sept ans.

Les partis de la majorité furent positifs. Un membre fit remarquer que ce projet s'adresse à des gens qui ne retourneraient de toute façon pas dans leur pays. Le questionnaire a été heureusement supprimé. Le ministre a promis d'élargir le cadre du personnel des parquets afin de

Voorzitter: de heer Armand De Decker*(De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.)***Wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (Stuk 2-308) (Evocatieprocedure)****Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 569 en 628 van het Gerechtelijk Wetboek (Stuk 2-309)****Algemene bespreking**

De voorzitter. – Ik stel voor deze wetsontwerpen samen te bespreken. *(Instemming)*

Mevrouw Meryem Kaçar (AGALEV), rapporteur. – Ik ben met de heer Istasse overeengekomen dat ik verslag zou uitbrengen over de bespreking van deze wetsontwerpen in de commissie voor de Justitie.

Mijn uiteenzetting bestaat uit drie hoofdstukken: in het eerste hoofdstuk zal ik de krachtlijnen van onderhavige ontwerpen bespreken; vervolgens zal ik de algemene bespreking door de fracties kort uiteenzetten en tot slot wens ik enkele punten van de artikelsgewijze bespreking aan te halen.

Vooraf wil ik even stil staan bij de gevolgde procedure. De Kamer heeft op 20 januari 2000 deze wetsontwerpen tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit goedgekeurd. Het eerste wetsontwerp is optioneel bicameraal aangezien het een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet regelt. Het tweede regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 Grondwet en is verplicht bicameraal. Beide ontwerpen strekken ertoe het verkrijgen van de Belgische nationaliteit te vereenvoudigen.

Aangezien de regering krachtens artikel 80 van de Grondwet voor het optioneel bicameraal ontwerp de spoedbehandeling had gevraagd, heeft de parlementaire Overlegcommissie de uiterste datum voor evocatie op 26 januari 2000 bepaald. De onderzoekstermijn loopt ten einde op 21 februari 2000.

Op 26 januari 2000 werd het ontwerp op verzoek van drie fracties geëvoceerd. Ingevolge die evocatie werd het wetsontwerp naar de commissie voor de Justitie verzonden. Het werd er in aanwezigheid van de minister van Justitie, op 2 februari 2000 besproken. Het wetsontwerp is in de commissie aangenomen met 9 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

De heer Istasse en ikzelf bedanken langs deze weg de diensten van de Senaat voor hun goed werk. Ze hebben het verslag heel snel opgemaakt en vertaald.

Als inleiding tot het eerste hoofdstuk van mijn betoog, haal ik een passage aan uit het regeerakkoord: "België moet een open en verdraagzame samenleving zijn. Iedereen die hier verblijft, moet zich aan de vigerende wetten en reglementen houden.(...) Evenzeer moet iedere vorm van racisme, intolerantie en discriminatie kordaat worden bestreden."

De regering is duidelijk van oordeel dat de verkrijging van de Belgische nationaliteit een belangrijk element is in de

leur permettre de faire face au raccourcissement du délai pour le traitement des demandes. L'Office des étrangers serait également restructuré. Les partis de la majorité et un membre d'un parti de l'opposition ont plaidé pour le droit de vote des ressortissants hors UE aux élections communales.

La commission a longuement débattu du concept d'intégration. Quelques membres des groupes de l'opposition regrettent l'abandon de la possibilité pour le parquet d'apprécier l'intégration et la volonté d'intégration. C'est pourquoi le porte-parole de l'un des groupes de l'opposition préconise un test d'intégration préalable.

Le concept de volonté d'intégration est une notion difficile à définir. Un membre souligne que l'intégration n'implique pas l'assimilation. Selon le même membre, l'intégration signifie la citoyennisation dans la communauté en conservant toutefois dans une certaine mesure sa culture d'origine. L'intégration est cependant un processus progressif. La politique favorisant la participation des allochtones à notre société belge a à peine dix ans.

La législation relative à la nationalité ne peut actuellement pas servir de politique des minorités à part entière. Les décideurs régionaux doivent pour ce faire effectuer les investissements nécessaires et fournir les efforts indispensables afin de remédier au retard socioculturel de ces groupes de population ainsi qu'à la discrimination dont il font souvent l'objet.

L'assouplissement de l'acquisition de la nationalité belge invite les allochtones à intensifier leur participation à notre société, ce qui implique des droits et des responsabilités. La volonté d'acquisition de la nationalité belge constitue donc déjà une expression de la volonté d'intégration.

39 amendements ont été déposés, dont aucun n'a été retenu. Un de ces amendements visait à remplacer le mot « y ayant eu sa résidence principale » par les mots « y ayant eu, de manière ininterrompue, sa résidence légale et principale ». Le ministre renvoie à la discussion de la Chambre lors de laquelle on a déclaré que le mot « résidence principale » se rapporte à un séjour basé sur différentes autorisations de séjour. La résidence principale doit néanmoins se baser sur une autorisation de séjour légale. Le ministre ajoute que le terme « résidence principale » est entré dans le Code civil. Il importe donc, en vue de la concordance, que l'on utilise ce même terme dans le présent projet de loi.

En outre, dans un autre amendement, on jugeait superflu d'exiger une durée de séjour pour la procédure de naturalisation. Le but est d'ouvrir la réflexion, éventuellement lors d'une révision de la Constitution, au sujet de la modernisation de l'acquisition de la nationalité, au sens de citoyenneté. La préoccupation sous-jacente de l'auteur de l'amendement est d'éviter tout risque de politisation lors de la naturalisation.

À ce propos, le même auteur a déposé un amendement qui retire à la Chambre la compétence en matière d'acquisition de la nationalité. L'amendement vise à ne plus considérer la naturalisation comme une faveur mais comme un droit subjectif contre lequel une possibilité de recours existerait.

Face à ces deux amendements, le ministre a répondu qu'ils agissent « de lege ferenda » puisqu'il n'est pas question d'une

intégratie van de allochtone gemeenschappen in onze samenleving en hun participatie aan het maatschappelijk leven.

Om de opname in de samenleving te bevorderen, kiest de regering voor de versoepeling van het verkrijgen van de Belgische nationaliteit.

Het geëvoeerde wetsontwerp heeft in hoofdzaak betrekking op de verkrijging van de Belgische nationaliteit door middel van een nationaliteitsverklaring – artikel 12bis – en door middel van naturalisatie – artikel 19 – en dit met respect voor de artikelen 8 en 9 van de Grondwet, die inhouden dat de nationaliteitsverklaring een subjectief recht tot verkrijging van de Belgische nationaliteit verleent, terwijl de naturalisatie een gunst is die door de Kamer in laatste aanleg wordt toegestaan of geweigerd.

Onderhavige wetsontwerpen bevatten wijzigingen inzake de vereenvoudiging en verbetering van de nationaliteitsprocedures.

Ten eerste wordt voor al de nationaliteitsprocedures de termijn waarbinnen het parket, de Dienst Vreemdelingenzaken en de Veiligheid van de Staat advies moeten verlenen, vastgesteld op één maand.

Ten tweede beschikt het parket, wanneer het van oordeel is dat de aanvrager onvoldoende blijkt geeft van een wil tot integratie, niet langer over de mogelijkheid een negatief advies uit te brengen. De wil tot integratie wordt vermoed door de aanvraag.

Ten derde kan een akte van geboorte worden vervangen door een document uitgereikt door de diplomatieke of consulaire autoriteiten van het land van geboorte. In geval van onmogelijkheid of zware moeilijkheden om dergelijke akte te verkrijgen, kan die vervangen worden door een akte van bekendheid uitgereikt door de vrederechter en gehomologeerd door de rechtbank van eerste aanleg. De mogelijkheid om een akte van geboorte te vervangen door een akte van bekendheid is helemaal analoog met de procedure in het kader van het huwelijk zoals bepaald in het Burgerlijk Wetboek.

Ten vierde moet de aanvrager op het formulier van het naturalisatieverzoek verklaren dat hij niet alleen de Grondwet en de wetten van het Belgische volk zal naleven, maar ook het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Ten vijfde wordt net zoals de huidige procedure inzake nationaliteitsverklaring, ook de naturalisatieprocedure kosteloos.

Met betrekking tot de toelatingsvoorwaarden tot de Belgische nationaliteit volstaat voor de naturalisatie een legaal verblijf van 3 jaar. Voor de nationaliteitsverklaring geldt een termijn van 7 jaar.

In de algemene bespreking spraken de woordvoerders van de meerderheidspartijen zich eensgezind positief uit over dit wetsontwerp omdat het in de lijn ligt van het evenwichtige beleid dat de regering wenst te voeren om België te profileren als een samenleving die open en tolerant is.

Een commissielid was van mening dat dit wetsontwerp voornamelijk bedoeld is voor die mensen die nooit naar hun land van oorsprong zullen terugkeren. Ze zouden daar

révision de la Constitution.

Je terminerai mon exposé par une citation extraite du rapport: « Ce projet constitue dès lors une avancée incontestable pour la Belgique et pour tous ceux qui veulent promouvoir les principes d'humanisme. »

waarschijnlijk als een vreemdeling worden beschouwd. Hij werd hierin bijgevallen door andere leden. Vele leden verheugen zich er ook over dat de beruchte vragenlijst verdwijnt en dat het parket geen mogelijkheid meer heeft om te oordelen over de integratie van de aanvragers.

Het merendeel van de commissieleden toonde zich bezorgd over de haalbaarheid van de verkorting tot één maand van de termijn waarbinnen het parket en de Dienst Vreemdelingenzaken advies moeten uitbrengen.

Toch was een lid van mening dat met de huidige mogelijkheden van de informatica, die termijn niet onoverkomelijk is. Voorts was hetzelfde lid van mening dat het allemaal een kwestie van goede wil en van voldoende middelen is, vooral in Brussel.

Tegenover die bezorgdheid zei de minister dat uit het overleg met het college van procureurs-generaal blijkt, dat de termijn van één maand haalbaar is, ook voor het parket van Brussel, aangezien het enkel dient te adviseren over ernstige feiten eigen aan de persoon. De minister verklaarde voorts dat hij zich ertoe heeft verbonden de personeelsformatie bij de parketten uit te breiden om de gevolgen van de gewijzigde regeling op te vangen. Hij deelde ook mee dat de regering, inzonderheid de minister van Binnenlandse Zaken, erop zal toezien dat de termijn van één maand door de Dienst Vreemdelingenzaken wordt gerespecteerd. De Dienst Vreemdelingenzaken wordt geherstructureerd; het takenpakket wordt verdeeld over drie afdelingen, waarvan er één zal instaan voor het tijdig verstrekken van de adviezen over de nationaliteitsverklaring.

De aanwezige leden van de meerderheidsfracties verleenden niet alleen hun steun aan dit wetsontwerp, ze bepleiten tevens de toekenning van stemrecht aan niet-EU-onderdanen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Opmerkelijk genoeg verdedigde ook een lid van de oppositie het stemrecht voor vreemdelingen. Het verklaart dat door dit wetsontwerp het actief burgerschap opgegeven wordt en het stemrecht ontzegd aan vreemdelingen die in België verblijven en hier geïntegreerd zijn, maar de Belgische nationaliteit niet wensen aan te nemen.

Ik sta nu even stil bij het begrip integratie omdat hierover uitvoerig in de commissie werd gedebatteerd.

Enkele leden van de oppositiefracties betreuren dat de mogelijkheid om in de naturalisatieprocedure de integratie en de integratiewil door het parket te laten beoordelen, is weggelaten. Om die reden is de woordvoerder van een oppositiefractie voorstander van een voorafgaande integratieproef teneinde het belang van de Belgische nationaliteit nog te behouden. Het begrip integratiewil is een moeilijk te omschrijven notie en zelfs de wetenschappers zijn het onderling niet eens over de invulling ervan. Bijgevolg is het gevaar voor willekeur niet ondenkbaar.

Een lid onderstreept dat integratie geen assimilatie inhoudt en het niet de bedoeling is dat vreemdelingen hun geaardheid volledig verliezen en in alles de autochtone bevolking dienen na te bootsen. Integratie betekent volgens hetzelfde lid dat men zich in een gemeenschap inburgert, evenwel met een zeker behoud van de eigen cultuur. Uiteraard verzwakt die band met de oorspronkelijke cultuur doorheen de verschillende generaties. Integratie is echter een geleidelijk

proces en vereist bereidwilligheid van zowel allochtonen als autochtonen. Het beleid dat de participatie van allochtonen in onze Belgische samenleving bevordert, is amper tien jaar oud. Allochtonen werden veel te lang aan hun lot overgelaten omdat ze electoraal niet interessant genoeg waren.

Thans dekt de nationaliteitswetgeving niet de lading van een volwaardig minderhedenbeleid. Dit dient op een ander niveau te worden gevoerd. De regionale beleidsmakers moeten de nodige investeringen doen en de noodzakelijke inspanningen leveren om de sociaal-culturele achterstellingen van die bevolkingsgroepen en de discriminaties waaraan ze, met of zonder de Belgische nationaliteit, vaak worden blootgesteld, tegen te gaan.

Meer en meer allochtonen vragen hier een waardig leven te kunnen leiden met alle mogelijkheden van toegang tot de arbeidsmarkt, huisvesting en kwalitatief onderwijs. Zij wensen in harmonie en in wederzijds respect met de autochtone bevolking te leven.

Tenslotte is de versoepeling van de verkrijging van de Belgische nationaliteit een uitnodiging tot een betere participatie van allochtonen in onze maatschappij met rechten en verantwoordelijkheden, waarbij de wil tot verkrijging van de Belgische nationaliteit al een uiting is van de wil tot integratie.

Zo kom ik tot de artikelsgewijze bespreking en de amendementen. Er werden 39 amendementen ingediend, waarvan geen enkel werd aangenomen.

Ik ga niet alle amendementen bespreken. Toch wens ik nog even stil te staan bij enkele vragen tot verduidelijking en bij amendementen met betrekking tot bepaalde begrippen en de interpretatie van sommige wetsbepalingen.

Een lid vroeg wie oordeelt over de onmogelijkheid of de zware moeilijkheden om de akte van geboorte te verschaffen. De minister antwoordde dat de rechtbank oordeelt over de al dan niet toereikendheid van de betreffende documenten. Een ander amendement strekte ertoe het woord "hoofdverblijf" te vervangen door de woorden "onafgebroken wettelijk verblijf dat tegelijkertijd ook de hoofdverblijfplaats is". De minister verwees naar de discussie in de Kamer waar werd gesteld dat met hoofdverblijf een verblijf op basis van verschillende vergunningen wordt bedoeld. Hiermee bedoelt hij een vestigingsvergunning en een machtiging of een toelating tot verblijf van bepaalde of onbepaalde duur. De hoofdverblijfplaats moet niettemin op een wettelijke verblijfsvergunning zijn gebaseerd. De minister voegde er nog aan toe dat de term "hoofdverblijfplaats" volledig ingang heeft gevonden in het Burgerlijk Wetboek. Met het oog op de concordantie is het dus belangrijk dat ook in dit wetsontwerp dezelfde term wordt gebruikt.

Voorts wens ik de volgende amendementen aan te halen. Het eerste overstijgt het kader van dit wetsontwerp, het acht de verblijfsduur niet meer nodig voor de naturalisatieprocedure omwille van het uitzonderlijke karakter en het belang dat aan de motivering wordt gehecht. De bedoeling ervan is, bij een eventuele grondwetsherziening, de reflectie te openen over een modernere wijze om de nationaliteit, in de zin van burgerschap, te verkrijgen. De indiener van het amendement wil hiermee het risico van politisering bij naturalisatie

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Dans la déclaration de principe du VLD, telle qu'elle a été approuvée lors du congrès fondateur du 15 novembre 1992, on lit ce qui suit : « Il existe dans notre société, des tensions importantes entre certains groupes de la population. Certains nient ce problème. D'autres prêchent en faveur de solutions portant atteinte à la dignité humaine. Il existe pourtant une troisième voie, celle de la citoyennisation des étrangers permettant leur adaptation à nos valeurs et à notre mode de vie. »*

Dans le programme électoral de ce même parti, nous lisons : « Les conflits actuels entre les autochtones et les allochtones ne seront pas résolus par un assouplissement de la législation sur la nationalité » et plus loin encore : « Bon nombre d'étrangers obtiendront la nationalité, mais ce n'est pas une manière de résoudre le problème. »

Aujourd'hui, nous assistons à une forme grossière d'escroquerie démocratique. La manière dont cette proposition est traitée au Sénat est scandaleuse et n'est pas digne d'être qualifiée de discussion. Pour modifier la loi sur la nationalité, on a, pour des raisons purement politiciennes, déposé un nouveau projet à traiter en urgence sans que l'urgence ne soit motivée et sans prêter la moindre attention aux amendements de l'opposition.

Ceux qui hier décrivaient le déclin du Parlement tiennent aujourd'hui à peine compte de l'opposition.

En outre, la question de la nationalité doit rester en dehors de la politique politicienne. La nationalité est essentiellement liée à la citoyenneté. Ce lien disparaît dans la proposition du gouvernement.

Je qualifierais cette loi de grande escroquerie. À l'époque, un membre du VLD, M. Coveliers, qualifia la modification de la nationalité de scandale. Un an plus tard, on élargit la loi sans qu'on puisse y retrouver la moindre logique. Le VLD est bien à nouveau le vieux parti libéral, qui promet tout pour accéder au pouvoir mais qui, une fois aux commandes, ne respecte pas les promesses faites aux électeurs.

Je regrette que le projet de loi ait été traité à la hâte par la

uitsluiten. Ik verwijs hierbij naar bladzijde 41 van het verslag.

Aansluitend hierbij heeft hetzelfde lid een amendement ingediend, dat de Kamer de bevoegdheid voor het verlenen van de nationaliteit ontnemt. Ook het beroep tegen een ongunstige beslissing op een naturalisatievraag dient dan te worden ingesteld bij de rechtbanken. Het amendement strekt ertoe de naturalisatie niet langer te beschouwen als een "gunst" maar als een "subjectief recht" waartegen beroep mogelijk zou zijn. Dat zou niet alleen gelden voor de naturalisatieaanvragen, maar ook voor de nationaliteitsverklaring die thans als een subjectief recht wordt beschouwd. De minister antwoordt dat deze amendementen "de lege ferenda" opereren, omdat er geen sprake is van een grondwetsherziening.

Tot slot heeft de commissie beslist om een aantal tekstcorrecties aan voorliggend wetsontwerp aan te brengen.

Tot besluit van mijn uiteenzetting geef ik een citaat uit het verslag: "Dit ontwerp is dus onmiskenbaar een stap voorwaarts voor België en voor eenieder die de humanistische beginselen wil bevorderen".

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Sta mij toe mijn uiteenzetting met een citaat te beginnen: "Er bestaan in onze samenleving ernstige spanningen tussen bevolkingsgroepen. Sommigen ontkennen dit probleem. Anderen prediken menonwaardige oplossingen. Er is nochtans een derde weg, deze van de inburgering van de vreemdelingen, waarbij ze zich aanpassen aan onze waarden en levenswijze". Tot zover het citaat uit de beginselverklaring van de VLD, goedgekeurd op het stichtingscongres van 15 november 1992. Het staat nog altijd zo op het Internet.

In het verkiezingsprogramma van dezelfde partij lezen we : "De huidige conflicten tussen autochtonen en allochtonen worden niet opgelost door een versoepeling van de nationaliteitswetgeving; die ingreep wekt immers uitsluitend de illusie dat er een oplossing voorhanden is. Tal van vreemdelingen zullen de Belgische nationaliteit verwerven, maar zo wordt het probleem zelf niet aangepakt. Een soepele wetgeving geeft de vreemdelingen trouwens ook een verkeerd signaal. De verlening van de Belgische nationaliteit wordt een louter administratieve formaliteit; een verbintenis tot het burgerschap valt weg".

We weten allen wat de manipulatie waarde is in een democratie. Er is ooit een boek geschreven met als titel *De democratie als wijze van oplichting*. Wat we vandaag meemaken, is een vorm van democratische oplichting. De wijze waarop dit ontwerp in de Senaat wordt behandeld, is een schande. Na de wijziging van de nationaliteitswet in 1998, werd in 1999 weer een nieuw ontwerp ingediend, louter om partijpolitieke redenen, dat met spoed moet worden behandeld. De meerderheid heeft die urgentie echter op geen enkel ogenblik verantwoord en heeft ook helemaal geen belang gehecht aan de amendementen van de oppositie, ook wanneer die gingen over manifeste fouten in de wetteksten.

Zij die gisteren de teleurgang van het Parlement beschreven, hebben vandaag veel minder dan de vorige regering oog en oor voor standpunten van de oppositie.

Bovendien moet, zoals professor Depage schreef in *Traité élémentaire du droit civil*, de nationaliteitskwesie buiten de

commission de la Justice. Je n'ai pas pu être présent lors de la discussion parce que d'autres réunions importantes avaient lieu au même moment.

Le CVP reste d'avis qu'il faut encourager les étrangers séjournant depuis longtemps en Belgique à participer au fonctionnement de la société. C'est la seule manière de construire une société tolérante, une société où l'on tient compte du fait que la capacité d'absorption a certaines limites. L'acquisition de la nationalité belge s'inscrit dans ce processus d'intégration.

La législation belge sur la nationalité avait une structure logique. Plus il y a de manifestations d'intégration, plus il est aisé de faire valoir ses droits à l'acquisition de la nationalité. Si ces manifestations sont moins évidentes, alors la nationalité devient une faveur et le demandeur doit prouver qu'il veut s'intégrer.

On met à présent fin à cette logique. La volonté d'intégration n'est plus une condition d'acquisition de la nationalité. Seules les conditions de séjour joueront encore un rôle, mais les délais sont considérablement raccourcis.

Ce projet de loi donne un signal erroné. Il supprime toute incitation à l'intégration. Or, la citoyennisation est importante, en premier lieu pour les immigrés eux-mêmes. Intégration ne signifie pas du tout assimilation. Notre parti ne veut pas l'assimilation. Nous voulons, au contraire, que les immigrés soient des membres à part entière de notre société. La possession de la carte d'identité belge n'y suffit toutefois pas. Dans nos pays voisins également, par exemple aux Pays-Bas, une connaissance suffisante de la langue nationale doit être démontrée.

La nouvelle loi ouvrira la porte à une nouvelle vague d'immigration qui ne se limitera pas à la Belgique. Celui qui obtient la nationalité belge pourra en effet voyager librement à travers l'Europe, ce qui peut constituer un grand avantage pour la criminalité organisée.

La loi aura des conséquences importantes dans le domaine de l'immigration. Grâce à la déclaration de nationalité, une personne dont un des parents est devenu belge pourra immédiatement faire valoir un droit à la nationalité belge. L'article 10 de la loi sur les étrangers du 15 décembre 1980 stipule que les étrangers qui satisfont aux conditions légales pour obtenir la nationalité belge grâce à une déclaration de nationalité, sont, de plein droit, autorisés à séjourner plus de trois mois dans le Royaume. Comment le ministre de l'Intérieur pourra-t-il interdire à ces étrangers l'accès au Royaume pour plus de trois mois? En outre, une personne qui satisfait aux conditions légales pour obtenir la nationalité belge en raison d'une déclaration de nationalité doit recevoir une autorisation de séjour.

La nouvelle loi aura donc un effet multiplicateur. L'acquisition de la nationalité par la naturalisation ou par une autre procédure a pour conséquence que les enfants des personnes concernées, même sans jamais avoir résidé dans notre pays, peuvent également obtenir la nationalité belge. Cette possibilité vaudra aussi pour les enfants de ces enfants.

On a accordé beaucoup d'attention à l'octroi de la nationalité belge à la deuxième ou troisième génération, mais il s'agissait jusqu'à présent d'enfants nés ici ou séjournant

partijpolitiek blijven. Bepaalde fundamentele zaken worden in een democratie beter niet partijpolitiek gemanipuleerd. Zo wordt het kiezerskorps beter niet op basis van bepaalde voorkeuren samengesteld. De partij die gevochten heeft tegen het cliëntelisme, dat uiteindelijk werd afgeschaft, wil de Belgische nationaliteit nu uitdelen op een manier die onaanvaardbaar is en niets meer met de werkelijke draagkracht van nationaliteitsvoorwaarden te maken heeft. De nationaliteit is inderdaad essentieel verbonden met het burgerschap. Deze band tussen nationaliteit en burgerschap valt in het ontwerp van de regering echter weg.

"De grote oplichting", dat zou de ondertitel van het wetsontwerp kunnen zijn. Ik herinner me nog dat de welsprekendheid van Cicero in het niet verzonk bij de dithyramben die de vroegere VLD-fractieleider, de heer Coveliers, ten beste gaf toen we tijdens de vorige legislatuur de wet van 1998 wijzigden. Het was een schande, zo beweerde hij; de Belgische nationaliteit werd gebanaliseerd! Een jaar later echter wordt de wet verruimd op een manier die werkelijk geen enkele logica in zich draagt. Het is duidelijk: de VLD is opnieuw de oude liberale partij die alles belooft om aan de macht te komen, maar die zodra ze aan de macht is, geen respect heeft voor haar verkiezingsbeloften.

Ik betreur ook de aanpak. Het ontwerp werd op een dagje door de commissie voor de Justitie gelooft op een ogenblik dat er ook andere vergaderingen plaatsvonden. Zelf heb ik daardoor de bespreking van het ontwerp niet kunnen volgen, niet uit gebrek aan interesse, maar omdat ik bij andere belangrijke besprekingen aanwezig moest zijn.

Ik kom nu tot de grond van de zaak. We hebben uiteraard onze amendementen opnieuw ingediend. De CVP is van mening dat vreemdelingen die lange tijd in België verblijven, aangemoedigd moeten worden tot participatie en integratie in de samenleving. Migranten die hier geruime tijd zijn, moeten de nodige kansen krijgen en moeten worden uitgenodigd om op deze kansen in te gaan. In ons programma, dat niet verandert of we nu in de meerderheid of in de oppositie zitten, kunt u lezen dat we van oordeel zijn dat deze aanpak moet leiden tot een verdraagzame samenleving, maar ook een samenleving waar de grenzen aan het verwerkingsniveau in acht worden genomen. Wanneer men ervan uitgaat dat integratie noodzakelijk is, dan is het duidelijk dat de verwerving van de Belgische nationaliteit in dit integratieproces een rol kan spelen.

De Belgische nationaliteitswet had een logische structuur. Naarmate er meer aanwijzingen zijn dat de betrokkene geïntegreerd is of bereid is zich te integreren in onze samenleving, kan hij of zij meer aanspraak maken op de nationaliteit. Zijn die aanwijzingen minder duidelijk, dan wordt in het kader van de naturalisatieprocedure, het verkrijgen van de nationaliteit een gunst en moet de aanvrager aantonen dat hij zich wil integreren. Aan deze logica wordt nu een einde gemaakt. De integratiewil, essentieel voor het bekomen van de nationaliteit, wordt niet langer als voorwaarde voor de verwerving van de Belgische nationaliteit aanvaard.

Enkel zeer minieme verblijfvoorwaarden spelen nog een rol, en dan nog een zeer beperkte, als we vergelijken met de doorgaans gehanteerde gemeenrechtelijke termijnen voor het

chez nous depuis longtemps. On peut donc parler d'un glissement important pouvant mener à des abus.

Les procédures et les délais ont aussi un caractère théorique. Les délais sont à nouveau modifiés alors qu'ils l'ont déjà été en 1998. Rien ne garantit que le ministère public, la Sûreté de l'État et l'Office des étrangers puissent rendre leur avis en temps utile. Rien ne garantit que l'on puisse s'en tenir au délai d'un mois, surtout dans les grands parquets qui sont confrontés à une pénurie de magistrats. De plus, les déménagements risquent de tout chambouler. La Sûreté de l'État et l'Office des étrangers ont déclaré qu'il leur fallait entre trois et neuf mois pour formuler un avis. Le contrôle sera extrêmement limité, voire inexistant. Il serait donc logique que l'on prévienne la possibilité d'un retrait de la nationalité belge en cas de fraude. Ce n'est pas le cas. Dans une société comme la nôtre, un contrôle inadéquat constitue un risque sérieux pour la sécurité des citoyens. Même si la grande majorité des demandes repose sur la bonne foi, certains criminels vont être tentés de profiter des nouvelles possibilités de la loi, d'autant plus que la nationalité belge ouvre les portes de l'Europe.

Le projet pose aussi problème en ce qui concerne les conditions de résidence. C'est ainsi que la résidence principale constitue une situation de fait qui ne dit rien sur la légitimité du séjour. C'est pourquoi mon groupe a proposé de parler de séjour ininterrompu en Belgique, ce que le ministre a jugé superflu. C'est méconnaître la jurisprudence. Selon le Conseil d'État, un séjour illégal en Belgique doit être considéré comme un séjour à l'étranger assimilable à un séjour en Belgique si l'intéressé démontre qu'il a des attaches véritables avec la Belgique.

Cette assimilation existe dans différentes procédures et aussi en matière de naturalisation. Ceci signifie que tous ceux qui seront régularisés maintenant pourront faire valoir la durée de leur séjour illégal pour l'obtention de la naturalisation. Les régularisés pourront immédiatement demander la naturalisation. Certainement en raison des délais très courts qui sont proposés, notre groupe estime que l'on va ici trop loin et que c'est en fait incompréhensible.

La majorité n'est toutefois pas disposée à amender son texte. Le projet doit être voté par le Sénat le plus rapidement possible. De ce fait, le débat parlementaire est vidé de sa substance. Il y avait pourtant des amendements qui, indépendamment du contenu, sont indispensables. Je pense par exemple à l'amendement à l'article 4 qui vise à supprimer les mots « nés à l'étranger ». En commission, il fut demandé au ministre si l'article 4 ne comportait pas de discrimination à l'égard des étrangers qui font la déclaration parce qu'un de leurs parents est devenu belge. Cette possibilité n'est offerte qu'aux étrangers qui sont nés à l'étranger. Les étrangers nés en Belgique ne peuvent en bénéficier. Selon le ministre, il n'y a pas de discrimination car les étrangers nés en Belgique pouvaient avoir recours à l'option de nationalité. Est-ce bien exact ? Ils ne peuvent en effet y avoir recours que si un certain nombre de conditions supplémentaires sont remplies.

Il est donc bien question de discrimination. Les conditions liées à l'option de nationalité sont en effet assez strictes. C'est un exemple de conséquence indésirable et indirecte d'un texte

verkrijgen van rechten.

Om de woorden van het VLD-programma te gebruiken: de wet is werkelijk het verkeerde signaal. Ze neemt elke aansporing tot integratie weg. Na drie jaar verblijf heeft een vreemdeling nagenoeg volledig recht op de nationaliteit en kan hij de naturalisatie aanvragen. Na zeven jaar beschikt hij over een absoluut recht op de nationaliteit en kan hij de nationaliteitsverklaring afleggen. Waarom zou hij dan intussen nog inspanningen doen om zich in te burgeren? De wil tot integratie wordt niet gestimuleerd. Dat een samenleving niet wordt gevormd door naast elkaar levende atomen, maar door verbondenheid en samenhang, wordt, wat de meerderheid ook moge beweren, in het ontwerp zelf veel te weinig onderstreept. Het wordt niet in de wet ingeschreven.

Het is nochtans duidelijk dat inburgering voor de migranten zelf van levensbelang is. Als ze in onze samenleving werkelijk kansen willen hebben, dan is integratie onontbeerlijk. Met integratie bedoel ik natuurlijk niet assimilatie – daar zijn we nooit voorstander van geweest – maar wel alle kansen krijgen met respect voor de fundamentele opties van onze samenleving. De naturalisatie en het verlenen van de nationaliteit gelijkstellen met of terugbrengen tot, het uitreiken van een Belgische identiteitskaart en het verlenen van kiesrecht, vinden we veel te formeel.

Ik weet wel dat de argumenten uit andere landen in België niet meer van tel zijn, maar in de ons omringende landen is integratie precies wel een voorwaarde voor de nationaliteitsverwerving. Laten we het voorbeeld nemen van de redelijke kennis van de taal van het land. We kunnen Nederland bezwaarlijk een repressief land noemen. Integendeel. Het is een zeer permissief land. Iedereen weet dat de democratisering zich op alle niveaus doorzet, ook de democratisering van de decadentie. In Nederland wordt de redelijke kennis van het Nederlands wel geëist. In ons land wordt dat niet eens overwogen. Wat een minimaliseren van het belang van de taal! Wat een gebrek aan respect voor de taal! Taal is het communicatiemiddel bij uitstek. Taal is het middel waarvan de collectieve verbeelding zich bedient, waarmee men zijn maatschappijopvattingen, ideeën en angsten tot uitdrukking brengt. Een vreemdeling die de taal niet spreekt, wordt meteen geconfronteerd met vervreemding, met communicatieproblemen en gebrek aan perceptie, wat integratie zeer bemoeilijkt.

Ik verwijs naar de *Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlanderschap van augustus 1994*, die over inburgering het volgende zegt.

“Het begrip inburgering dient om een ontwikkelingsproces aan te duiden dat leidt tot een daadwerkelijke participatie in de samenleving die men heeft aanvaard en waarin men zijn weg heeft leren vinden. Het mag niet zo worden opgevat dat een aanpassing aan de Nederlandse samenleving vereist zou zijn waarbij de vreemdeling zijn culturele identiteit heeft opgegeven of zijn nationale afkomst heeft verloochend. Wel mag worden verlangd dat de verzoeker niet uitsluitend op zijn (minderheids)groep is georiënteerd of daarvan geheel afhankelijk is. Hij moet in staat zijn ook met anderen te communiceren. Aangezien de taal het belangrijkste communicatiemiddel is, is voldoende beheersing van het

non homogène.

On ne réagira pas à tout cela car le Sénat est devenu la chambre de réflexion dans le sens le plus strict du terme. On peut réfléchir, mais pas agir. Le groupe VLD est d'ailleurs largement absent, vraisemblablement parce qu'il n'est pas en mesure de répondre à nos arguments pertinents et préfère fuir pour ne pas être confronté à son propre programme électoral.

Ce projet met fin à la politique d'intégration menée jusqu'à présent. Il est d'ailleurs incompréhensible que l'on n'attende pas, en ce qui concerne la procédure de naturalisation, les résultats de l'application de la loi du 22 décembre 1998, laquelle réalisait déjà un assouplissement substantiel de l'acquisition de la nationalité belge. En considérant l'acquisition de la nationalité presque comme un automatisme, les immigrants ne seront plus incités à s'intégrer. C'est néfaste aussi bien pour les autochtones que pour les allochtones. La nouvelle loi encouragera l'intolérance. Il est illusoire de croire que la discrimination disparaîtra en octroyant une carte d'identité belge après un court séjour. Nous ne pouvons accepter la dissociation de la nationalité et de la citoyennisation. Cela ne fera qu'attiser la peur de l'étranger. Il est regrettable que l'on fasse le contraire de ce que doit être une politique d'intégration équilibrée, laquelle nécessite une assise sociale. Ce projet est un signal du fait que l'intégration n'est plus fixée comme condition. Pour toutes ces raisons, le CVP émettra un vote négatif.

Nederlands een kenmerk van inburgering. Hoe die kennis wordt verkregen is van geen belang." De overheid kan daartoe trouwens een veelheid van initiatieven in het leven roepen.

Het hoofddoel van de wet is natuurlijk partijpolitiek ingekleurd met allerlei hoogdravende principes die geen stand houden, omdat ze voorbijgaan aan de kern van de zaak: de inburgering. Daarenboven kunnen we er niet omheen dat deze wet de deur openzet voor een nieuwe migratiegolf, die zich trouwens niet tot België zal beperken. Wie de Belgische nationaliteit verwerft, krijgt immers meteen het recht op vrij verkeer in heel Europa.

Ik weet dat mijn volgend argument zal worden afgedaan als een schimmige bedreiging, maar wie dat doet, geeft alleen blijk van gebrek aan feitenkennis. De wijze waarop de nationaliteit in ons land kan worden bekomen, is voordelig voor personen uit de georganiseerde criminaliteit. Een soepele toegang tot de nationaliteit maakt allerlei misbruiken mogelijk. Vreemdelingen met minder nobele bedoelingen zullen pogen via de Belgische wetgeving toegang tot Europa te verkrijgen, te meer daar de verschillende procedures volgens welke de aanvraag moet worden onderzocht, uiterst zwak zijn.

Dat de wet verregaande gevolgen heeft op de migratie kan het best geïllustreerd worden met een voorbeeld. Via de nationaliteitsverklaring zal iemand van wie een van de ouders Belg is geworden onmiddellijk een recht kunnen laten gelden op de Belgische nationaliteit.

Dit betekent dat telkens wanneer het parlement iemand de Belgische nationaliteit toekent, wat mogelijk wordt na drie jaar verblijf in België, diens meerderjarige kinderen eveneens het subjectieve recht verwerven op de Belgische nationaliteit. Artikel 10 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van de vreemdelingen bepaalt dat 'van rechtswege' tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk zijn toegelaten: de vreemdeling die voldoet aan de wettelijke voorwaarden om de Belgische nationaliteit door een nationaliteitsverklaring te verkrijgen! De enige voorwaarde voor de nationaliteitskeuze op basis van artikel 12 §1, 2° van het ontwerp is dat de ouder Belg is. De betrokkene moet zelfs geen nationaliteitsverklaring afleggen. De vraag is dan ook hoe de minister van Binnenlandse Zaken aan deze vreemdelingen de toegang tot het Rijk voor meer dan drie maanden zal ontzeggen.

Er is zelfs meer. Aan de persoon die voldoet aan de wettelijke voorwaarden om de Belgische nationaliteit door een nationaliteitsverklaring te verkrijgen, moet overeenkomstig artikel 15 van dezelfde wet de machtiging tot vestiging worden verleend! Een uitdeinend effect is daardoor onvermijdelijk. Het verkrijgen van de Belgische nationaliteit door naturalisatie of een andere procedure brengt mee dat de kinderen van de betrokkene de Belgische nationaliteit zelfs kunnen verkrijgen wanneer ze nooit in ons land hebben verbleven. Hetzelfde zal uiteraard gelden voor de kinderen van deze kinderen.

Aan het verlenen van de Belgische nationaliteit aan de tweede en derde generaties van de vreemdelingen is veel aandacht besteed. Er bestaat daarover ook een rechtspraak. Het gaat

dan echter altijd om kinderen die in België geboren zijn of hier reeds geruime tijd verblijven. Op dat vlak is er dus een belangrijke verschuiving gebeurd, die tot misbruik kan leiden.

Ik wees er reeds op dat ook de procedures en de termijnen die in het voorgestelde ontwerp zijn opgenomen, een vrij theoretisch karakter hebben. Die termijnen werden pas in 1998 gewijzigd. Vandaag stelt de regering een nieuwe wijziging voor, maar ze geeft geen enkele waarborg dat het advies van het openbaar ministerie, van de Staatsveiligheid en van de dienst Vreemdelingenzaken tijdig kunnen worden geformuleerd. Die termijn bedraagt volgens het ontwerp een maand. Het valt echter te betwijfelen of die termijn zal worden gerespecteerd, meer bepaald door de grote parketten, waar nog altijd een groot tekort aan magistraten is. Door te verhuizen kan de vreemdeling alles trouwens nog grondig in de war sturen. Ook de Staatsveiligheid en de dienst Vreemdelingenzaken beklemtoonden dat die termijn weinig realistisch is. De dienst Vreemdelingenzaken heeft thans drie tot negen maanden nodig om een advies te formuleren. Wat de termijnen betreft, verwijs ik verder naar het verslag en de discussie in de commissie.

De controle zal dus uiterst miniem of onbestaande zijn. Het zou dan ook logisch zijn te voorzien in de mogelijkheid om de Belgische nationaliteit te ontnemen indien later zou blijken dat ze op bedrieglijke wijze is aangevraagd en op basis van valse informatie is toegekend. Ook die regel is verworpen.

In een mondiale samenleving houdt een gebrekkige controle op de aanvraag van de nationaliteit een groot gevaar in voor de veiligheid van de burgers. Het is zonder meer duidelijk dat de overgrote meerderheid van de personen die de Belgische nationaliteit aanvragen, correct en integer zijn, maar het valt niet uit te sluiten dat bepaalde criminele groepen gebruik zullen maken van de mogelijkheden die de nieuwe wet biedt. Dat is voor hen bijzonder aantrekkelijk, omdat de Belgische nationaliteit de toegang tot het hele Europese grondgebied verzekert. Wie een ketting wil doorbreken, zal immers altijd de zwakste schakel kiezen. Hier is dat de Belgische nationaliteitswetgeving.

Ook met betrekking tot de voorwaarden voor de nationaliteitsverklaring en de naturalisatie, meer precies de verblijfsvoorwaarden, is de tekst van het ontwerp problematisch. Zo is er steeds sprake van een hoofdverblijf in België gedurende een bepaalde periode, bijvoorbeeld drie jaar in het geval van de naturalisatie. De hoofdverblijfplaats is een feitelijke situatie en zegt als dusdanig niet veel over de rechtmatigheid van het verblijf in ons land. De CVP-fractie had in de commissie dan ook voorgesteld te specificeren dat het moet gaan om een onafgebroken wettelijk verblijf in België. Het is toch maar normaal dat er aan wettelijke toestanden rechtsgevolgen worden verleend. Volgens de minister is de vermelding "wettelijk verblijf" echter overbodig. Ik ben het daar helemaal niet mee eens. Volgens de rechtspraak van de Raad van State moet het illegaal verblijf in België immers worden beschouwd als een verblijf in het buitenland, dat met een verblijf in België kan worden gelijkgesteld wanneer de belanghebbende bewijst dat hij een werkelijke band met België heeft gehad.

Deze gelijkstelling van een verblijf in het buitenland met een onwettig verblijf in België is in verscheidene procedures opgenomen, onder meer in deze met betrekking tot de

naturalisatie. Dit betekent concreet dat al wie nu wordt geregulariseerd, in toepassing van de voornoemde rechtspraak de periode van illegaal verblijf kan laten meetellen voor het bekomen van de naturalisatie. Dit verblijf zal immers kunnen gelden als een verblijf in het buitenland dat wordt gelijkgesteld met een verblijf in België. De geregulariseerden zullen bijgevolg onmiddellijk de naturalisatie kunnen aanvragen.

Indien het om een lange periode van illegaal verblijf in België gaat, kan er wellicht op een iets soepeler manier worden beslist, maar het is voor onze fractie onaanvaardbaar dat ook een korte periode van illegaal verblijf vrijwel automatisch de mogelijkheid biedt tot het bekomen van de Belgische nationaliteit. Deze regeling leidt tot grote ontevredenheid bij de bevolking. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de regering een dergelijke oplossing heeft uitgewerkt.

Het was van in het begin echter zeer duidelijk dat de meerderheid geenszins bereid was ook maar één amendement goed te keuren. De meerderheid voert een openbaar debat waarin iedereen een inbreng mag hebben en zich mag profileren. Daarna brengt ze het ontwerp naar het parlement, maar daar wordt de oppositie uitgeschakeld. Dat is de nieuwe politieke cultuur! Zo ontkracht de meerderheid het principe van het parlementair debat, dat erin bestaat redelijke argumenten uit te wisselen en amendementen, ook al worden er partijpolitieke keuzes gemaakt, op hun redelijkheid te toetsen. Het ontwerp moest en zou ongewijzigd door de Senaat worden goedgekeurd, en wel zo snel mogelijk.

Nochtans zijn er amendementen die, de inhoudelijke standpunten buiten beschouwing gelaten, zouden moeten worden aangenomen. Ik verwijs naar mijn amendement dat voorstelt in artikel 4, aangaande de nationaliteitsverklaring, de woorden "in het buitenland geboren" te schrappen. Volgens dat artikel komen de volgende categorieën van personen in aanmerking voor de nationaliteitsverklaring: meerderjarige vreemdelingen die in België geboren zijn en er sinds hun geboorte verbleven hebben, meerderjarige vreemdelingen die in het buitenland geboren zijn en van wie een van de ouders Belg is geworden, en meerderjarige vreemdelingen, ongeacht of ze al dan niet in België geboren zijn, die zeven jaar in België verblijven.

In de commissie werd aan de minister van Justitie gevraagd of er geen discriminatie was met betrekking tot de vreemdelingen die de verklaring afleggen uit hoofde van het feit dan een van hun ouders Belg is geworden. Deze mogelijkheid wordt immers enkel aan in het buitenland geboren vreemdelingen geboden. In België geboren meerderjarige vreemdelingen kunnen van deze mogelijkheid dus geen gebruik maken. Zij kunnen dus geen Belg worden door nationaliteitsverklaring wanneer een van hun ouders zelf Belg is geworden, terwijl in het buitenland geboren vreemdelingen dit wel kunnen. De vraag of er sprake is van discriminatie, is dan ook volkomen terecht. De minister antwoordde dat hij geen enkel probleem zag, omdat in België geboren vreemdelingen in dit geval gebruik kunnen maken van de nationaliteitskeuze.

Is dat echter wel zo? Ja en neen. Om Belg te kunnen worden door nationaliteitskeuze moeten er immers een aantal bijkomende voorwaarden worden vervuld.

Om in aanmerking te komen voor de nationaliteitskeuze moet de betrokkene ten minste 18 jaar zijn en niet ouder dan 22 jaar, gedurende de twaalf voorafgaande maanden hier zijn hoofdverblijf hebben gehad, van de leeftijd van 14 tot 18 jaar of gedurende ten minste 9 jaar in België hebben verbleven .

Er is dus wel degelijk sprake van een discriminatie. Wanneer een van zijn ouders Belg wordt, zal een in het buitenland geboren vreemdeling zelf Belg kunnen worden door nationaliteitsverklaring, zonder dat één andere bijkomende voorwaarde vervuld moet zijn. Een in België geboren vreemdeling daarentegen zal dat enkel en alleen kunnen als hij voldoet aan de voorwaarden inzake de nationaliteitskeuze, iets wat in de praktijk veelal niet het geval zal zijn. Deze voorwaarden zijn immers vrij streng, zowel wat de leeftijd van de betrokkene als wat zijn verblijf in België betreft. Ik zou dat met een concreet voorbeeld kunnen illustreren, maar ik zal daar in de algemene bespreking niet verder op ingaan. De regeling is echter, afgezien nog van mogelijke politieke opties, een van de afgeleide gevolgen van de niet homogene tekst.

De bespreking van het ontwerp toont aan dat de Senaat verwordt tot een reflectiekamer in de meest strikte zin van het woord: er mag wel gedacht worden, maar niet gehandeld. De VLD-fractie blijft overigens afwezig. Wellicht omdat de leden niet in staat zijn om onze pertinente argumenten te beantwoorden en ze liever vluchten dan geconfronteerd te worden met hun eigen verkiezingsprogramma.

Het ontwerp maakt een einde aan het integratiebeleid dat vroeger door de federale overheid in ons land werd gevoerd. Tijdens de vorige regeerperiode werd eenparig een resolutie aangenomen waarin de oprichting werd gevraagd van een cel "wetsevaluatie". Eén van de beginselen van goede wetgeving is dat men een wet pas kan wijzigen nadat men de effecten van die wet heeft kunnen nagaan. Hoe kan men dan pleiten voor een nieuwe wet op de nationaliteit als we niet eens de effecten kennen van de recente wet van 22 december 1998 tot wijziging van het Wetboek van Belgische nationaliteit, die wat de naturalisatieprocedure betreft, de verwerving van de Belgische nationaliteit al aanzienlijk versoepelde?

Door van de nationaliteitsverwerving bijna een automatisme te maken, zullen migranten evenwel niet meer aangespoord worden om zich te integreren. Dit is zowel voor allochtonen als voor autochtonen een slechte zaak.

De nieuwe wet zal dus een tegengesteld effect hebben en in plaats van de integratie te verzekeren de onverdraagzaamheid nog bevorderen. Het is immers een illusie te denken dat de discriminatie van vreemdelingen zal verdwijnen door hen na een kort verblijf – of voor sommigen zelfs zonder verblijf – in ons land nagenoeg automatisch een Belgische identiteitskaart te verschaffen. We moeten er in de eerste plaats voor zorgen dat ze ingeburgerd geraken. De ont koppeling van het verlenen van de nationaliteit en de inburgering, kunnen we in geen geval aanvaarden. Die ont koppeling zal de angst voor het vreemde of het onbekende overigens alleen nog doen toenemen.

Dit wetsontwerp is het tegendeel van een evenwichtige integratiepolitiek en dat is uiterst betreurenswaardig. Integratie wordt niet afgekondigd bij wet of bij decreet. Er is een maatschappelijk draagvlak voor nodig waarmee ook

M. Jean-François Istasse (PS). – Bien entendu, notre groupe soutient ce projet de loi.

Je voudrais tout d'abord remercier, devant cette Haute Assemblée, Mme Kaçar de son excellent rapport, très complet et auquel je m'associe pleinement.

Je précise également que tout à l'heure, M. Daïf me succédera à cette tribune afin d'émettre quelques considérations. Symboliquement, le fait que Mme Kaçar et M. Daïf interviennent dans la présente discussion me paraît très important.

À mes yeux, il n'y a, dans ce débat, ni scandale ni accélération injustifiée. Nous nous trouvons ici dans le cadre d'une procédure bicamérale optionnelle, demandée par des sénateurs. L'urgence ayant été requise, le délai expirait le 21 février. Je pense pouvoir dire, pour y avoir assisté, que nos débats en commission – le ministre l'a d'ailleurs souligné – ont été particulièrement sereins. Tous ceux qui avaient quelque observation à formuler ont pu le faire, même s'ils ont dû tenir compte des délais impartis. Dès lors, nous devrions pouvoir conclure aujourd'hui, dans les délais, c'est-à-dire avant le 21 février. Je ne pense donc pas que nous nous soyons « hâtés dans la précipitation ». Par ailleurs, ce n'est pas parce que les amendements présentés par l'opposition n'ont pas été retenus qu'il y aurait scandale.

Pour le reste, les critiques qui viennent d'être émises à l'encontre de certains collègues de la majorité me paraissent excessives. Pendant des décennies, monsieur Vandenberghe, votre parti est passé maître dans l'art des compromis et des déminages. Il ne faut pas reprocher à l'actuel gouvernement qui, dans une formule, nouvelle certes, regroupe six partis, de mettre de l'eau dans son vin et d'essayer de présenter des projets à mon sens tout à fait intéressants et défendables.

Pour nous, l'insertion par l'acquisition de la nationalité doit être le point de départ de l'intégration et non pas de l'assimilation. Nous sommes très nombreux à le penser dans cette assemblée.

Le groupe socialiste apporte son soutien à la politique du gouvernement et, plus particulièrement aux équilibres qu'elle définit, équilibres qui ont été rappelés par le ministre dans son exposé introductif en commission et qui reposent sur trois éléments importants, à savoir l'intégration des étrangers, objet du projet, la politique d'asile, qui doit rester réaliste et humaine, et enfin la lutte contre le racisme et l'intolérance.

L'acquisition de la nationalité belge est un élément de construction d'une société multiculturelle, basée sur l'enrichissement mutuel des différences culturelles existant parmi les citoyens qui composent notre population.

L'acquisition de la nationalité est un élément fondamental en vue de l'intégration, au sens noble du terme, des personnes étrangères qui vivent chez nous depuis longtemps, voire très longtemps.

rekening moet worden gehouden. De wet zal het verkeerde signaal geven. De participatie van vreemdelingen aan onze samenleving, de integratie is immers niet langer een voorwaarde om de Belgische nationaliteit te verwerven.

Om al deze redenen zal de CVP-fractie deze wet niet goedkeuren.

De heer Jean-François Istasse (PS). – *Het uitstekende verslag van mevrouw Kaçar en de verwachte uiteenzetting van de heer Daïf zijn zeer mooie symbolen van integratie.*

Dit debat moet voor 21 februari afgerond zijn, maar in de commissie heeft iedereen zijn standpunt kunnen uiten en het is geenszins schandelijk dat de amendementen van de oppositie niet worden aangenomen. Het is wel vreemd dat een lid van een partij die gespecialiseerd is in het sluiten van compromissen de uit zes partijen bestaande meerderheid verwijt het eens te zijn over een compromistekst.

We steunen de krachtlijnen van het regeringsbeleid, namelijk de integratie van vreemdelingen, een realistisch en humaan asielbeleid en de bestrijding van racisme en intolerantie. De inschakeling moet het vertrekpunt zijn van de integratie tot wederzijdse verrijking door culturele verscheidenheid.

Het verwerven van de Belgische nationaliteit is fundamenteel voor de integratie van vreemdelingen die sinds lang in ons land wonen. We steunen de wijzigingen in het ontwerp, met name de nationaliteitsverklaring en de aanvraag tot naturalisatie.

De wetgeving kan een middel tot integratie zijn en dit wetsontwerp illustreert dit. De meeste betrokken personen zullen nooit naar hun land van herkomst terugkeren, in het bijzonder de mensen die hier al meer dan zeven jaar zijn. Als België de nieuwe procedure van de nationaliteitsverklaring niet zou aannemen, is het risico groot dat er talrijke feitelijke of wettelijke staatlozen ontstaan. Juridisch werd rekening gehouden met de opmerkingen van de Raad van State, met name over het onderscheid tussen verklaringen en aanvragen.

We zijn verheugd dat de vragenlijsten geschrapt werden, omdat deze het privé-leven konden schenden.

De termijn van één maand waarover het parket beschikt is kort, maar een verlenging tot twee of drie maanden zou geen uitkomst bieden. Het is allemaal een kwestie van goede wil en middelen, vooral in Brussel.

Het parket moet zich enkel uitspreken over de niet-toepassing van de procedure en over ernstige persoonlijke feiten die het parket in één maand kan controleren. In de Kamercommissie heeft de heer Eerdekens onderstreept dat het advies van de Staatsveiligheid zou moeten kunnen worden ingewonnen.

Wat de naturalisatieaanvragen betreft, stemmen wij in met de versoepeling van de toelatingsvoorwaarden, zegge drie in plaats van vijf jaar.

We blijven voorstander van het gemeentelijk stemrecht voor niet-EG-burgers. Het ontwerp is als eerste stap volledig aanvaardbaar. Voortaan zijn er twee manieren om de Belgische nationaliteit te verwerven, zegge de nationaliteitsverklaring voor de personen die reeds zeven jaar in België verblijven en de naturalisatieaanvraag voor diegenen die reeds drie jaar in ons land verblijven.

Nous soutenons dès lors les modifications prévues dans le projet de loi sous les deux aspects suivants, déclaration de nationalité, d'une part, demande de naturalisation, de l'autre.

Nous estimons en effet équitable de répondre à la preuve d'intérêt manifestée en vue d'une intégration en Belgique. De notre point de vue, la législation peut être – elle l'est en l'occurrence – un outil d'intégration.

Autre considération: la plupart des personnes concernées ne retourneront jamais dans leur pays d'origine où elles seraient d'ailleurs fort probablement considérées comme étrangères. Cela est particulièrement vrai pour celles qui sont chez nous depuis plus de sept ans, ce qui, me semble-t-il, justifie amplement la nouvelle procédure de déclaration. Sans ce geste, la Belgique risquerait de créer de nombreux apatrides de fait, sinon de droit.

Sur un plan juridique, il me paraît extrêmement important de souligner que des observations intéressantes formulées par le Conseil d'État ont été rencontrées, notamment sur les distinctions à opérer entre déclaration et demande.

En outre, nous sommes spécialement heureux de la disparition des fameux questionnaires qui, sous certains aspects, pouvaient constituer des violations de la vie privée.

Le délai d'un mois pour le Parquet est effectivement court, mais je ne crois pas personnellement que la difficulté serait fondamentalement différente si l'on accordait deux, voire trois mois. Je pense – et cela a été rappelé dans le rapport de Mme Kaçar – que tout est question de volonté et de moyens, principalement à Bruxelles. Pour le reste et à l'heure de l'informatique, il me semble que ce délai ne devrait, en aucune façon, constituer en soi une difficulté insurmontable. De plus, le ministre a rappelé que les procédures mises en place feraient l'objet d'une évaluation qui pourrait, le cas échéant, déboucher sur une remise en question de ce point en cas de difficultés graves, ce que je ne crois pas.

Je rappelle que le Parquet doit se prononcer uniquement sur la non-application de la procédure et sur des faits personnels graves qu'il ne nous appartient pas ici de préciser. Le Parquet peut le vérifier en un mois; des bases de données informatiques existent. Si cela n'était pas possible, permettez-moi de m'interroger dans ce cas sur la gravité des faits qui est néanmoins requise pour que le Parquet intervienne dans cette procédure.

Par ailleurs, je note la déclaration qui a été faite en commission de la Chambre par M. Eerdekens qui a souligné l'intérêt de pouvoir recueillir l'avis de la Sûreté de l'État en cas de problème.

Quant aux demandes de naturalisation, nous partageons l'assouplissement indiqué dans le projet en ce qui concerne les conditions d'accès: trois ans au lieu de cinq.

Nous restons certes favorables au droit de vote des étrangers hors Communauté européenne sur le plan communal. Nous considérons ce projet comme un premier pas, puisqu'il va ouvrir le droit de vote aux personnes qui acquerront la nationalité.

Nous marquons dès lors la satisfaction du groupe socialiste à l'égard du projet voté par la Chambre, projet qui nous semble d'une grande simplicité. Outre les conditions rigoureuses qui

Dit ontwerp is dus niet alleen een onbetwistbare vooruitgang voor ons land, maar voor iedereen die zich wil inzetten voor de humanistische beginselen.

sont posées par la loi, il y aura essentiellement deux voies d'accès à la nationalité: une déclaration ouverte aux personnes qui comptent sept ans de présence en Belgique et une demande de naturalisation, faveur pour ceux qui résident en Belgique depuis trois ans et qui implique une procédure parlementaire.

Comme je l'ai dit en commission, ce projet constitue, pour nous socialistes, une avancée incontestable pour le pays et pour tous ceux qui veulent promouvoir les principes d'humanisme. Notre vision est optimiste: nous faisons confiance aux hommes et aux femmes de bonne foi qui partagent nos valeurs démocratiques.

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Un premier mot sur le sens de ce que nous faisons pour le moment. J'ai toujours l'impression, quand j'interviens dans un dossier qui a été évoqué, que l'exercice est inutile. Je demande vraiment que, dans cette assemblée, une réflexion soit entamée sur le sens de l'évocation et sur son utilité. L'évocation peut, indépendamment des idées politiques, avoir un sens, c'est-à-dire améliorer les textes. Il est clair que dans ce dossier-ci, la marge de manœuvre était nulle.

Nous nous retrouvons aujourd'hui pour discuter, en séance plénière, d'un projet de loi modifiant le code de la nationalité, un peu plus d'un an seulement après la loi du 22 décembre 1998 modifiant ce même code, publiée en mars et entrée en vigueur le 1er septembre 1999. Je vous rappelle que ce texte avait fait l'objet d'un large consensus, au-delà des partis de la majorité de l'époque, parce que, comme l'a dit M. Vandenberghe, il s'agit d'une matière où tous les partis ont leurs idées et où tous les partis sont demandeurs d'un débat qui dépasse majorité et opposition.

Ce constat m'amène à deux réflexions. Tout d'abord, d'une manière générale, la majorité entretient cette vieille habitude, bien belge, qui consiste à modifier sans cesse des législations fondamentales sans avoir contrôlé l'efficacité, l'efficacité des précédentes modifications apportées à la loi. Il faut laisser suffisamment de temps aux lois pour qu'elles puissent prendre racine et être évaluées. Il est inutile d'instaurer ici des mécanismes d'évaluation des lois si, par définition, on ne laisse pas le temps aux lois de s'appliquer. Une loi doit mûrir pour être modifiée. Or, cet exercice n'a pas été fait.

De plus, comme il est manifestement trop tôt pour évaluer la mise en œuvre de la nouvelle loi et procéder à des ajustement éventuels, j'imagine que le projet de loi déposé par la nouvelle majorité doit s'expliquer pour d'autres raisons, bien entendu. Ces raisons me semblent claires. Tout d'abord, les élections communales approchent. Il ne faut pas être grand clerc pour se rendre compte que le nouveau régime aura une incidence sur le résultat de ces élections. Comment, dès lors, résister à la tentation de faire des cadeaux à bon compte? Je regrette ici l'absence du parti Ecolo, étant donné que, dans cette matière, nous avons des idées fort semblables et nous aurions aimé avoir des interlocuteurs dans cette assemblée. Ensuite, il apparaît clairement que le projet de loi résulte d'un compromis regrettable dans lequel Ecolo et le PS renoncent à l'octroi du droit de vote aux étrangers non européens pour les communales de 2006. Prérogative de la citoyenneté au profit de l'acquisition très simplifiée de la nationalité, dont l'objectif est pourtant différent. J'ai entendu que vous n'étiez pas opposés mais, en tout cas, cette loi est un marchandage

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – *Het woord nemen in een evocatieprocedure lijkt altijd een beetje nutteloos en ik betreur dat.*

De consensus over de wet van 22 december 1998 was groot want het onderwerp interesseerde alle partijen die een debat over de kwestie wensten. Als de meerderheid voortdurend de wettelijke bepalingen wijzigt, waartoe dient het dan nog mechanismen voor wetsevaluatie in te voeren als de wetten niet eens de tijd hebben om te rijpen?

De gemeenteraadsverkiezingen komen dichterbij en het nieuwe regime zal zijn invloed vanzelfsprekend willen laten gelden, vandaar dat het geneigd is goedkope geschenken uit te delen. Ons standpunt stond dicht bij dat van Ecolo dat, net als de PS, spijtig genoeg heeft afgezien van het toekennen van stemrecht aan niet-Europese vreemdelingen voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2006. De liberalen bekomen overigens de snelrechtprocedure met de aanhouding voor verschijning. De door de meerderheid opgelegde agenda's zijn een voorbeeld van deze koehandel. In de Kamer werd het ontwerp tot invoering van een procedure van onmiddellijke verschijning gelijktijdig ingeschreven met dat over de nationaliteit.

Het onderscheid tussen de naturalisatie en de nationaliteitsaanvraag is belangrijk. De naturalisatie is een echte gunst terwijl de nationaliteitsverklaring een subjectief recht is. Nu de meerderheid enerzijds voorstelt om de verblijfsduur voor de naturalisaties tot drie jaar te beperken en de wil tot integratie schrapt en anderzijds de nationaliteitsverklaring uitbreidt tot vreemdelingen die sinds zeven jaar bij ons vertoeven, verschillen beide procedures nog alleen in duur.

De naturalisatie lijkt een zuiver politieke beslissing te worden. De rol van de commissie voor de naturalisaties van de Kamer is bepalend, maar we weten niet welke controle de Kamer op de beslissingen van die commissie uitoefent en wij weten niet welke richting het uitgaat of welke criteria de commissie hanteert. De goedkeuring van naturalisatieaanvragen is een loutere formaliteit. Moet deze politieke gunst niet herzien worden? Het zou logischer zijn om van de naturalisatie een discretionaire maar uitzonderlijke procedure te maken, die beperkt wordt tot de vreemdelingen die een bijzondere band hebben met ons land.

De nationaliteitsverkrijging door nationaliteitsverklaring zou een persoonlijk recht moeten worden dat gekoppeld is aan een motiveringsplicht en waartegen in beroep kan worden gegaan bij de hoven en rechtbanken.

politique entre la nationalité et la citoyenneté politique.

En contrepartie, les libéraux obtiennent dès lors non seulement l'enterrement de la question du droit de vote des non-Européens, mais surtout l'adoption d'un projet de loi insérant dans notre pays, sans doute – peut-être la comparaison est-elle forte mais j'aime le répéter ici – une procédure accélérée avec arrestation en vue de comparution, ce fameux *snelrecht* dont nous aurons, j'espère, la chance de débattre, au Sénat – chambre d'évocation – avec un temps pour la mûrir et des auditions d'acteurs sur le terrain. Ce véritable troc est illustré par les agendas imposés par la majorité au parlement. À la Chambre, le projet de loi relatif à la comparution immédiate a été inscrit en même temps que le projet de loi relatif à la nationalité. Celui-ci a été examiné et voté rapidement. À présent que le projet de loi relatif à la nationalité est discuté au Sénat, la majorité joue le forcing à la Chambre pour faire adopter le texte relatif à la procédure accélérée, cette fin de semaine, avec prolongation éventuelle le week-end.

Après ces remarques préliminaires et avant d'évoquer les questions concrètes, je souhaite commencer cette intervention par une réflexion générale sur la distinction entre naturalisation et déclaration de nationalité.

En effet, dans son avis, le Conseil d'État insiste clairement sur cette différence constitutionnelle entre, d'une part, la procédure d'obtention de la nationalité par une déclaration de nationalité et, d'autre part, la procédure de naturalisation.

Alors que la naturalisation est une réelle faveur que la Chambre des représentants accorde d'une manière discrétionnaire, sans être tenue de motiver sa décision, la déclaration de nationalité, tout comme l'option d'ailleurs, est un droit subjectif. En cas de contestation sur l'existence de ce droit, les cours et tribunaux tranchent.

Lors de la dernière réforme, nous nous sommes en effet quelque peu éloignés de ce schéma en prévoyant, pour l'acquisition de la nationalité par déclaration un recours possible devant la Chambre, si le demandeur le souhaite, en cas d'avis négatif du parquet. À partir du moment où la majorité propose simultanément, d'une part, de réduire pour la naturalisation le délai de résidence à trois ans et de supprimer la volonté d'intégration, critère qui a donné lieu à de nombreuses difficultés d'application dans le passé et, d'autre part, d'étendre l'acquisition de la nationalité par déclaration aux étrangers qui résident chez nous depuis sept ans, la seule différence qui subsiste entre ces deux procédures est la durée, à savoir trois ans dans un cas et sept ans dans l'autre.

Je me pose par conséquent la question de l'utilité de la procédure de naturalisation, dès lors que l'on supprime la condition de la volonté d'intégration. Cette question a une portée particulière dans la mesure où l'octroi de la naturalisation est devenu et devient une décision purement politique. En effet, nous savons tous et toutes à quel point le rôle de la commission des naturalisations de la Chambre est déterminant en la matière puisque c'est là que les décisions se prennent, alors que n'y siègent pas tous les partis représentés au parlement, et en particulier certains partis démocratiques.

Cette commission a certes une jurisprudence, mais nous ne voyons toutefois pas clairement quel contrôle la Chambre,

Dit ontwerp gaat dus gepaard met een aantal ongewenste effecten: geen stemrecht voor niet-Europese vreemdelingen en uitholling van de nationaliteit. Wij geven de voorkeur aan het staatsburgerschap waaraan een aantal rechten en plichten verbonden zijn. De regering verkoos evenwel de nationaliteit.

De PSC blijft zich inzetten voor het gemeentelijk stemrecht voor vreemdelingen die reeds vijf jaar in België verblijven, op voorwaarde dat zij hiervoor vrijwillig het initiatief nemen. Dit wetsontwerp sluit de geïntegreerde vreemdelingen uit die de Belgische nationaliteit niet wensen te verkrijgen.

De PSC schaart zich achter de algemene doelstelling van het ontwerp inzake de kosteloze en versnelde procedure. Ook de vereenvoudiging van de nationaliteitsverkrijging en het schrappen van de wil tot integratie draagt onze goedkeuring weg. Onze fractie vindt het echter jammer dat de naturalisatie een loutere formaliteit dreigt te worden. De termijnen voor het advies van het parket zijn immers te kort en een verblijf van drie jaar volstaat niet. Wij zijn voorstander van een gebruikelijke en vaste verblijfplaats.

Ik ben blij met de versoepeling van de procedure voor de voorlegging van de geboortakte. Ik vraag mij echter af of de voorgestelde tekst wel kan worden toegepast. Wie zal een oordeel vellen over de onmogelijkheid of de moeilijkheid om het gelijkwaardige document te verkrijgen?

Bovendien verhoogt dit ontwerp het risico op willekeur bij de toekenning van de nationaliteit. De eindbeslissing wordt immers overgelaten aan de parlementaire commissie.

Tijdens de besprekingen kwamen twee maatschappelijke opvattingen met mekaar in botsing. De ene ziet de samenleving als een multicultureel gegeven, terwijl de andere op navelstaarderij gebaseerd is. De PSC heeft zich geschaard achter de eerste zienswijze die op twee belangrijke pijlers steunt: het staatsburgerschap en de nationaliteit.

De nationaliteit verliest haar betekenis nu ze bijna automatisch wordt toegekend. Door het echte burgerschap te weigeren verplicht dit wetsontwerp tot assimilatie, holt het de nationaliteit uit en verhoogt het de risico's op arbitraire beslissingen. De meerderheid heeft alle amendementen van de PSC, die ertoe strekten deze perverse effecten te corrigeren, echter verworpen.

Dit wetsontwerp heeft ook positieve kanten: kostenloosheid, administratieve vereenvoudiging, een gemakkelijke naturalisatie in geval van een verblijf van meer dan zeven jaar en de opheffing van het begrip integratiewil.

Wij zullen ons bij de stemming onthouden omdat het wetsontwerp de multiculturaliteit tegelijk baat en schaadt en omdat we niet willen dat men zich in zichzelf terugtrekt.

réunie en séance plénière, exerce réellement sur les décisions prises par celle-ci. À l'heure actuelle, nous ne connaissons ni les tendances existant au sein de cette commission ni les critères, subjectifs ou objectifs, que les commissaires appliquent pour examiner les demandes de naturalisation. Il est dès lors très difficile d'expliquer à une personne qui demande la naturalisation la raison du rejet ou de l'acceptation de sa demande. Nous sommes tous confrontés sur le terrain à ce genre de question.

Je vous rappelle que l'approbation des demandes de naturalisation en séance plénière est une pure formalité. Je m'interroge donc à long terme sur cette faveur que, selon la Constitution, la Chambre des représentants peut accorder. Étant donné qu'il y a maintenant des présomptions d'intégration et que le critère est la seule durée, je me demande s'il n'y a pas lieu de réviser en profondeur cette faveur politique.

À partir du moment où l'on veut faciliter à ce point l'acquisition de la nationalité et traduire une nouvelle culture politique, il me paraîtrait plus logique, si l'on pousse jusqu'au bout les raisonnements de chacun, de faire de la naturalisation ce qu'elle aurait toujours dû être, à savoir une procédure discrétionnaire dans le sens noble et politique du terme, mais exceptionnelle, c'est-à-dire limitée aux étrangers qui ont des liens tout à fait particuliers et privilégiés avec notre pays ou qui lui ont rendu des services.

Quant à l'acquisition de la nationalité par la déclaration, qui deviendrait la voie principale, il serait logique dans cette optique d'en faire un réel droit subjectif et, dès lors, de l'entourer de toutes les garanties propres à ce type de droit, à savoir l'obligation de motivation et surtout la possibilité d'introduire un recours devant les cours et tribunaux.

Je sais que l'article 9 de la Constitution ne peut être révisé au cours de cette législature et que la discussion de fond ne peut donc être entamée. Il n'en demeure pas moins que si le législateur assortit la déclaration de nationalité de conditions moins sévères, il devrait avoir le courage de limiter strictement l'application de la procédure de naturalisation.

Dans la ligne de cette réflexion générale, permettez-moi à présent d'examiner en détail les deux principaux effets pervers de ce projet: l'abandon du droit de vote pour les étrangers non européens et le fait de devoir dès lors galvauder une notion aussi essentielle que la nationalité.

J'évoquerai tout d'abord l'abandon du droit de vote. Je vous rappelle que le nouvel article 8 de la Constitution prévoit que le droit de vote des citoyens de l'Union européenne n'ayant pas la nationalité belge peut être étendu par loi aux résidents en Belgique qui ne sont pas ressortissants d'un État membre de l'Union, étant entendu que cette loi ne peut pas être adoptée avant le 1er janvier 2001.

Étant donné les débats passionnés qui ont eu lieu sous la précédente législature et les prises de position progressistes des uns et des autres en la matière, je m'attendais légitimement à ce que la nouvelle majorité tombe d'accord sur les principes de cette loi. Il n'en est rien.

Dans l'accord gouvernemental du 7 juillet dernier, rien n'apparaît sur les droits de vote des étrangers non européens. Le gouvernement privilégie clairement l'acquisition de la

nationalité belge comme facteur d'intégration important dans notre société et estime que des modifications importantes seront apportées à notre code de la nationalité afin de favoriser cette intégration. Comme en témoigne le projet qui nous est proposé, le nouveau gouvernement a ainsi fait son choix entre citoyenneté et nationalité. Il opte clairement pour la nationalité.

Or, comme le montre clairement le rapport des commissions de la Justice de la Chambre et du Sénat, le débat philosophique de fond sur le droit de vote et le droit à la nationalité n'a pas encore eu lieu. Je tiens à vous dire ici que le PSC ne renonce pas. IL faut octroyer le droit de vote aux étrangers qui résident chez nous depuis un certain temps. Le PSC est résolument favorable à l'octroi du droit de vote et d'éligibilité aux étrangers non européens aux élections communales, à condition qu'ils résident depuis cinq ans au moins en Belgique et qu'ils aient effectué une démarche volontaire auprès de la commune pour demander leur inscription sur les listes électorales. C'est avant tout une question de citoyenneté et non de nationalité. L'un n'exclut pas l'autre. Les deux sont nécessaires et complémentaires. Comme le disait aussi Ecolo dans son programme électoral, je crois qu'il faut découpler nationalité et citoyenneté. En effet, la question centrale qui se pose est celle de la place que l'on accorde aux gens dans notre pays sans qu'il soit nécessaire pour autant qu'ils soient belges.

Comme le dit très bien Michel Molitor, professeur à l'UCL, « la citoyenneté est le droit à l'appartenance. À cette appartenance sont liés un certain nombre de devoirs mais aussi des droits et des bénéfices. Si la démocratie repose sur la responsabilité des citoyens d'un pays, c'est la citoyenneté qui leur confère l'appartenance qui leur permet de se sentir responsables de ce pays. »

En conséquence, nous ne pouvons pas cautionner une approche dans laquelle on semble abandonner l'option de la citoyenneté active couplée au droit de vote actif, ce qui a pour effet de refuser le droit de vote aux étrangers résidant en Belgique qui sont intégrés mais qui ne désirent pas obtenir la nationalité belge. L'octroi du droit de vote aux étrangers non européens, qui n'était déjà pas possible pour ces élections communales, ne le sera pas non plus pour les élections de 2006. Comme nous le constatons déjà il y a plus de six mois, lors de notre réaction à la déclaration gouvernementale, la voie que vous ouvrez vers le 21ème siècle ne sera ouverte qu'aux Belges.

Ecolo en est réduit à devoir demander timidement que cette problématique soit abordée dans le cadre de la commission parlementaire pour le renouveau politique.

Au-delà de l'abandon du droit de vote, le projet de loi galvaude une notion si essentielle qu'est la nationalité. Le PSC partage l'objectif général du projet de loi concernant notamment la gratuité, l'accélération de la procédure, la facilitation de l'acquisition de la nationalité pour les étrangers qui résident chez nous depuis un certain nombre d'années ainsi que la suppression de la notion de volonté d'intégration. Mais nous regrettons que l'on simplifie tellement la procédure d'acquisition de la nationalité que celle-ci tend à devenir une simple formalité totalement dénaturée, essentiellement pour trois raisons au-delà de ce que j'ai déjà expliqué plus haut. Tout d'abord, dénaturée car les délais prévus pour l'avis du

parquet sont impraticables. Passer de deux ou quatre mois selon les cas à un mois dans tous les cas ne laisse pas aux instances un délai suffisant pour leur permettre de rendre un avis utile et suffisamment étayé à l'heure où certains parquets du Royaume sont surchargés et connaissent un manque d'effectifs. Les réponses qui m'ont été données par le ministre n'ont pas apaisé mes inquiétudes à ce sujet, surtout en ce qui concerne le parquet de Bruxelles. Pourtant, des solutions existent. Mais la majorité ne semble pas vouloir régler le problème. Je pense notamment aux propositions formulées récemment à l'unanimité par des acteurs du terrain bruxellois en matière de justice en général, magistrats et avocats, tant francophones que néerlandophones. Le risque est donc grand qu'avec des délais si courts, cette formalité de l'avis perde tout son sens et soit dès lors inopérante.

Elle est dénaturée ensuite car une durée de résidence de trois ans seulement, qui n'est pas nécessairement continue, pour la naturalisation est insuffisante. Le PSC préfère en rester au délai actuel de cinq ans, qui est une durée plus communément admise et qui caractérise une attache plus durable avec le pays, d'autant plus que le critère d'intégration est supprimé. Étant donné que c'est presque le seul critère qui reste déterminant, il faut évidemment qu'il soit substantiel.

Enfin, elle est dénaturée car, dans l'optique où la majorité persiste à diminuer les délais, elle ne s'assure pas que les durées de séjour exigées par la loi pour obtenir la nationalité soient effectives et pas simplement formelles. On pourrait limiter considérablement les risques de contournement de la règle en exigeant par exemple une résidence habituelle et continue comme le proposait le PSC dans ses amendements.

À cet abandon du droit de vote des étrangers non européens et à cette dénaturation de la nationalité, s'ajoute bien entendu un effet d'annonce. Si je me réjouis que l'on tente d'assouplir la procédure relative à la présentation de l'acte de naissance, je m'interroge sur l'applicabilité du texte proposé. En effet, si l'on prévoit une possibilité de suppléer à un acte de naissance, dans le cadre des procédures d'obtention de la nationalité, par un document diplomatique ou consulaire équivalent ou par un acte de notoriété délivré par le juge de paix et homologué par le tribunal de première instance, la formulation de cette disposition me paraît trop stricte. Elle laisse en outre des questions ouvertes, comme la question de savoir qui va apprécier l'impossibilité ou la difficulté de se procurer le document équivalent.

Par ailleurs, le texte qui est discuté accroît les risques du caractère arbitraire voire politique de l'octroi de la nationalité par une commission parlementaire qui ne se verra imposer aucun autre critère d'appréciation que le sien et une durée de séjour pour octroyer la nationalité.

En conclusion, je crois que deux conceptions de la société se sont affrontées lors des débats, l'une fondée sur la multiculturalité et l'autre fondée sur le repli identitaire. Le PSC a opté clairement en faveur d'une société multiculturelle. Celle-ci repose sur deux piliers essentiels : la citoyenneté et la nationalité. La citoyenneté n'est pas complète si on continue à refuser le droit de vote aux étrangers non européens qui résident chez nous depuis un certain temps.

La nationalité perd tout son sens si la procédure d'octroi est tellement simplifiée que ce dernier devient presque

automatique.

En refusant de donner tout son sens à la citoyenneté et en privilégiant clairement la voie de la nationalité, le projet de la majorité a trois effets pervers : il force à l'assimilation car l'étranger n'aura de droits et ne se verra associé aux décisions que s'il accepte de devenir belge ; il dénature la notion de nationalité avec des délais impraticables de l'avis du parquet, avec une durée de résidence de trois ans seulement qui n'est pas nécessairement continue, avec des durées de séjour dont rien ne garantit qu'elles seront effectives.

En simplifiant à l'extrême et en limitant les instances intervenantes, il accroît l'influence du monde politique et génère donc des risques d'arbitraire.

Le PSC a déposé des amendements pour corriger ces effets pervers. Ceux-ci ont tous été rejetés par la majorité.

Cela dit, le projet comporte bien évidemment des éléments très positifs : la gratuité, la possibilité de pallier dans certains cas l'absence d'acte de naissance, la facilitation de l'acquisition de la nationalité pour les étrangers qui résident chez nous depuis au moins sept ans ainsi que la suppression de la notion de volonté d'intégration, laquelle posait des problèmes dans son application.

En conclusion, parce que nous ne pouvons cautionner un repli d'identité quel qu'il soit et parce que le projet de loi qui nous est présenté a deux effets contraires – il sert la multiculturalité, mais il la dessert aussi –, nous nous abstenons lors du vote.

Mme Nathalie de T' Serclaes (PRL-FDF-MCC). – Le groupe PRL-FDF-MCC soutiendra le projet de loi relative à la nationalité. Comme j'ai déjà eu l'occasion de le souligner en commission, il apporte des améliorations certaines aux différentes procédures actuelles d'acquisition de la nationalité. Ces améliorations vont d'ailleurs dans le sens des discussions qui ont eu lieu ces dernières années en la matière et il me paraît normal et évident de modifier les textes de loi en conséquence. C'est le souhait de tous, me semble-t-il.

Certains points particuliers méritent d'être soulignés. Je pense tout d'abord à la suppression de ce fameux questionnaire, en réponse à un souhait général. Ce point a d'ailleurs fait l'objet de longs débats à la Chambre au sein de la commission traitant des naturalisations.

Autre point: la nouvelle procédure permettant de résoudre les difficultés rencontrées par certaines personnes dans leur démarche visant à se procurer un acte de naissance, notamment parce que, dans leur pays d'origine, les services administratifs ne sont pas aussi développés que chez nous.

Enfin, l'adhésion à la convention de sauvegarde des droits de l'homme est importante, tout autant que celle à notre Constitution et à nos lois, et davantage encore aujourd'hui que par le passé.

Le ministre s'est engagé à procéder à une évaluation de la mise en œuvre de cette loi dans un an. À mes yeux, c'est une bonne initiative. En effet, il me paraît essentiel de voir comment nos lois sont appliquées sur le terrain.

Le ministre s'est également engagé à donner les moyens aux différents services concernés pour qu'ils puissent respecter les

Mevrouw Nathalie de T' Serclaes (PRL-FDF-MCC). – *De PRL-FDF-MCC-fractie zal deze duidelijke verbetering van de procedures voor nationaliteitsverwerving steunen. De voorgestelde tekst beantwoordt aan een algemene wens en betekent een wezenlijke verbetering, onder meer door de toetreding tot het Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens, de afschaffing van de veelbesproken vragenlijst en een nieuwe procedure voor de oplossing van problemen van mensen die niet in het bezit zijn van een geboorteakte.*

De minister heeft zich ertoe verbonden over een jaar de toepassing van deze wet te evalueren. Hij heeft ook beloofd om de betrokken diensten voldoende middelen te verschaffen opdat ze de door de wet voorgeschreven termijnen in acht kunnen nemen.

Het vergemakkelijken van de nationaliteitsverwerving ligt in de lijn van de onvermijdelijke en positieve evolutie naar een multiculturele samenleving. Wij moeten ervoor zorgen dat ons land erop voorbereid is mensen die zich hier definitief willen vestigen te ontvangen.

Dit ontwerp mag ons niet beletten ons integratiebeleid te verdiepen. Het bezit van de Belgische nationaliteit biedt geen bescherming tegen racistische daden, ook niet vanwege ambtenaren. Wij moeten een beleid uitwerken dat niet alleen xenofobe daden bestrijdt, maar dat ook oog heeft voor huisvesting, werkgelegenheid en onderwijs.

Mevrouw Nyssens, het stemrecht moet worden toegekend aan niet-onderdanen van de Unie. Er zijn evenwel grenzen vastgelegd tijdens het debat dat in de vorige regeerperiode is gehouden in de commissie voor de grondwetsherziening. Het kon echter niet meer worden toegekend voor de

délais qui leur sont octroyés par la loi.

Le fait de faciliter l'acquisition de la nationalité va dans le sens de l'évolution notre société qui est et devient de plus en plus multiculturelle. Cette évolution va dans le sens de l'histoire, elle est inéluctable et positive. Nous vivons aujourd'hui dans une société mondialisée. Le développement des moyens de communication et d'information met le monde entier à notre portée. Nous devons aussi montrer que notre pays est prêt à accueillir ceux qui souhaitent y vivre définitivement. C'est une preuve d'ouverture et une évolution indispensable.

Ce projet ne doit pas nous empêcher de poursuivre une véritable politique d'intégration. Nous savons tous que posséder la nationalité belge ne préserve pas les gens d'actes de racisme et de xénophobie. Nous connaissons tous des cas de personnes qui ont été victimes de tels actes commis non seulement par des simples citoyens, mais aussi par des membres de la fonction publique. Je pense ici aux administrations communales ou aux services de police.

Donc, acquérir la nationalité belge ne résout pas tous les problèmes. Tous les niveaux de pouvoir – qu'il s'agisse du fédéral, des communautés, des régions et des communes – ont une responsabilité importante dans les politiques de lutte contre le racisme et la xénophobie mais aussi en matière d'intégration, de logement, d'emploi et d'enseignement.

Madame Nyssens, le droit de vote des non-membres de l'Union fait aussi partie d'une politique qui doit pouvoir être mise en œuvre. J'ai présidé la commission de Révision de la Constitution sous la précédente législature et j'ai donc assisté au débat relatif à l'article 8. Vous êtes au courant, madame Nyssens, des limites qui ont été fixées à l'époque et vous savez donc que le droit de vote des étrangers ne pourra, au mieux, être mis en œuvre que pour les élections de 2006. Il n'est, dès lors, pas utile de tenir de grands discours en la matière. Ce débat reste ouvert. Il est possible. La question devra être posée pour les élections de 2006. Il est donc dommage de faire des procès d'intention sur un point qui, de toute manière, n'est pas réalisable pour les prochaines élections. C'est pour cette raison qu'il a été reporté à 2006 par la majorité précédente, dont vous et moi faisons partie. Nous en discuterons à ce moment, soyez-en assurée.

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Rendez-vous en 2006.

Mme Nathalie de T' Serclaes (PRL-FDF-MCC). – Nous sommes en l'an 2000 et vous savez qu'en six ans, beaucoup d'eau coulera sous les ponts. Ce débat a subi une évolution considérable et certains partis qui y étaient opposés ont revu leur position parce que la situation a changé sur le terrain. Il n'y a que les imbéciles qui ne changent pas d'avis. Vous savez également que les francophones n'étaient pas les plus réticents. En ce qui me concerne, je reste optimiste à cet égard.

(Mme Sabine de Bethune, première vice-présidente, prend place au fauteuil présidentiel.)

Pour conclure, nonobstant les débats que nous avons déjà tenus à ce sujet, nous devons avoir le courage d'entamer une discussion plus globale, au niveau européen et au niveau belge, sur une véritable politique d'immigration. Nous devons décider de ce que nous ferons à l'égard des ressortissants de

gemeenteraadsverkiezingen van dit jaar. Het debat blijft geopend voor 2006. Er was een ruime meerderheid voor. Het is dus jammer dat ons nu andere bedoelingen worden aangemeten. Het waren trouwens niet de Franstaligen die het meest huiverachtig waren.

(Voorzitter: mevrouw Sabine de Bethune, eerste ondervoorzitter.)

Er is moed nodig om deze zaak in haar geheel op het niveau van de Unie te bekijken, zodat een echt immigratiebeleid kan worden uitgewerkt. Wij zullen daar niet aan ontsnappen. Ondertussen vordert het debat op positieve wijze. Wij moeten het sereen aanpakken in onze assemblees.

certains pays qui, malgré toutes nos lois, se retrouvent sur notre territoire. Comment réagissons-nous face aux trafiquants d'êtres humains qui utilisent la pauvreté de ces pays ?

Tout cela prouve que le débat avance de manière positive, sachons l'aborder sereinement dans nos assemblées.

Mme Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – *Le Sénat a la prétention d'être une chambre de réflexion, mais la majorité vote les projets de loi sans adopter ne fût-ce qu'un seul amendement. Ce projet de loi mérite davantage d'attention car son impact pour la Flandre est énorme. Malgré cela, c'est tout juste si l'on y consacre aujourd'hui un débat. Pourquoi le ferait-on d'ailleurs? Les verts ont réussi leur coup, le CVP est à l'origine du projet de loi et le VLD veut faire voter la loi le plus rapidement possible.*

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Madame, si je vous comprends bien, vous affirmez que le CVP est à l'origine du projet de loi. C'est une idée intéressante qui me semble en outre originale. J'écouterai attentivement, mais je voulais au préalable m'assurer d'avoir bien compris.*

Mme Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – *Oui, vous m'avez bien compris. J'estime que oui et j'expliquerai pourquoi. Vous venez vous-même de déclarer qu'il y a eu également une modification l'année dernière. Il y a déjà eu plusieurs assouplissements de la législation sur la nationalité et, à ma connaissance, le CVP se trouvait au gouvernement.*

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Mais maintenant, nous ne sommes pas d'accord.*

Mme Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – *Le Vlaams Blok n'est pas contre les naturalisations. En effet, nous ne plaçons pas en faveur d'une société mono-ethnique ou d'une culture purement homogène. Mais les échanges interculturels supposent une identité culturelle, laquelle ne peut se maintenir que si elle dispose d'un territoire propre. En conséquence, nous sommes opposés à une immigration persistante de groupes d'étrangers ou de personnes parlant une autre langue, qui refusent de s'intégrer.*

Il est absolument faux de prétendre que ce projet de loi aurait pour but d'offrir à la première génération la possibilité d'acquérir la nationalité belge. Ce projet de loi est spécialement conçu pour des personnes séjournant ici brièvement. Il veut instaurer un « ius domicilii »: après trois ans, on obtient la nationalité belge et l'intégration n'est pas nécessaire. Chacun peut conserver sa propre culture.

Ce projet de loi conduit à la folie multiculturelle. Il n'y a aucun exemple de société multiculturelle réussie. Pensez à Sarajevo.

Si nous nous opposons à l'idéologie multiculturelle et à la politique des étrangers des gouvernements précédents et du gouvernement actuel, ce n'est pas parce que nous voulons

Mevrouw Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – *Vandaag bespreken we en gaan we ook stemmen over een zeer belangrijk wetsontwerp. De belangstelling is duidelijk overweldigend. De Senaat heeft de pretentie een reflectiekamer te zijn, maar meestal stemt de meerderheid toch over de wetsontwerpen zoals ze van de regering of van de Kamer komen, zonder ook maar één amendement aan te nemen. Die belangstelling zou er nochtans moeten zijn vermits de impact van deze wet voor Vlaanderen enorm is. Mij komt het voor dat het de meesten niet eens kan schelen wat hier vandaag besproken wordt, want een debat zal er nauwelijks gevoerd worden. Waarom zou het ook? De Groenen hebben hun slag thuisgehaald, de CVP ligt aan de basis van dit wetsontwerp en de VLD, de verantwoordelijken voor deze wet, willen ze hier zo snel mogelijk laten goedkeuren zodat de stemming zo ver mogelijk af ligt van de volgende verkiezingen en de kiezers zich het kiesbedrog van de VLD dan hopelijk niet meer zullen herinneren.*

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – *Mevrouw, heb ik het goed begrepen dat u zegt dat de CVP aan de basis ligt van dit ontwerp? Dat is een interessante gedachte die bovendien origineel klinkt. Ik zal aandachtig luisteren, maar ik wilde me er toch eerst van vergewissen of ik u wel goed had begrepen.*

Mevrouw Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – *Ja, u hebt mij goed begrepen. Ik meen van wel en ik zal uitleggen waarom. U hebt daarnet zelf gezegd dat er vorig jaar ook een wijziging is gebeurd. Er zijn al verschillende versoepelingen van de nationaliteitswetgeving geweest en bij mijn weten zat de CVP toen in de regering.*

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – *Maar nu gaan we niet akkoord.*

Mevrouw Gerda Staveaux-Van Steenberge (VL. BLOK). – *Is het Vlaams Blok dan tegen de naturalisaties gekant? Natuurlijk niet. Het Vlaams Blok pleit immers niet voor een zuiver homogene cultuur of voor een mono-etnische gemeenschap, zoals sommigen willen doen geloven. Cultuur is per definitie iets dat evolueert en voortdurend van buitenaf wordt beïnvloed. Als één volk altijd heeft opengestaan voor de invloed van elders, dan zijn het wel de Vlamingen. Door onze talenkennis en internationale bedrijvigheid bewijzen we dit dag na dag. Niemand wenst dat te veranderen, ook wij niet. Interculturele uitwisseling is echter pas mogelijk wanneer men zelf over een eigen culturele identiteit beschikt. Deze identiteit kan zich pas handhaven wanneer ze over een eigen territorium, een eigen afgebakend gebied beschikt. Wanneer anderen zich blijvend in dit gebied willen vestigen, dan wordt van hen verwacht dat zij zich aan deze cultuur aanpassen, zich integreren en de cultuur van hun nieuwe thuis in ruime mate tot de hunne maken. Vandaar dat het meer dan gerechtvaardigd is zich te verzetten tegen de aanhoudende inwijking van zeer grote groepen van vreemdelingen of anderstaligen, zeker wanneer duidelijk blijkt dat ze zich niet wenselijk te integreren. Willen zij dit wel, dan belet niets hen toe te treden tot onze gemeenschap.*

empêcher l'intégration des étrangers. Mais nous constatons que, dans certaines villes, les étrangers constituent la majorité de la population, si bien qu'il ne pourront plus s'intégrer. Nous nous posons aussi des questions sur l'implantation d'une religion intolérante sur notre territoire.

Avec la projet de loi actuel, on ne doit plus s'intégrer. À aucun moment, la volonté d'intégration ne doit être démontrée. On persiste dans l'erreur de croire que l'intégration suivra automatiquement l'acquisition de la nationalité belge. L'octroi de la nationalité devrait être le couronnement d'un processus d'intégration réussi.

Dans aucun autre pays d'Europe, le seuil d'acquisition de la nationalité n'est aussi bas. Nous risquons dès lors de devenir la porte d'entrée de l'Europe. Conjuguée à la procédure de régularisation, à la politique généreuse des CPAS, à la politique d'asile laxiste et à la législation sur le regroupement des familles, cette loi va engendrer une nouvelle vague d'immigration vers notre pays.

Pourtant, la naturalisation est le seul moment où l'on peut inciter les étrangers à s'intégrer. Le VLD jette définitivement cet instrument à la poubelle.

Aucun autre pays ne possède une législation sur la nationalité aussi souple. Même le CVP qui, lors d'un précédent assouplissement de la législation, a réduit le contrôle de la volonté d'intégration à une simple formalité, trouve maintenant que l'on va trop loin.

Les avis de la Sûreté de l'État, de l'Office des étrangers et du ministère public sont décisifs. La compétence du ministère public est vague et le délai de vérification de faits importants n'est que d'un mois. À la Chambre, le ministre a donné l'impression que les parquets étaient d'avis qu'un mois suffisait.

La lettre de M. De Lentdecker prouve cependant le contraire. Selon lui, le Collège des procureurs généraux lui-même n'avait pas été saisi de cette problématique. Le ministre a donc menti pour éviter que le débat ne dure plus longtemps et que l'on ne constate qu'un mois n'est pas suffisant. La Volksunie, qui au départ était également opposée à ce court délai, a déposé au Sénat une proposition visant à réduire ce délai à quinze jours.

Il s'agit essentiellement de la volonté d'intégration. Si l'avis n'est pas donné à temps, il est censé être favorable. L'exigence d'intégration n'existe donc plus, alors que ces nouveaux Belges conservent la double nationalité, ce qui empêche une intégration réelle et permet de faire son shopping entre les deux législations. Celui qui veut lier son destin à un pays doit choisir clairement.

M. Mondelaers, bourgmestre CVP, a eu le courage de soulever ce problème. Il a constaté que 85% des Turcs de sa commune choisissent leur conjoint en Turquie afin de contourner massivement l'arrêt de l'immigration. Là-bas, on peut épouser des jeunes filles données en mariage, tandis que leur transfert en Belgique est facile. Après trois ans, une nouvelle première génération peut demander la nationalité. La nationalité devient donc un simple instrument permettant d'obtenir des droits, sans aucune autre signification. Cela entraîne des risques puisque les intéressés ont des obligations envers les deux pays, ce qui peut entraîner la méfiance et le

In de Kamer van Volksvertegenwoordigers stelde Agalev-vertegenwoordigster Fauzaya Talhaoui dat dit wetsontwerp de bedoeling heeft personen van de eerste generatie die hun integratie hebben bewezen door hun werk – en niet door hun taal of gewoonten, zoals ze zelf toegaf – de mogelijkheid te geven de Belgische nationaliteit te verkrijgen. Dit is puur bedrog. Dit wetsontwerp is speciaal gemaakt voor mensen die hier kort verblijven. De nationaliteit kan nu worden aangevraagd via een eenvoudig briefje aan de Kamer, als men hier drie jaar verblijft. Voor de tweede en de derde generatie geldt op dit moment de regel dat de tweede generatie automatisch de nationaliteit kan verkrijgen en de derde via een eenvoudige nationaliteitsverklaring, zonder dat daarvoor de integratiewil nog wordt getoetst. Dit wetsontwerp wil de nationaliteit toekennen aan personen die hier nog maar drie jaar verblijven. Dit wetsontwerp wil naast het *jus sanguinis* en het *jus solis*, een *jus domicili* invoeren: na drie jaar kan men de Belgische nationaliteit krijgen en integratie is niet nodig. Integendeel, het is de bedoeling dat ieder zijn eigen cultuur, naast elkaar, behoudt.

Dit wetsontwerp is het hoogfeest van de multiculturele waanzin. Wij verzetten ons niet zo maar tegen de multiculturele ideologie, tegen de ideologie van Agalev en de linkerzijde die met deze wet duidelijk de overwinnaars zijn. Er bestaan immers geen voorbeelden van een geslaagde multiculturele samenleving, met name een samenleving waar op hetzelfde grondgebied verschillende culturen samenleven die elkaar ten volle respecteren. Altijd opnieuw moeten we vaststellen dat een dergelijke situatie hoogstens tijdelijk is en dat uiteindelijk de ene cultuur de andere gaat domineren en verdringen. Dat is dan nog de meest gunstige evolutie. Veelal belandt men in een crisissituatie, waar een regelrecht conflict ontstaat tussen de bevolkingsgroepen. Het meest recente voorbeeld is Sarajevo. Precies daarom is het zo belangrijk dat van mensen die hier echt willen verblijven, wordt geëist dat ze zich volledig aanpassen, dat ze Vlaming of Waal worden.

Wij verzetten ons niet tegen de multiculturele ideologie en het vreemdelingenbeleid van deze en vorige regeringen omdat we buitenlanders zouden afwijzen en hun integratie willen beletten. Wij moeten echter vaststellen dat zeer grote groepen buitenlanders op vele plaatsen in onze steden de meerderheid van de bevolking uitmaken en zich bijgevolg onmogelijk nog kunnen integreren in onze maatschappij. Wij verzetten ons tegen de multiculturele maatschappij omdat wij ons vragen stellen bij het inplanten van een onverdraagzame godsdienst op ons grondgebied. Onze vrees voor de oprukkende islam is niet uit de lucht gegrepen, maar stoelt op concrete feiten. Zodra landen op grond van het meerderheidsprincipe in islamitische handen komen, wordt de gelijke behandeling van onderdanen opgeschort en krijgen de islamitische onderdanen een voorkeursbehandeling en worden de anderen onderdrukt. Dat is onze vrees. Wij wensen dan ook dat mensen die hier willen blijven en mee het beleid en de toekomst van het land willen bepalen, de normen en de waarden van de westerse samenleving tot de hunne maken. Ze moeten afstand nemen van hun oorspronkelijke nationaliteit en ondubbelzinnig voor ons land en onze samenleving kiezen.

Volgens dit wetsontwerp is voor het verwerven van de nationaliteit integratie niet noodzakelijk. De integratiewil moet op geen enkel moment worden aangetoond. Na een jarenlange verwaarlozing van het vreemdelingenprobleem in

manque de loyauté dans les fonctions publiques. Je pense aux protestations de millions de Turcs en Allemagne suite à l'extradition d'Öcalan.

C'est pour éviter tous ces risques que des traités internationaux ont été signés. La législation belge actuelle va à l'encontre de ces traités. Il est souhaitable d'éviter autant que possible la double nationalité. Le ministre affirme que ce problème doit être réglé au niveau international. On peut cependant régler ce problème au niveau national. Cela a été le cas en Allemagne, où les socialistes et les verts détiennent le pouvoir : il faut y effectuer un choix explicite. Pour les Marocains, il n'y a même aucun problème puisqu'ils peuvent renoncer à la nationalité marocaine. Il y a déjà 700.000 personnes possédant la double nationalité. Le gouvernement pense donc résoudre le problème des étrangers en l'escamotant.

La véritable raison de ce projet se trouve cependant ailleurs. C'est une compensation pour le non-octroi du droit de vote. Il n'y a pas de consensus au sein de la population en faveur du droit de vote général des étrangers. On a voulu éviter la discussion à ce sujet. Ce projet va cependant beaucoup plus loin. Il implique le droit de vote à tous les niveaux.

La deuxième raison pour faire voter ce projet à la va-vite par le Parlement est liée à la proximité des élections communales. Certains partis doivent élargir d'urgence leur électorat. Cette loi ne sert pas l'intérêt général mais l'intérêt de certains partis. C'est notamment vrai pour le SP qui a perdu 30% de son électorat dans certaines villes. Il pleure après de nouveaux électeurs. La loi sert aussi les intérêts d'Agalev, le parti des étrangers par excellence. Ce parti déclare ouvertement vouloir se servir de cette loi dans son combat contre le Vlaams Blok. Les francophones l'utilisent dans leur combat contre les Flamands de Bruxelles. Il est immoral de faire entrer une loi en vigueur juste avant les élections pour élargir son électorat. Il s'agit d'une survivance de l'Ancien Régime.

Il serait démocratique de commencer par demander l'avis de la population. Le VLD et Agalev sont pourtant favorables aux référendums. Peut-être ont-ils peur d'obtenir le même résultat qu'en Suisse où deux référendums relatifs à la législation sur la nationalité ont conduit au rejet de tout assouplissement ? La Suisse a toujours une législation très stricte en cette matière, plus stricte même que ce que propose le Vlaams Blok.

En fin de compte, c'est l'électeur qui aura le dernier mot. Il pourra exprimer son choix en votant massivement pour le Vlaams Blok et en sanctionnant les partis de la coalition gouvernementale.

de hoop dat alles vanzelf wel goed komt, beseft de Belgische Staat nu dat zelfs na meerdere generaties nog geen integratie heeft plaatsgevonden, enkele uitzonderingen daargelaten. Men verkeert in de waan dat die integratie er zal komen door de toegang tot de Belgische nationaliteit te vergemakkelijken. Er wordt dus een omgekeerde logica gevolgd. Het toekennen van de nationaliteit kan immers niet aan de integratie voorafgaan, maar zou de bekroning moeten zijn van een geslaagd integratieproces. De verwerving van de nationaliteit mag niet verworden tot een papieren aangelegenheid of een reeks administratieve formaliteiten die haast automatisch leiden tot de verlening van de nationaliteit.

Nu wordt de nationaliteit in alle betekenissen van het woord gratis gemaakt. De enige vereiste is een kort verblijf van amper drie jaar. Buitenlanders die zich tot de Kamer wenden, hoeven zelfs niet langer over een permanente verblijfsvergunning te beschikken. Aangezien nergens anders in Europa zo een gunstige regeling bestaat, betekent ze voor al wie in Europa wil inwijken een regelrechte smeekbede om naar België te komen. Meer dan ooit worden we de toegangspoort tot Europa omdat bij ons de drempel het laagst is. Samen met de regularisatieoperatie, het gulle OCMW-beleid voor buitenlanders, het lakse asielbeleid en de wetgeving inzake familiehereniging zal het wetsontwerp zorgen voor een onophoudelijke immigratiestroom naar ons land. De soepele wetgeving zal ook een aanzuigend effect hebben voor binnen-Europese immigratiebewegingen. Wanneer binnenkort dertien nieuwe lidstaten tot de Europese Unie toetreden, zullen de tientallen miljoenen inwoners van die landen dankzij de naïviteit van het huidige Europese beleid kunnen genieten van onbeperkt vrij verkeer en zich vrij kunnen vestigen in de Europese Unie. Juist omdat België zo kwistig omspringt met de nationaliteit zal het meer dan ooit de aantrekkingspool worden.

Nochtans is naturalisatie het middel om buitenlanders tot integratie aan te zetten en de weigering ervan de sanctie als er onwil is om zich te integreren. De VLD gooit dat instrument nu definitief in de vuilbak waardoor de zo verhoopde integratie van de buitenlanders minder dan ooit kans op slagen zal hebben. Nochtans amper 18 maanden geleden tijdens een Kamerdebat over naturalisaties zei Vlaams minister-president Dewael tegen de CVP: "Zij die kiezen voor de Belgische nationaliteit moeten vooraf het bewijs leveren dat zij daadwerkelijk de bedoeling hebben zich in onze samenleving te integreren." Ik beperk mij tot dit citaat, maar collega Frank Creyelman zal andere staaltjes van het VLD-bedrog geven.

Geen enkel ander land ter wereld heeft een dermate soepele nationaliteitswetgeving waarbij geen enkele voorwaarde wordt gesteld. Zelfs de CVP, die zelf aan de basis van dit wetsontwerp ligt en bij een vroegere versoepeling van de nationaliteitswetgeving het lijstje voor het nagaan van de integratiewil tot een vodje papier degradeerde, vindt het nu toch al te gortig worden. Misschien zijn "de schellen van de ogen" gevallen nu de partij in de oppositie zit. Laten we het hopen.

Alle gewicht wordt dus gelegd bij de adviezen van de Veiligheid van de Staat, de Dienst Vreemdelingen en het openbaar ministerie. Dat laatste mag advies uitbrengen over de vraag of de persoon gewichtige feiten ten laste kunnen

worden gelegd. Dat is echter een heel vage omschrijving. Bovendien beschikken de parketten slechts over een termijn van een maand om die gewichtige feiten na te gaan. In de Kamer zei de minister van Justitie dat hij het gerecht en het college van procureurs-generaal schriftelijk had gevraagd of de parketten in staat zouden zijn om de dossiers binnen de periode van een maand te onderzoeken. De minister gaf de indruk dat de parketten dat hadden beaamd. Uit een brief van de heer De Lentdecker achteraf bleek echter dat zulks absoluut niet het geval is, zeker niet in Brussel, waar al zoveel moeilijkheden bestaan. De heer De Lentdecker deelde zelfs mee dat het college van procureurs-generaal helemaal geen brief van de minister heeft ontvangen. De minister loog dus, om te voorkomen dat het debat langer zou duren, dat het college zou worden gehoord en dat men tot de vaststelling zou komen dat een termijn van een maand voor de parketten onvoldoende is. De Volkunie, die zich in het Kamerdebat eveneens verzette tegen een zo korte termijn, diende in de Senaat een wetsvoorstel in waarbij de termijn voor de parketten zou worden gereduceerd tot slechts 15 dagen.

Het grote debat gaat echter niet over de termijnen voor het parket. Dat is slechts een technische aangelegenheid. De essentie van het debat is de afschaffing van de wil tot integratie, want als er binnen de maand geen advies komt, wat niet haalbaar is, wordt het advies gunstig geacht. De integratievereiste bestaat dus niet meer, maar deze nieuwe Belgen behouden wel de dubbele nationaliteit. De vereiste om afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit werd in 1984 afgeschaft, en dat blijft zo. De dubbele nationaliteit verhindert een daadwerkelijke integratie en leidt ertoe dat migranten gaan shoppen in de wetgeving van twee landen. Iemand die blijvend zijn lot met een bepaald land wil verbinden, moet een ondubbelzinnige keuze maken voor dat land en de banden met het land van herkomst zoveel mogelijk doorknippen. CVP-burgemeester Mondelaers had de moed om de problematiek van de dubbele nationaliteit onder de aandacht te brengen. Hij stelde vast dat 85 % van de Turken uit zijn gemeente hun echtgenote gaan zoeken in Turkije, zodat de immigratiestop massaal wordt omzeild. Door hun Turkse nationaliteit slagen zij erin ginder te huwen met uitgehuwelijkte meisjes, zelfs minderjarigen, die niet eens hun toestemming moeten geven. Het bezit van de Belgische nationaliteit zorgt dan weer voor een vlotte overbrenging en erkenning. Na drie jaar kan die nieuwe eerste generatie - want dat is het telkens weer, en geen tweede of derde generatie - de nationaliteit aanvragen. Naturalisatie wordt aldus een rechtverschaffend instrument, zonder bijkomende betekenis. Op termijn is zo een beleid niet zonder risico's. Men heeft immers verplichtingen tegenover twee landen. Dat kan leiden tot een gebrek aan betrouwbaarheid en loyauteit in openbare functies, bijvoorbeeld bij politie, gerecht of leger. Ook op politiek gebied kan dat een gevaar inhouden. Denken we bijvoorbeeld maar aan de uitleveringskwestie van de Turkse leider Öcalan in Duitsland, waar de regering onder enorme druk stond van de miljoenen Turken in het land.

Om conflicten te vermijden werden diverse internationale verdragen gesloten waardoor de dubbele nationaliteit wordt ingeperkt. Met zijn huidige nationaliteitswetgeving gaat België volledig in tegen de strekking van die verdragen. Om verwarring uit te sluiten moeten we de dubbele nationaliteit zoveel mogelijk voorkomen. In de Kamer zei de minister dat het probleem zich niet bij ons situeert, maar op het

internationale forum en dat het dus op een ander niveau moet worden geregeld. Het kan echter ook intern worden geregeld. Zo is in Duitsland, waar de groenen en de socialisten aan de macht zijn, de wetgeving ook versoepeld. Daar moet men echter tussen 18 en 23 jaar een ondubbelzinnige keuze maken tussen de oorspronkelijke nationaliteit en de Duitse. Voor Marokkanen is er helemaal geen probleem, want zij kunnen volgens de oorspronkelijke wetgeving afstand doen van de Marokkaanse nationaliteit. In ons land hoeft men geen keuze te maken. Uit een schriftelijke vraag in de Kamer aan minister Duquesne is gebleken dat er ondertussen reeds 70 000 bipatriden zijn. De huidige regering denkt dus het vreemdelingenprobleem op te lossen door de grote verdwijningstruc : geef ze allemaal de Belgische nationaliteit en er zijn geen vreemdelingen meer.

De eigenlijke reden van die soepele nationaliteitswetgeving, van het gratis uitdelen van identiteitskaarten, ligt elders. Het ontwerp kwam er om het niet verlenen van het algemeen stemrecht aan vreemdelingen, te compenseren. Bestaat er bij de bevolking al geen consensus over de versoepeling van de nationaliteitsverwerving, over het algemeen stemrecht voor vreemdelingen bestaat die zeker niet. Om die discussie te vermijden, kregen we dit ontwerp, dat veel verder gaat aangezien het stemrecht op alle niveaus impliceert.

Een tweede reden waarom het dossier haastig door het parlement wordt gejaagd, zijn de komende gemeenteraadsverkiezingen. Bepaalde partijen hebben dringend nood aan een snelle en massale uitbreiding van hun kiezerskorps. Deze wet dient niet het algemeen belang, wat van een wet toch mag worden verwacht, maar wel de particuliere belangen van een aantal partijen. Ze dient onder meer de belangen van de aftandse SP, die in bepaalde steden 30% en meer van haar aanhangers is kwijtgeraakt. De SP smeekt en bidt om nieuwe kiezers en vindt die onder de nieuwe Belgen. De wet dient ook de belangen van Agalev, de vreemdelingenpartij bij uitstek. Ze komt er trouwens openlijk voor uit deze wet te willen gebruiken in haar strijd tegen het Vlaams Blok en nu reeds roept ze de vreemdelingen in Antwerpen op om zo snel mogelijk de Belgische nationaliteit aan te vragen. Ook de Franstaligen gebruiken deze wet in hun strategie tegen de Brusselse Vlamingen. Het is immoreel om vlak voor de verkiezingen een wet goed te keuren, speciaal met het oog op het vergroten van het electoraat. Het is zeer laag en allesbehalve democratisch. Het manipuleren van de eigen aanhang en kiespubliek is een overblijfsel van het Ancien Régime. Precies als reactie daartegen werd het afstammingsprincipe ingevoerd om de bevolking tegen de willekeur en de manipulatie van de vorst te beschermen. Die bescherming wordt niet alleen tenietgedaan, de manipulatie wordt ook weer ingevoerd. Het toppunt van democratie, waar iedereen toch altijd de mond vol van heeft, zou daarentegen zijn eerst het oordeel van de burger te vragen. VLD en Agalev zijn toch voorstander van het invoeren van referenda of zijn ze misschien bang dat we hetzelfde resultaat krijgen als in Zwitserland, het democratisch land bij uitstek. Daar werden over de nationaliteitswetgeving twee referenda georganiseerd en telkens werd de versoepeling afgewezen. Zwitserland heeft dan ook nog altijd een zeer strenge nationaliteitswetgeving, veel strenger dan de wetgeving die het Vlaams Blok voorstelt.

Uiteindelijk heeft de kiezer het toch altijd bij het rechte eind. Hij zal dat bij de komende verkiezingen opnieuw tonen door

Appel au Règlement

M. Wim Verreycken (VL. BLOK). – *Je ferai une remarque sur l'ordre des travaux. J'estime que nous pouvons difficilement poursuivre cette discussion générale étant donné que deux membres de notre groupe et d'autres membres de la majorité et de l'opposition doivent participer à la réunion du Bureau. Certains d'entre eux ont déposé des amendements et sont donc dans l'impossibilité de les défendre. La simultanéité d'une réunion importante du Bureau – où l'on discute entre autres du rapport Jacqmin – et d'une séance plénière entrave à ce point nos travaux que je vous demande de reporter la poursuite de cette discussion à cet après-midi. Nous pourrions entamer la séance de cet après-midi par ce point. Il me paraît en tout cas important que des collègues qui se sont inscrits sur la liste des orateurs puissent également écouter les orateurs qui les précèdent, sans quoi nous ne pouvons parler d'un débat mais plutôt d'une série de monologues. Nous devons au moins donner l'occasion au président du groupe CVP et à notre collaborateur juridique, M. Ceder, de suivre ce débat de manière sérieuse. Je fais appel à l'article 40 du Règlement et demande que l'on poursuive le débat cet après-midi.*

M. Mohamed Daif (PS). – Je crois qu'il est inopportun de suspendre les débats à la demande des collègues désireux d'assister à des réunions du Bureau. Je suis d'avis que les divers groupes politiques sont suffisamment étoffés pour que d'autres personnes se chargent de défendre leurs thèses. Par conséquent, je propose que nous poursuivions nos travaux au finish.

Mme Nathalie de T' Serclaes (PRL-FDF-MCC). – Je partage le point de vue de M. Daif. La discussion générale en cours est conforme au rythme normal de travail des assemblées parlementaires. Les membres soucieux d'assister à des réunions de bureaux peuvent quitter l'hémicycle, comme de coutume, sans qu'il soit pour autant nécessaire d'interrompre la séance.

M. Josy Dubié (ECOLO). – Je soutiens la proposition de M. Daif. Les travaux sont entamés, il n'y a aucune raison de ne pas les terminer.

Mme Mimi Kestelijn-Sierens (VLD). – *Je ne vois aucune raison d'interrompre la discussion générale.*

Mme Jacinta De Roeck (AGALEV). – *Je partage le point de vue de notre collègue Sierens. Chacun savait que le Bureau se réunirait maintenant. Seuls quelques sénateurs doivent d'ailleurs assister à la réunion du Bureau. Il y a donc encore suffisamment de membres de chaque groupe pour participer à cette discussion en séance plénière.*

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Je partage cet avis. Les groupes s'organisent en fonction des compétences des uns et des autres. Ils sont représentés dans cette assemblée; je propose donc que nous poursuivions nos travaux..

M. Wim Verreycken (VL. BLOK). – *Le droit individuel de chaque sénateur à s'exprimer doit être respecté. Je suppose qu'il s'agit d'une règle absolue. Tout sénateur a le droit de prendre la parole dans n'importe quel débat. Si une autre*

massaal op het Vlaams Blok te stemmen en de regeringspartijen voor hun beleid af te straffen.

Beroep op het Reglement

De heer Wim Verreycken (VL. BLOK). – Ik heb een opmerking over de regeling van onze werkzaamheden. Ik vind dat we moeilijk deze algemene bespreking kunnen voortzetten omdat twee leden van onze fractie en ook andere leden van meerderheid en oppositie aanwezig moeten zijn op een vergadering van het Bureau. Sommigen hebben amendementen ingediend en kunnen deze dus onmogelijk verdedigen. Het samenvallen van een belangrijke vergadering van het Bureau – onder meer het rapport-Jacqmin wordt besproken – met de plenaire vergadering, bemoeilijkt onze werkzaamheden zozeer dat ik u vraag de voortzetting van deze bespreking te verdagen naar deze namiddag. We zouden de namiddagvergadering met dit punt kunnen aanvatten. Het lijkt me immers belangrijk dat collega's die op de sprekerslijst zijn ingeschreven, ook de voorgaande sprekers kunnen beluisteren, zoniet kunnen we onmogelijk van een debat gewagen en wordt het veeleer een reeks monologen. We moeten toch ten minste de fractievoorzitter van de CVP en onze juridisch medewerker, collega Ceder, de kans geven dit debat ernstig te volgen. Ik doe een beroep op artikel 40 van het Reglement en vraag de voortzetting van het debat te verdagen tot vanmiddag.

De heer Mohamed Daif (PS). – *Ik vind niet dat we de debatten moeten onderbreken omdat een aantal collega's Bureauvergaderingen willen bijwonen. De diverse politieke fracties beschikken over voldoende mensen, zodat anderen hun standpunten kunnen verdedigen. Ik stel dan ook voor dat wij onze werkzaamheden tot op het einde voortzetten.*

Mevrouw Nathalie de T' Serclaes (PRL-FDF-MCC). – *Ik deel de mening van de heer Daif. De algemene bespreking die nu aan de gang is, verloopt volgens het normale werktempo van de parlementaire assemblees. De leden die andere vergaderingen willen bijwonen, kunnen zoals gewoonlijk de zaal verlaten zonder dat de vergadering moet worden onderbroken.*

De heer Josy Dubié (ECOLO). – *Ik steun het voorstel van de heer Daif. Nu we met deze bespreking zijn begonnen, is er geen enkele reden om ze niet af te ronden.*

Mevrouw Mimi Kestelijn-Sierens (VLD). – Ik zie geen enkele reden om de algemene bespreking te onderbreken.

Mevrouw Jacinta De Roeck (AGALEV). – Ik ben het met collega Sierens eens. Iedereen wist dat het Bureau nu bijeenkomt. Slechts enkele senatoren moeten trouwens de vergadering van het Bureau bijwonen. Elke fractie heeft dus nog voldoende leden om aan deze bespreking in plenaire vergadering deel te nemen.

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – *Ik ben het daarmee eens. De fracties regelen hun werk volgens de bevoegdheden van eenieder. Ze zijn vertegenwoordigd in deze assemblee; ik stel dus voor dat we de bespreking voortzetten.*

De heer Wim Verreycken (VL. BLOK). – Het individuele spreekrecht van alle senatoren moet worden gerespecteerd. Ik neem aan dat dit een absolute regel is. Elke senator heeft het recht om in elk debat het woord te voeren en indien zulks hem

initiative du Sénat l'en empêche, dans ce cas-ci, l'importante réunion du Bureau où sa présence est requise, il faut en tenir compte. Je fais ici allusion aux collègues Ceder et Vandenberghe. Je demande donc de poursuivre cette discussion générale lors de la séance de cet après-midi.

Mme la présidente. – Comme le prévoit l'article 40, paragraphe 2, du Règlement, nous votons par assis et levé sur la demande de M. Verreycken de reporter à l'après-midi la suite de la discussion.

Que les membres qui souhaitent prolonger la discussion générale maintenant se lèvent.

M. Wim Verreycken (VL. BLOK). – *Madame la présidente, vous ne pouvez demander un vote par assis et levé que si vous estimez que ma requête a pour seul but d'entraver les travaux du Sénat. Le Règlement est très clair à ce sujet. Si toutefois ce n'est pas le cas, je peux demander le vote nominatif.*

Je n'ai en effet pas du tout l'intention d'entraver la discussion de ce projet. Au contraire. Je veux seulement donner à un maximum de sénateurs l'occasion de participer aux travaux.

Je ne suis donc pas d'accord avec votre proposition de voter par assis et levé et je ne pourrai dès lors pas participer à ce vote.

Mme la présidente. – Faites comme vous l'entendez, Monsieur Verreycken. J'estime en tout cas que l'article 40, paragraphe 2, s'applique ici.

– **La proposition d'ajournement de la discussion est rejetée par assis et levé.**

Suite de la discussion générale

Mme Kathy Lindekens (SP). – *Le groupe SP adhère entièrement à ce projet de loi. Tout projet qui vise à augmenter l'égalité des chances entre les citoyens mérite notre soutien. La distinction entre allochtones et autochtones est sociologiquement dépassée. Pour les personnes qui se sentent bien dans un pays déterminé, la polarisation « nous – eux » n'existe plus.*

Le choix d'habiter dans un pays déterminé peut être l'expression de son amour pour ce pays. Il est dès lors certainement opportun de prévoir des modalités souples d'acquisition de la nationalité.

Parfois, notre empathie est trop faible. Bien souvent, on ne réalise pas ce que c'est de vivre dans un pays et de ne pas y être accepté. L'intégration est trop souvent considérée comme une assimilation, bien qu'il s'agisse véritablement d'intégration et donc du rapprochement d'éléments différents.

L'intégration doit venir des deux côtés. La plupart des personnes qui demandent la nationalité belge parlent notre langue, se déplacent comme nous et ont un réseau d'amis et de voisins ; bref, ce sont des citoyens ordinaires.

La langue est un élément utile pour améliorer la cohésion de la société. C'est pourquoi des possibilités suffisantes doivent être offertes aux personnes qui veulent apprendre la langue. Néanmoins, les listes d'attente sont longues. Les

onmogelijk wordt gemaakt door een ander initiatief van de Senaat, in casu de belangrijke vergadering van het Bureau waar zijn aanwezigheid vereist is, moet daarmee rekening worden gehouden. Ik verwijs hier opnieuw naar de collega's Ceder en Vandenberghe. Ik vraag dus de voortzetting van deze algemene bespreking naar de namiddagvergadering te verdagen.

De voorzitter. – Zoals artikel 40, paragraaf 2, van het Reglement bepaalt, stemmen we bij zitten en opstaan over het verzoek van de heer Verreycken om de voortzetting van de bespreking tot vanmiddag te verdagen.

De leden die de algemene bespreking nu wensen voort te zetten, staan op.

De heer Wim Verreycken (VL. BLOK). – *Mevrouw de voorzitter, u kunt alleen bij zitten en opstaan laten stemmen indien u meent dat mijn verzoek alleen strekt om de werkzaamheden van de Senaat te belemmeren. Het Reglement is terzake duidelijk. Indien dat echter niet het geval is, kan ik de naamstemming vragen.*

Het is inderdaad helemaal niet mijn bedoeling de bespreking van dit ontwerp te belemmeren. Integendeel. Ik wil alleen zoveel mogelijk senatoren de gelegenheid geven aan de werkzaamheden deel te nemen.

Ik ga dus niet akkoord met uw voorstel om te stemmen bij zitten en opstaan en kan dan ook niet deelnemen aan deze stemming

De voorzitter. – Dan doet u dat maar, mijnheer Verreycken. Ik ben ik elk geval van oordeel dat artikel 40, paragraaf 2, hier van toepassing is.

– **Het voorstel tot verdaging van de bespreking wordt bij zitten en opstaan verworpen.**

Voortzetting van de algemene bespreking

Mevrouw Kathy Lindekens (SP). – *De SP-fractie schaart zich ten volle achter dit wetsontwerp. Elk voorstel dat de gelijkheid van kansen van alle burgers vergroot, verdient onze steun. Ik leg de klemtoon op "alle burgers", want daar gaat het om. Er wordt immers al te vaak gediscussieerd in termen van "wij autochtonen" en "zij migranten". Dat is sociologisch en cultureel gezien een achterhaalde redenering. Iedereen heeft zijn eigenheid, maar we kunnen niet zonder meer in groepen worden ingedeeld. Mijn culturele identiteit is bijvoorbeeld totaal anders dan die van mevrouw Staveaux die dit begrip zo-even lanceerde. Voor mensen die zich goed voelen in een land waar ze geboren zijn of langdurig verblijven, gaat de polarisering "wij-zij" niet op. Voor een bepaald land kiezen om er te wonen en te blijven, kan worden beschouwd als een uitdrukking van liefde voor dat land. In dit geval kan een soepele nationaliteitsverwerving alleen maar vanzelfsprekend zijn. De bezwaren die bij dit voorstel worden geopperd, zijn vaak het gevolg van een gebrek aan empathie. We kunnen ons niet voldoende voorstellen wat het betekent zich wel in een bepaalde gemeenschap te mogen bewegen, maar er nooit volwaardig deel van te mogen uitmaken. Door de toekenning van de nationaliteit kunnen we deze personen een hand reiken. Integratie is een vreemd begrip omdat het vaak met assimilatie wordt verward. Nochtans betekent integratie het nader tot elkaar laten komen van verschillende elementen. Integratie moet van twee kanten komen. Openheid*

communautés vont donc devoir structurer davantage et élargir ces formations.

À partir du moment où des personnes veulent apprendre la langue, elles ne peuvent plus être considérés comme des étrangers.

Le tissu social doit être souple. Il faut aussi favoriser l'engagement dans la vie socioculturelle. La distinction entre les individus doit disparaître. Les personnes qui séjournent ici depuis longtemps et prennent des engagements, paient des impôts et veulent assumer des responsabilités, doivent aussi avoir le droit de vote. Ce projet est une passerelle entre toutes les communautés qui existent dans ce pays riche et c'est pourquoi nous voterons ce projet avec conviction.

Mme Meryem Kaçar (AGALEV), rapporteuse. – *En tant que rapporteur, je souhaite insister sur la sérénité dans laquelle se sont déroulés les débats en commission. Je dit cela parce que je ne suis pas d'accord avec M. Vandenberghe qui affirme que les débats se sont déroulés de manière scandaleuse.*

Agalev-Ecolo soutient pleinement ce projet parce qu'il favorise la participation des allochtones dans la société.

La suppression des interviews par les agents de quartier et le contrôle a posteriori par le parquet donnent à la naturalisation un caractère humain. Pour notre groupe, le délai raccourci de 3 ans est suffisant pour demander la naturalisation parce que cela concerne un séjour légal et que la recevabilité de la demande a déjà été examinée lors de l'arrivée de l'intéressé. Nous nous réjouissons de la réduction à un mois du délai d'avis mais nous insistons sur le fait que les instances compétentes devront disposer des moyens et du personnel suffisants afin de pouvoir appliquer ce projet de

is in dit verband een belangrijk woord dat haaks staat op uitsluiting. De meeste mensen die een aanvraag doen om Belg te worden, leven precies zoals wij, ze spreken onze taal en hebben een netwerk van vrienden en burens. Kortom, het zijn gewone burgers zoals wij allemaal.

Het element "taal" duikt in het debat vaak op. Het plezier om een taal te leren en te beheersen moet aan alle inwoners van ons land duidelijk worden gemaakt en gepromoot. Hoeveel Vlamingen die voor de uitsluiting pleiten, spreken zelf een verzorgd Nederlands? Hoeveel Franstaligen in ons land spreken Nederlands en hoeveel Vlamingen kunnen zich in het Frans uitdrukken? De taal is een nuttig element om tot een hechtere samenleving te komen, maar zij die taallessen willen volgen, moeten voldoende mogelijkheden krijgen. We mogen ook niet vergeten dat er lange wachtlijsten zijn voor de lessen Nederlands voor anderstaligen.

We moeten de gemeenschappen aansporen om deze lessen te structureren en uit te breiden. We mogen de mensen die inspanningen willen leveren niet het gevoel geven dat ze in onze ogen, hoe dan ook, vreemdelingen zullen blijven, want dat is wat velen eigenlijk willen. Er is geen slechtere motivatie voor een leerling dan een leraar hebben die zijn vak soms zelf niet tot in de puntjes beheerst, maar die hem te verstaan geeft dat hij, wat hij ook doet, toch altijd de zwakste leerling van de klas zal blijven.

Om mensen sociaal te laten functioneren, moet het sociaal weefsel soepel zijn. Engagement hangt echt niet af van afkomst of cultuur.

Nogal wat Belgen in spe zijn meer geëngageerd dan vele, wat ik zou noemen, "oude Belgen".

Ook aan het engagement in de gemeenschap en het socio-cultureel leven moet worden gewerkt. Het onderscheid tussen mensen moet verdwijnen en dat kan alleen op een positieve manier. Het stemrecht voor iedereen die langdurig deel uitmaakt van onze gemeenschap, belastingen betaalt en verantwoordelijkheid wil dragen is niet meer en niet minder dan een recht waar we blijven voor ijveren. Omdat dit wetsontwerp een positieve steun is in het bouwen van een brug tussen alle mensen die hier wonen en van onze gemeenschap deel uitmaken, zal de SP-fractie het graag steunen.

Mevrouw Meryem Kaçar (AGALEV). – Als corapporteur wil ik beklemtonen dat de debatten in commissie in alle sereniteit zijn verlopen en dat alle fracties ruim de gelegenheid hebben gekregen hun standpunt uiteen te zetten. De bewering van senator Vandenberghe dat de debatten op een schandelijke manier zijn gevoerd, wil ik dan ook ten stelligste tegenspreken.

Het wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit heeft de volle steun van de Agalev-fractie. Het gaat uit van een positieve ingesteldheid tegenover het burgerschap dat als doel heeft de participatie van de allochtonen in onze samenleving te bevorderen, zoals overeengekomen in het regeerakkoord. We verwelkomen deze vernieuwingen, omdat ze een humaan karakter geven aan de naturalisatieprocedure: het interview dat door de wijkagent werd afgenomen om de integratiewil van de aanvrager te onderzoeken, wordt afgeschaft. Het was op basis van de vaak zeer arbitraire vragen van de wijkagent dat het

loi.

Le séjour en Belgique témoigne de la volonté d'intégration. L'obtention de la nationalité belge n'empêche pas les traitements discriminatoires envers les allochtones belges. La communauté allochtone doit pouvoir participer à part entière à notre société, que ce soit pour l'emploi, le logement, la vie socioculturelle ou un enseignement de qualité.

Notre soutien à ce projet ne nous empêche pas de continuer à plaider pour l'attribution du droit de vote aux étrangers.

Le CVP part d'un préjugé négatif, comme si les allochtones avaient besoin d'avoir une épée dans le dos pour s'intégrer. Penser qu'ils ne veulent pas s'intégrer est un grand malentendu : ils sont au contraire demandeurs de cours de langue. Ils veulent aussi un avenir prometteur pour leurs enfants.

Dans notre pays, la politique concernant les allochtones date de dix ans à peine. Aux Pays-Bas, la politique des minorités est appliquée depuis beaucoup plus longtemps. Les allochtones y possèdent le droit de vote aux élections communales depuis plus de dix ans déjà. En attendant, chez nous, les rangs des chômeurs comptent trois fois plus d'allochtones que d'autochtones. Et la troisième génération d'allochtones ne manie pas encore bien la langue à cause des écoles à forte population immigrée.

Nous nous réjouissons que le PSC soutienne le droit de vote des allochtones. Après être resté au pouvoir durant 30 ans, le PSC a cependant, pendant la législature précédente, bétonné jusqu'en 2001 la discussion sur ce droit de vote.

parket de integratiewil van de aanvrager moest beoordelen.

De verkorte termijn van drie jaar als voorwaarde voor het aanvragen van naturalisatie is voor ons ruim voldoende, omdat het een legaal verblijf betreft en omdat de ontvankelijkheid van de aanvraag tot vestiging al is nagegaan op het ogenblik dat de vreemdeling het land binnenkwam.

Het parket, de dienst Vreemdelingenzaken en de Veiligheid van de Staat hebben een maand tijd om een advies uit te brengen over de naturalisatieaanvraag. We vragen dat de regering en de minister van Binnenlandse Zaken voldoende middelen en personeel ter beschikking stellen om de bepalingen van het wetsontwerp op een degelijke manier in praktijk te kunnen brengen.

Voorts verdedigen we dat het verblijf in België op zich reeds een voldoende bewijs is van integratie. Het verkrijgen van de Belgische nationaliteit helpt jammer genoeg niet de discriminaties uit de wereld die de Belgische onderdanen van allochtone origine in onze samenleving nog altijd ondergaan. Daarom moet er meer gebeuren dan deze versoepeling van het toekennen van de Belgische nationaliteit. Er moet in heel het beleid ook een blijvende aandacht gaan naar de etnisch-culturele minderheden, zodat die op een volwaardige manier kunnen participeren in onze samenleving, door meer kansen op de arbeidsmarkt, op een degelijke huisvesting, op sociaal-cultureel leven en inzake degelijk onderwijs.

Het feit dat onze fractie dit ontwerp steunt, belet niet dat ze zal blijven pleiten voor stemrecht voor vreemdelingen.

Dit wetsontwerp is een stap vooruit omdat het bijdraagt aan de participatie van de allochtonen die hier al verbleven hebben of nog zullen verblijven. Daarom zullen we de tenuitvoerlegging van de wet door de minister op de voet volgen.

Ik wil nog kort reageren op enkele uiteenzettingen van andere sprekers. De CVP-fractie gaat uit van het vooroordeel dat de allochtonen een stok achter de deur nodig hebben om zich te integreren. Dat is een groot misverstand: deze bevolkingsgroep is zelf vragende partij voor een betere integratie, voor meer taallessen, voor een betere toekomst voor hun kinderen.

Het allochtonenbeleid is in België amper 10 jaar oud. Nederland, waar de heer Vandenberghe zo graag naar verwijst, heeft al veel langer een minderhedenbeleid. Allochtonen hebben daar, om maar iets te noemen, al meer dan 10 jaar stemrecht op gemeentelijk vlak. De aanwezigheid van de allochtone gemeenschap dateert in België nochtans ook al van de jaren '60.

Integratie betekent voor mij participeren in de samenleving in al haar geledingen. Dat kan niet zonder inspanningen van de twee kanten. Ik geef hierbij graag enkele cijfers ter overweging. De werkloosheid ligt in de allochtone gemeenschap driemaal hoger dan bij de autochtone. Studies die drie jaar geleden in Vlaanderen werden verricht in opdracht van de Internationale Arbeidsorganisatie, toonden aan dat Belgische onderdanen met een allochtone afkomst bij aanwervingen in 39% van de gevallen werden gediscrimineerd in vergelijking met hun Belgische collega's. Daarom dat er twee jaar geleden FESOC-akkoorden werden gesloten. Ten slotte is er nog deze overweging: de derde

M. Mohamed Daif (PS). – Avant d'entamer ma réflexion sur ce projet de loi que nous approuvons entièrement, j'aimerais adresser quelques remarques à notre collègue Mme Nyssens.

Tout d'abord, je suis quelque peu étonné de constater que le PSC n'appuie pas ce projet, alors que dans d'autres assemblées... Des discussions que j'ai eues, à ce sujet, depuis plusieurs années, avec nombre de vos collègues, il me semblait percevoir que votre parti était tout à fait favorable à cette simplification.

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Nous nous abstenons, monsieur Daif.

M. Mohamed Daif (PS). – Je vous livre mon sentiment: je suis étonné.

Nous sommes tout à fait conscients que les notions de citoyenneté et de nationalité sont tout à fait différentes. Nous avons fait des études et des rapports à ce sujet.

Mme Kaçar vient de le dire, votre parti était au gouvernement pendant de très nombreuses années. Il a participé à la révision de l'article 8 de la Constitution pour permettre à des étrangers de voter, mais uniquement les étrangers issus de l'Union européenne. Vous n'avez pas émis le souhait ou, en tout cas, vous n'avez pas pu convaincre votre grande famille politique de se rallier à ce projet-là.

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Les propositions du PSC en la matière datent de 1974, monsieur Daif.

M. Mohamed Daif (PS). – Je les connais bien, madame Nyssens. Vous étiez au pouvoir, comme nous. Nous avons milité pour cela. Si vous vous étiez davantage investis dans ce combat, nous aurions sans doute réussi. Il est facile de donner des leçons sur les bancs de l'opposition; il serait plus intéressant d'agir quand on participe à la majorité.

Après ces quelques remarques, je ne vous cacherai pas ma satisfaction de monter à cette tribune pour saluer le projet de loi simplifiant la procédure d'acquisition de la nationalité. Ce projet de loi adopté par la Chambre le 20 janvier dernier est d'autant plus important à mes yeux qu'il survient dans les tristes circonstances que traverse actuellement l'Union européenne. En simplifiant et en facilitant la procédure de naturalisation, la Belgique démontre, par des actes concrets, son attachement aux valeurs humanistes et démocratiques qui

génèrent la nationalité automatique, et qui, par ailleurs, ne permettent pas de gérer la langue maternelle de la population. Une génération qui, par ailleurs, ne maîtrise pas suffisamment la langue maternelle de la population. Une génération qui, par ailleurs, ne maîtrise pas suffisamment la langue maternelle de la population.

De nationalité automatique, et qui, par ailleurs, ne permettent pas de gérer la langue maternelle de la population. Une génération qui, par ailleurs, ne maîtrise pas suffisamment la langue maternelle de la population. Une génération qui, par ailleurs, ne maîtrise pas suffisamment la langue maternelle de la population.

Tot slot wil ik nog zeggen dat het me verheugt dat de PSC-fractie zich nu, vanuit de oppositie, uitspreekt voor het stemrecht. Ik herinner er evenwel aan dat zij de bespreking daarvan tijdens de vorige legislatuur zelf heeft gebetonneerd tot 2001. Tot voor acht maanden is de PSC dertig jaar lang zonder onderbreking aan de macht geweest. Aan iedereen hier om daaruit zijn conclusies te trekken.

De heer Mohamed Daif (PS). – Toen de PSC in de regering zat, was deze partij voorstander van de voorgestelde vereenvoudiging, maar ze heeft haar politieke familie er niet kunnen toe overhalen het stemrecht ook toe te kennen aan niet-Europese burgers.

Dit ontwerp is van groot belang temeer daar het behandeld wordt op een ogenblik dat de Europese Unie moeilijke tijden doormaakt. De versoepeling van de naturalisatieprocedure toont aan hoezeer ons land gehecht is aan de humanistische en democratische waarden. Ik hoop dat de hervorming zo vlug mogelijk van kracht wordt.

De herziening van artikel 5 van het Wetboek wijst erop dat de regering een echte administratieve en geldelijke hinderpaal wil opruimen, met name door de aanvragers toe te staan documenten voor te leggen die gelijkwaardig zijn met een geboorteakte, die in het land van herkomst vaak moeilijk te verkrijgen is.

Ik ben ook blij met de wijzigingen in de procedure van nationaliteitsverklaring. Ik sta ook achter het feit dat de aanvrager zich ertoe moet verbinden niet alleen de Grondwet, maar ook de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens in acht te nemen. Met de aanneming van dit ontwerp doen de Kamer en de Senaat een belangrijke stap in de richting van de erkenning van de integratiewil van de verschillende gemeenschappen.

Er blijft evenwel nog veel werk aan de winkel, want integratie hangt vooral af van de levensomstandigheden. Wij moeten blijven vechten tegen discriminatie bij indienstneming, voor de gelijkheid van allen, voor de eerbiediging van het specifieke karakter van andere culturen, voor fatsoenlijke woonomstandigheden.

Ik ben het eens met de afschaffing van het onderzoek naar de integratiewil van de aanvrager, wat vaak leidde tot weigeringen en beledigingen.

Met de aanneming van de hervorming van de naturalisatieprocedure tinnert onze assemblee aan de weg naar een meer gastvrije samenleving. Toch wil ik nog zeggen dat ik blij ijveren voor de toekenning van stemrecht op gemeentelijk en provinciaal niveau aan alle inwoners van een gemeente. Zo kan België zijn imago van open en tolerante samenleving

guidaient les pays membres de l'Union européenne depuis la fin de la seconde guerre. J'espère donc vivement que cette réforme qui concrétise un passage essentiel de l'accord de gouvernement sera d'application le plus rapidement possible.

Parmi mes motifs de satisfaction figure, dans l'ordre des modifications introduites, la refonte de l'article 5 du code. Ne croyez pas qu'il s'agisse d'un détail; c'est au contraire une véritable barrière administrative et pécuniaire que l'on va lever. Le législateur a reconnu les difficultés sérieuses que peut représenter l'obtention d'un acte de naissance. Octroyer au demandeur la possibilité de produire des documents équivalents, comme un certificat consulaire ou un acte notarié homologué au tribunal de première instance, constitue un progrès absolument fondamental. Rappelez-vous, chers collègues, que l'obtention d'un acte de naissance, avec toutes les légalisations nécessaires, représente souvent des démarches ardues, longues et coûteuses pour des hommes et des femmes qui n'ont pas toujours les moyens de revenir dans leur pays d'origine. Imaginez-vous un instant les difficultés rencontrées par une personne qui réside en Belgique, pour obtenir un acte de naissance dans le fin fond d'une province du Maroc, du Congo, de la Turquie ou d'autres pays, acte de naissance qu'il faut ensuite faire légaliser dans la capitale, parfois à des centaines de kilomètres de là.

Et je ne parle pas ici des longues heures, voire des jours de retard ni des retards administratifs.

Durant de nombreuses années, j'ai malheureusement rencontré un grand nombre de personnes se trouvant dans l'impossibilité complète de produire un acte de naissance dûment légalisé. C'est pourquoi je suis particulièrement heureux de la simplification administrative que je viens d'évoquer.

Venons-en à d'autres changements, également fondamentaux. Je veux parler des changements introduits à l'article 12*bis* du code concernant la procédure de déclaration de la nationalité. Il s'agit de permettre à toute personne de plus de 18 ans, sans limitation d'âge, d'opter pour la nationalité après sept ans de résidence. Ce n'est pas seulement de nationalité mais aussi de citoyenneté que nous parlons ici. C'est pour cette raison que je rejoins pleinement le souhait du législateur de voir le demandeur s'engager à respecter non seulement notre Constitution mais aussi la Convention universelle des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

Un autre changement fondamental, qui honore ce projet, est la suppression de l'enquête faite par la police locale. En effet, cette enquête, qui ne dure que quelques minutes, ne permet pas d'apprécier l'intégration du demandeur. En outre, cette enquête est, en général, vexatoire dans son contenu, car certaines questions de l'agent de police touchent parfois à la vie intime du demandeur.

En adoptant le projet simplifiant la procédure d'acquisition de la nationalité belge, la Chambre, il y a quelques semaines, et le Sénat, aujourd'hui, vont faire un pas important dans la reconnaissance de la volonté d'intégration des différentes communautés.

Cependant, bien des choses restent à faire dans cette matière. La lutte contre les discriminations à l'embauche, la lutte pour l'égalité de tous devant les droits sociaux fondamentaux ou, encore, la lutte pour la reconnaissance et le respect des

versterken.

diverses spécificités culturelles sont des combats qu'il faut encore mener en permanence. L'intégration n'est évidemment pas une simple affaire de nationalité, elle est surtout une question de conditions de vie. Parler d'intégration, c'est d'abord parler de droit du travail et de droit au travail, c'est aussi parler de conditions décentes de logement, de droit à l'expression et de droit à la culture. À ce sujet, permettez-moi d'insister encore sur la suppression de l'enquête concernant la volonté d'intégration du demandeur. En la matière, le manque d'objectivité et l'arbitraire des services concernés conduisaient souvent à des refus absurdes et incompréhensibles. Il est heureux que cette disposition du projet vienne d'être levée, comme je l'ai souligné il y a quelques instants.

Je terminerai en me réjouissant une nouvelle fois du grand pas vers une société plus accueillante à tous ses résidents que notre assemblée va accomplir en adoptant la réforme de la procédure de naturalisation.

Pour conclure, je voudrais rappeler l'attachement du groupe socialiste à un autre projet de réforme indissociable de la réforme dont nous discutons aujourd'hui. Je veux parler de l'octroi du droit de vote aux niveaux municipal et provincial à tous les résidents d'une commune ou d'une province, européens et non européens. C'est par cette nouvelle citoyenneté que la Belgique renforcera son image de société ouverte et tolérante.

M. Roeland Raes (VL. BLOK). – *L'évolution de la législation belge sur la nationalité suit un mouvement de pendule entre assouplissement et restriction. En 1909, la loi existante fut assouplie. Après la première guerre mondiale, on a réduit de manière draconienne les mesures d'assouplissement. On abandonna aussi de façon radicale le concept de double nationalité.*

Pendant plus d'un siècle et demi, la législation belge sur la nationalité a été dominée par le principe du droit du sang. Le droit du sol était considéré comme une survivance de la période féodale. La nationalité belge était donc réservée à ceux dont au moins un des deux parents était belge. Quand quelqu'un n'était pas dans cette situation et voulait obtenir la nationalité, elle ne lui était accordée que moyennant le respect de conditions assez strictes.

Jusqu'en 1984, trois possibilités existaient pour devenir belge à part entière : l'option de nationalité, destinée aux personnes qui avaient des liens particuliers avec la Belgique, la petite naturalisation, qui n'accordait pas le droit de vote, et la grande naturalisation. La naturalisation était une faveur accordée par le parlement et son octroi était loin d'être automatique. Toutes ces procédures d'octroi de la nationalité prévoyaient l'abandon de sa nationalité d'origine.

À partir de 1984, commence une toute nouvelle évolution, qui, étape par étape, aboutit aux textes d'aujourd'hui. Cette année-là voit l'élaboration d'un tout nouveau code de la nationalité belge. Les points essentiels de cette loi étaient l'introduction de la double nationalité et la modification des conditions de naturalisation. On introduisit aussi l'obtention de la nationalité sur simple déclaration à la maison communale pour les enfants de la troisième génération.

En 1991, nous avons vécu la grande opération des « nouveaux Belges ». On a alors assoupli considérablement la

De heer Roeland Raes (VL. BLOK). – De evolutie van de Belgische nationaliteitswetgeving is als het ware een pendelbeweging van versoepeling naar verstrakking, en omgekeerd.

In 1909 werd de toen bestaande wet versoepeld. Niet-Belgische kinderen van de tweede en de derde generatie werden op de leeftijd van 22 jaar automatisch Belg. Ook in België geboren kinderen uit vreemde ouders die zich hier in hun 22ste jaar vestigden, werden na eenvoudige verklaring Belg.

Na de Eerste Wereldoorlog werd deze wetgeving drastisch teruggeschoefd. Het automatisme werd afgeschaft en de rechtbank van eerste aanleg moest oordelen of er wel bereidheid tot integratie aanwezig was. Tevens werd radicaal gebroken met het begrip "dubbele nationaliteit". Zo werd zowel de procedure van nationaliteitskeuze als die van de naturalisatie onontvankelijk verklaard "wanneer de landswet van de belanghebbenden deze toelaat machtiging te bekommen tot het behouden zijner nationaliteit in geval hij er een nieuwe mocht krijgen."

De Belgische nationaliteitswetgeving werd anderhalve eeuw lang beheerst door het beginsel van het *jus sanguinis*. Het *jus soli* werd terecht beschouwd als een overblijfsel van het feodalisme, wat ook door hedendaagse juristen wordt bevestigd. Zo schreef professor Mathias Storme vorig jaar nog: "Vergeten we niet de wezenlijk democratische historische betekenis van het afstammingsbeginsel inzake het staatsburgerschap. Dit beginsel was een dam tegen de willekeur van de vorst, doordat het steunt op een criterium dat men niet naar zijn hand kan zetten."

De Belgische nationaliteit werd dus in principe voorbehouden voor wie uit minstens één Belgische ouder geboren was. Wanneer iemand niet aan die voorwaarden voldeed en zich in België wilde vestigen en ook juridisch in onze gemeenschap

législation sur la citoyenneté.

Les étrangers de la troisième génération obtenaient automatiquement la nationalité belge dès la naissance; les étrangers de la troisième génération devenaient de « nouveaux Belges » du jour au lendemain ; les étrangers de la deuxième génération pouvaient demander la nationalité moyennant une déclaration à la maison communale.

Depuis 1991, on accorde énormément d'importance au fait d'être né sur le territoire belge. Ce n'est pas une bonne chose. Cette politique contribue avec le regroupement familial à supplanter la communauté autochtone, certainement à Bruxelles.

Après 1991, il y eut d'autres mesures d'assouplissement. En 1993, la naturalisation ordinaire alla de pair avec l'octroi de tous les droits civils. De cette façon, on pouvait obtenir le droit de vote après un séjour de cinq ans en Belgique. Depuis 1998, l'option de nationalité ne doit plus être approuvée par le tribunal.

En moins de vingt ans, on a ainsi procédé à des assouplissements toujours plus importants en ne se souciant guère des objections ou angoisses de la population.

Plus de 70% des dossiers de naturalisation sont francophones. À Bruxelles, où sont introduites la moitié des demandes de naturalisation, il y a à peine 1,5% de demandes néerlandophones. Combinées à l'exode persistant de la population d'origine, ces mesures portent, à moyen terme, un coup fatal aux Flamands de Bruxelles.

En tant que parti nationaliste flamand, le Vlaams Blok affirme que les Flamands sont hospitaliers de nature et ouverts à de bonnes relations avec les autres peuples. On ne peut obtenir cela par une naturalisation précipitée et inadmissible. Nous rejetons dès lors ce projet de loi.

wenste te worden opgenomen, werden er vrij strenge criteria gehanteerd.

Tot in 1884 waren er drie mogelijkheden om volwaardig Belg te worden. De nationaliteitskeuze was bestemd voor personen die een bijzondere band hadden met België, bijvoorbeeld omdat een van de ouders ooit de Belgische nationaliteit had gehad of omdat men in België geboren was. Deze nationaliteitskeuze moest voor de rechtbank worden beslecht. De naturalisatie daarentegen was een gunst die door het parlement werd verleend. Dit gebeurde zeker niet automatisch. Er bestonden toen twee soorten naturalisaties. De kleine naturalisatie kon vanaf de leeftijd van 22 jaar worden toegekend, na een verblijf in België van minstens tien jaar. Ze leverde de betrokkene geen stemrecht op. De grote naturalisatie kon pas na 15 jaar verblijf worden aangevraagd en de betrokkene moest minstens 30 jaar oud zijn.

Al deze vormen van nationaliteitsverwerving impliceerden dat men afstand moest doen van zijn vroegere nationaliteit. Dubbel staatsburgerschap was toen een volledig onbekend begrip.

Vanaf 1984 kwam er een volledig nieuwe evolutie op gang, die uiteindelijk tot de onderhavige teksten heeft geleid. In dat jaar wordt er immers een volledig nieuw Wetboek van de Belgische nationaliteit geschreven. Deze wet bevatte een aantal essentiële bepalingen. De dubbele nationaliteit was mogelijk. Men kon Belg worden en tegelijkertijd ook Turk of Tunesiër blijven. Voor de kleine naturalisatie was een verblijf van vijf jaar voldoende en ze kon reeds op de leeftijd van 18 jaar worden aangevraagd. Voor de grote naturalisatie moest men minstens 30 jaar zijn en de kleine naturalisatie sedert ten minste vijf jaar hebben verworven. Tot slot werd er nog een andere manier van nationaliteitsverwerving aan toegevoegd. Ouders van vreemdelingen van de derde generatie konden door een eenvoudige verklaring op het gemeentehuis voor hun kinderen onder de twaalf jaar de Belgische nationaliteit aanvragen.

In 1991 beleefden wij de grote "Nieuwe Belgen"-operatie. De wetgeving op het staatsburgerschap werd toen grondig versoepeld. Vreemdelingen van de derde generatie verwierven van bij de geboorte automatisch de Belgische nationaliteit. Vreemdelingen van de derde generatie werden van de ene dag op de andere "nieuwe Belgen", ook als ze in 1991 nog geen achttien jaar waren. Op die manier werden er in een handomdraai tienduizenden nieuwe Belgische staatsburgers gecreëerd. Bovendien konden de ouders van de tweede generatie door een gewone verklaring op het gemeentehuis de Belgische nationaliteit voor hun kind aanvragen. Indien ze deze verklaring niet aflegden vóór het kind twaalf jaar werd, kon de jonge vreemdeling, mits hij in België was geboren, tussen de leeftijd van 18 en 30 jaar zelf de nationaliteitsverklaring afleggen.

In dat geval kon de nationaliteit alleen geweigerd worden indien betrokkene ernstige strafbare feiten had gepleegd.

Een gebrek aan integratie, of zelfs de manifeste onwil om zich aan de gastgemeenschap aan te passen, zijn dan ook geen redenen om de nationaliteit niet toe te kennen.

Vanaf 1991 werd opvallend veel belang gehecht aan het feit dat iemand op het Belgisch grondgebied is geboren. Dat is geen goede zaak. De zogenaamde immigratiestop blijkt

allesbehalve waterdicht. De gul toegestane gezinshereniging, gepaard aan de grote nataliteit onder de allochtone gezinnen leidt in Brussel en later wellicht ook in andere steden overigens tot het geleidelijk verdringen van de autochtone gemeenschap.

Na 1991 kwamen er nog meer versoepelingen. De nationaliteit werd een bijna waardeloos gegeven.

In 1993 werd de gewone naturalisatie bron van alle staatsburgerlijke rechten. Zo kon men na een verblijf van 5 jaar in België stemrecht verwerven.

Vanaf 1998 moest een nationaliteitskeuze niet langer door de rechtbank worden ingewilligd. Ook wanneer het parket een negatief advies geeft, wordt de verklaring van nationaliteitskeuze omgezet in een aanvraag tot naturalisatie, of wordt ze bij de rechtbank aanhangig gemaakt. Indien niet, wordt de verklaring van nationaliteitskeuze ambtshalve ingeschreven in een daartoe bestemd register. Voor de nationaliteitsverklaring wordt een soortgelijke procedure gevolgd.

Wanneer het parket geen advies uitbrengt, wordt er verondersteld dat het advies gunstig zou zijn geweest. Zo is men in nog geen 20 jaar tijd de weg van de steeds verdergaande versoepeling opgegaan, gehoor gevend aan de luidruchtige eisen van de multiculturele lobby en met bijzonder weinig echte belangstelling voor de bezwaren en de angsten van de eigen bevolking.

Andere leden van het Vlaams Blok zullen nog terugkomen op het niet-wenselijk verschijnsel van het binnenstromen van nieuwe aanzienlijke groepen vreemdelingen die zich hier niet wensen te integreren. Ruim 70% van de naturalisatiedossiers zijn Franstalig. In Brussel, waar zowat de helft van de aanvragen werden ingediend, is amper anderhalf procent van de aanvragen Nederlandstalig.

Voor sommigen in deze zaal zal dit wellicht volledig bijkomstig zijn, maar samen met de aanhoudende uitwijking van de oorspronkelijke bevolking, betekent dit op halflange termijn de doodsteek voor de Brusselse Vlamingen. Er wordt nu al voorspeld dat in 2006 de vreemdelingen in Brussel de meerderheid van de bevolking zullen uitmaken.

Als Vlaams-nationale partij bevestigt het Vlaams Blok dat Vlamingen van nature uit gastvrij zijn en openstaan voor goede betrekkingen met andere volkeren. Deze goede betrekkingen kunnen er niet komen door overhaaste en onaanvaardbare naturalisaties, zoals in het onderhavige wetsontwerp wordt voorgesteld. Wij verzetten ons bijgevolg categoriek tegen dit wetsontwerp.

De heer Josy Dubié (ECOLO). – *Ik krijg geen hoogte van wat mevrouw Nyssens zegt. Zij wil groener zijn dan Ecolo en de PSC voorstellen als de kampioen van het gemeentelijk stemrecht voor niet-Europeaanen. De PSC was tientallen jaren aan het bewind, maar van dat recht is niets in huis gekomen. Wij vinden het jammer dat dit stemrecht nog geen realiteit is, maar dit ontwerp en de regularisatieprocedure zijn een belangrijke stap in de goede richting.*

Mevrouw Nyssens bakt ze al even bruin, want ze gebruikt de traditionele argumenten van het Vlaams Blok. Zo vindt ze dat de nationaliteit te grabbel wordt gegooid. Ik zou zoiets niet

M. Josy Dubié (ECOLO). – Je désire intervenir en réponse à Mme Nyssens, dont je regrette vivement l'absence en ce moment. Le discours qu'elle a tenu m'a semblé un peu étrange. J'ai en effet le sentiment qu'à certains moments, elle lavait soit plus vert que vert, soit plus brun que brun.

Si j'ai bien compris, elle se veut plus verte que les écolos, et le PSC se pose en champion du vote des étrangers non européens aux élections communales. Cela fait effectivement partie de notre programme et je suis très heureux d'apprendre que Mme Nyssens le connaît, l'examine et s'en nourrit.

Je tiens cependant à formuler quelques remarques. Durant les

dizaines d'années pendant lesquelles le PSC a été au pouvoir, il n'a jamais réussi à faire obtenir ce droit de vote pour les étrangers aux élections communales. Cela fait partie de notre programme et, comme d'autres, comme on l'a dit à la tribune, nous continuerons à nous battre pour qu'il devienne une réalité.

Rome ne s'est pas faite en un jour et si nous n'avons pas obtenu – et nous le regrettons – une avancée considérable sur ce point, le texte que nous adopterons tout à l'heure représente un progrès considérable en la matière.

Ce gouvernement a déjà obtenu beaucoup de choses. Je pense au processus de régularisation, qui permettra à des dizaines de milliers d'immigrés de pouvoir sortir de la clandestinité et de mener une vie décente dans notre pays, ainsi qu'au projet de naturalisation que nous avons porté avec d'autres. Ce ne fut pas facile, mais il représente une avancée considérable pour des milliers de personnes qui vont pouvoir acquérir la nationalité, partager notre vie, nos espoirs, nos valeurs et avoir accès en tant que Belges à toute notre vie communautaire.

J'ai dit aussi que Mme Nyssens lavait plus brun que brun. En effet, certains arguments qu'elle avance pour critiquer ce projet sur l'acquisition de la nationalité sont les mêmes que ceux du Vlaams Blok. Je l'ai entendu dire que la nationalité allait être bradée. C'est précisément le terme utilisé par le Vlaams Blok. À sa place, je ne serais pas très heureux d'utiliser le même genre de vocabulaire.

Les écologistes voteront en faveur de ce projet permettant l'acquisition de la nationalité parce qu'ils l'estiment généreux. Nous sommes heureux d'y avoir contribué avec d'autres.

Je veux aussi féliciter le ministre ici présent, qui a porté ce projet à bout de bras jusqu'à son terme. Je sais que ce ne fut pas facile, mais il l'a fait avec détermination en respectant les accords prévus dans la déclaration gouvernementale.

Nous voterons donc avec fierté en faveur de ce projet.

M. Wim Verreycken (VL. BLOK). – *Le Sénat craint le débat car il prive les sénateurs de leur droit de parole individuel. Ce Sénat reflète un vide hallucinant, la sérénité d'un cimetière. Et après ça, on s'étonne que des voix s'élèvent pour le supprimer. Pourtant, pas un amendement, pas un point, pas une virgule ne peuvent être changés à ce projet de loi. Le Sénat en est réduit à le relire. Ce faisant, la chambre de réflexion ignore les objectifs du constituant.*

La régularisation, la naturalisation et enfin le droit de vote pour tous auront finalement pour conséquence que tous ceux qui n'ont pas d'affinité avec la communauté pourront voter contre ceux qui ont bel et bien des affinités avec elle. Ce projet de loi constitue une atteinte politique aux principes qui doivent régir la nationalité.

Concernant l'Autriche, le gouvernement actuel n'admet pas qu'un parti, quel qu'il soit, entrant dans un gouvernement, puisse modifier son point de vue. Je lis pourtant dans le programme électoral du VLD qu'une législation souple en matière de nationalité ne résout rien, mais donne un signal négatif aux étrangers. Pour le VLD, un étranger ne peut devenir belge que s'il fait preuve de la connaissance des langues nationales, de sa volonté de travailler et de sa

durven te beweren.

Wij zullen dit ontwerp dus van ganser harte goedkeuren en zijn er trots op hieraan te hebben meegewerkt. Mijn gelukwensen gaan uit naar de minister die het ontwerp heeft aangereikt en hierbij de regeerakkoorden heeft gerespecteerd.

De heer Wim Verreycken (VL. BLOK). – De aarde is rond. De heer Dubié kan nu nooit meer beweren dat de aarde rond is, want het Vlaams Blok heeft het reeds beweerd.

Ik stel vast dat de Senaat het debat duidelijk vreest aangezien de individuele senatoren het spreekrecht wordt ontnomen. Deze Senaat reflecteert de meest hallucinante leegte die men zich kan voorstellen. Ik verwijs dan niet alleen naar de leegte van het halfgrond, maar ook naar de inhoud. De Senaat reflecteert niets meer, het is een dode spiegel. Naar buiten uit wordt voorgedaan of er sereniteit heerst; dit is de sereniteit van het kerkhof. Vervolgens wekt het verbazing dat stemmen opgaan om de Senaat af te schaffen. Dat zou een schande zijn.

Wat doen wij hier eigenlijk? Geen enkel amendement, geen punt, geen komma mocht deze reflectiekamer aan het wetsontwerp wijzigen. We mochten het alleen maar overlezen, net zoals vroeger in een schoolklasje de beste leerling de tekst mocht voorlezen. Wijzigingen aanbrengen is een schande. Op deze wijze schiet de Senaat zijn doel en de bedoelingen van de vorige grondwetgever volledig voorbij.

Zeker bij de behandeling van dit wetsontwerp is dit hallucinant omdat we worden geconfronteerd met een echte

connaissance des droits et libertés des Belges.

Je suppose donc que le VLD votera contre ce projet.

Le principe de la descendance est un principe démocratique historiquement acquis. Il protège la population de toute forme d'arbitraire et ne peut être escamoté sans plus.

Ce projet videra la nationalité de sa substance ; il conduira à une augmentation des réfractaires à l'intégration et à une mainmise plus importante de la mafia étrangère sur la criminalité en Belgique. La commission d'enquête parlementaire sur la criminalité organisée a démontré qu'une partie de cette criminalité est liée à des caractéristiques ethniques. À Anvers, 40 bandes de jeunes sont actives, dont 38 sont entièrement composées d'allochtones. La naturalisation accélérée renforcera encore ces caractéristiques ethniques.

Je voterai contre ce projet avec mépris.

drietrapraket. Eerst waren er de regularisaties met de bedoeling nieuwe Belgen bij te maken zonder dat een affiniteit met de gemeenschap wordt gevraagd. Vervolgens is er de naturalisatie met dezelfde bedoeling nieuwe Belgen bij te maken zonder dat een affiniteit met de gemeenschap wordt gevraagd. Die twee trappen leiden naar de derde trap waarnaar reeds een paar maal werd verwezen: stemrecht voor iedereen. Al wie geen affiniteit heeft met de gemeenschap, kan dan stemmen tegen partijen die wel over een dergelijke affiniteit beschikken. De bedoeling is zo overduidelijk en zo aantoonbaar in de verschillende interventies dat het bijna hallucinant wordt. Dat is een louter politieke inbraak in de normale beginselen die de nationaliteit zouden moeten bepalen.

Ik maak even een verwijzing naar de Oostenrijkse geschiedenis. Deze regering aanvaardt niet dat om het even welke partij die van de oppositie naar de regering overstapt, haar standpunten wijzigt. Een partij zou niet een beetje water bij de wijn kunnen doen met het oog op een compromis of wegens chantage door de regeringspartner. De Belgische regering meent bij monde van de minister van Buitenlandse Zaken en de eerste minister dat een partij die een standpunt heeft ingenomen, nooit van dat standpunt zal afwijken.

Aangezien de eerste minister dit zegt, meen ik dat dit ook geldt voor de VLD, de partij die de eerste minister en de minister van Justitie levert. Ik citeer uit het verkiezingsprogramma van de partij voor de jongste verkiezingen: "Ten aanzien van de huidige spanningen tussen allochtonen en autochtonen lost de soepele nationaliteitswetgeving niets op. Wel integendeel, zo'n wetgeving creëert de illusie van een oplossing. Een soepele nationaliteitswetgeving geeft een verkeerd signaal aan de vreemdelingen. In plaats van hen te zeggen dat ze er belang bij hebben om zich in te burgeren, wordt het Belgische burgerschap een loutere formaliteit, een papier dat de vreemdeling niet zelf heeft gevraagd en misschien zelfs niet wenst te ontvangen." Voor de VLD kan een vreemdeling maar Belg worden als hij op drie essentiële domeinen het bewijs van zijn inburgering levert. Ten eerste moet hij zijn kennis van de taal of de talen van het gebied van het hoofdverblijf kunnen bewijzen. Ten tweede moet hij aantonen dat hij bereid is te werken. Ten slotte moet hij blijk geven van zijn inzicht in de rechten en vrijheden van België.

Aangenomen dat een partij nooit van idee kan veranderen wanneer ze van de oppositie naar de regering stapt, en dat dit ook nog altijd geldt, ga ik ervan uit dat de VLD uiteraard tegen het ontwerp zal stemmen, dat een aanfluiting is van haar verkiezingsprogramma. Ik heb er al op gewezen dat dit ontwerp een inbreuk vormt op de beginselen. Het afstammingsbeginsel is immers een democratisch-historisch verworven beginsel. Het kan niet worden weggeklungeld door politici, want het beschermt de bevolking tegen elke vorm van willekeur.

Dit ontwerp opent helemaal de deur voor de uitholling van de nationaliteit en voor de toename van het aantal onwilligen, zoals wordt voorspeld in het verkiezingsprogramma van de VLD. Het zal ook de greep van buitenlandse maffiosi op de misdaad in België versterken. De Senaatscommissie georganiseerde criminaliteit heeft immers aangetoond dat de misdaad gedeeltelijk langs etnische lijnen loopt. In

M. Joris Van Hauthem (VL. BLOK). – *Pour les Flamands de Bruxelles, cette loi instaurant la procédure accélérée d’acquisition de la nationalité belge aura des répercussions politiques importantes.*

Lors de la discussion sur l’instauration du droit de vote aux ressortissants de l’UE pour les élections communales, il avait été question de lier ce droit à la représentation garantie des Flamands de Bruxelles. Les Européens ont obtenu le droit de vote mais nous attendons toujours cette représentation garantie.

Vu sous cet angle, ce projet aura des conséquences bien plus dramatiques encore. Il risque de créer un nombre important d’électeurs supplémentaires, non seulement pour les élections communales, mais également pour les élections des parlements fédéral et bruxellois.

Une prévision de la composition de la population sur la base de statistiques démographiques, des flux migratoires et des naturalisations nous apprend qu’en 2006, la moitié de la population bruxelloise sera d’origine allochtone. En 2015, la proportion d’allochtones s’élèvera à 60%.

La quote-part de Bruxelles dans le nombre d’acquisitions de nationalité s’élevait à 46% en 1997. Entre 1985 et 1997, 97 000 étrangers y ont obtenu la nationalité belge. À Bruxelles habitent 190 000 étrangers qui résident déjà dans notre pays depuis plus de cinq ans et entrent donc en ligne de compte pour devenir Belges.

Un pour cent et demi des demandes de naturalisation et d’acquisition de nationalité sont introduites en néerlandais à Bruxelles. Le nombre de voix sur des listes flamandes pour le parlement bruxellois est de 62 000. La loi de naturalisation rapide va donc créer un énorme électorat francophone, de sorte que les Flamands de Bruxelles risquent d’être définitivement rayés de la carte. Le père Leman semble également en être conscient. Ce projet de loi est un coup mortel porté aux Flamands de Bruxelles.

Antwerpen zijn bij de politie veertig jeugdbendes bekend. Achtendertig daarvan bestaan uitsluitend uit allochtonen, één is gemengd en één is autochtoon samengesteld. Ik kan dan ook niet anders dan besluiten dat de versnelde naturalisatie die etnische lijnen zal versterken en buitenlandse maffiosi de gelegenheid zal geven in te breken in onze eigen samenleving.

Ik zal met nadrukkelijke minachting tegen dit ontwerp stemmen.

De heer Joris Van Hauthem (VL. BLOK). – Ik zou het even willen hebben over de gevolgen van deze “snel-Belgwet” op politiek gebied voor de Brusselse Vlamingen. Bij het debat dat wij in Kamer en Senaat hebben gehad over de invoering van het gemeentelijk stemrecht voor EU-onderdanen werd aan Vlaamse zijde al gewaarschuwd voor de positie van de Brusselse Vlamingen. Toen al werd voorgesteld het gemeentelijk stemrecht voor EU-onderdanen te koppelen aan een gewaarborgde vertegenwoordiging van de Brusselse Vlamingen, omdat gevreesd werd voor een ondervertegenwoordiging van de Vlamingen op gemeentelijk en ook gewestelijk niveau. Het euro-stemrecht is er gekomen, maar de gewaarborgde vertegenwoordiging niet. Toen ging het enkel maar om gemeentelijk stemrecht voor EU-onderdanen, en toch hebben de Vlamingen al aan de alarmbel getrokken.

Vanuit de invalshoek van de Brusselse Vlamingen heeft het ontwerp dat nu voorligt, veel dramatischer gevolgen. Indien deze “snel-Belgwet” in zijn volle draagwijdte wordt toegepast, wordt er een enorm electoraat bijgecreëerd. De nieuwe naturalisatiemogelijkheden geven niet alleen stemrecht voor de gemeentelijke verkiezingen, maar ook voor de verkiezingen van Kamer, Senaat, Europees Parlement en Brusselse Gewestraad. Wij hebben voor Brussel een prognose gemaakt op basis van de bevolkingsamenstelling, van de cijfers van het ministerie van Binnenlandse Zaken en van de bevolkingsstatistieken, dus nuchtere cijfers, geen cijfers die we uit onze mouw schudden. Wij hebben bij die prognose ook rekening gehouden met migratiestromen.

We hebben ook rekening gehouden met de naturalisaties die in Brussel werden toegekend. Op basis van al die cijfers kunnen we concluderen dat in 2006 de ene helft van de Brusselse bevolking van allochtone afkomst zal zijn en de andere van autochtone afkomst. In 2015 zal die verhouding omgeslagen zijn naar 60% van allochtone afkomst en 40% van autochtone afkomst. Dat is een eerste gegeven.

Een tweede gegeven betreft het aandeel van Brussel in het totale aantal nationaliteitsverwervingen. Dat aandeel stijgt met het jaar. In 1997 was het al opgelopen tot 46%. Tussen 1985 en het einde van 1997 hebben in Brussel 97.000 vreemdelingen de Belgische nationaliteit gekregen. In het totaal zitten we voor Brussel met een cijfer van om en bij de 190.000 buitenlanders die langer dan vijf jaar in het land verblijven en dus zeker in aanmerking komen voor naturalisatie indien de “snel-Belgwet” erdoor komt.

Een derde gegeven betreft het taalgebruik bij de naturalisatieaanvragen in Brussel. We stellen vast dat maar ongeveer 1,5% van alle naturalisatieaanvragen en nationaliteitsverwervingen in het Nederlands verloopt.

Een vierde gegeven betreft het aantal stemmen op Vlaamse

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – *Je remercie les rapporteurs et les services du Sénat de ce rapport.*

Je veux tout d'abord mettre l'accent sur la signification de la nationalité. Il s'agit du lien entre une personne et un État, ce qui implique des droits et des devoirs. La nationalité donne la sécurité et la stabilité à une personne. Le gouvernement a développé une nouvelle vision en la matière. Il s'est demandé dans quelle société nous voulons vivre et ce que souhaite la jeunesse dans ce domaine. Nos enfants pensent tout d'abord en termes de citoyenneté mondiale. Ils voient la diversité des cultures comme une plus-value. Cette position a servi de point de départ et nous a amenés à mettre l'accent sur la démarche positive de tous ceux qui demandent la nationalité belge.

Pour cette raison, nous n'intervenons de manière corrective qu'à l'encontre de ceux qui abusent de cette attitude positive. Je me réfère à ce sujet à la déclaration gouvernementale, qui considère l'obtention de la nationalité comme un facteur d'intégration important. Pour la favoriser, il faut une modification de la législation sur la nationalité.

Certains considèrent que ce projet est en contradiction avec les positions de base du gouvernement. Un premier malentendu consiste à croire qu'il n'est plus question d'intégration dans ce projet. Au contraire, il suppose l'intégration. Il s'agit du point de départ. Il est par conséquent déplacé de dire que l'intégration n'est plus requise. L'intégration reste le point de départ de la demande de naturalisation ou de l'option de nationalité.

lijsten bij de verkiezing van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad . Dat bedroeg ongeveer 62.000.

Uit deze vier gegevens kunnen we niet anders dan concluderen dat met deze “snel-Belgwet” in Brussel een enorm Franstalig electoraat wordt bijgecreëerd waardoor de Brusselse Vlamingen definitief van de politieke kaart dreigen geveegd te worden. Niemand minder dan pater Leman heeft dat ook onderkend. In 1997 verklaarde hij aan *De Standaard*: "Wat de minorisering van de Vlaamse Brusselaars betreft, denk ik dat zakelijke gronden doen inzien dat de Vlaamse Brusselaar beter de kaart trekt van het gemeentelijk stemrecht dan die van een doorgedreven naturalisatie. Bij het stemrecht bestaat de kans op minorisering enkel op gemeentelijk vlak, bij de doorgedreven naturalisatie bestaat ze ruimer." Niemand minder dan de directeur van het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding gaat dus in feite voor een groot stuk akkoord met onze analyse, wat hem niet belet heeft hard te juichen toen de “snel-Belgwet” in het parlement werd ingediend.

De invalshoek van de politieke positie van de Brusselse Vlamingen werd in dit debat helemaal veronachtzaamd. Met zijn “snel-Belgwet” dreigt de minister niet enkel het begrip “nationaliteit” uit te hollen, hij leidt bovendien de Brusselse Vlamingen naar hun definitief Waterloo. Zonder gewaarborgde vertegenwoordiging voor de Vlamingen in Brussel, betekent deze wet voor hen de doodsteek. Ik kan aannemen dat dit voor sommigen mooi meegenomen is, voor ons is het een reden te meer om het ontwerp niet goed te keuren.

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – Ik dank de rapporteurs, mevrouw Kaçar en de heer Istasse, voor het uitstekend verslag. Mijn dank gaat ook naar de diensten van de Senaat, die het mogelijk hebben gemaakt dat wij vandaag een belangrijk onderdeel van het regeerakkoord tot een goed einde brengen.

Ik heb aandachtig geluisterd naar de uiteenzettingen van de senatoren. Sommigen illustreerden hun betoog met wat ze zelf hebben ervaren toen ze beslisten voor de Belgische nationaliteit te kiezen. Anderen formuleerden kritische bedenkingen met betrekking tot het voorliggende ontwerp.

Ik wens om te beginnen het belang van de nationaliteit te onderstrepen. De nationaliteit is eigenlijk de band die gevormd wordt tussen een persoon en de staat waartoe hij behoort. Die band impliceert rechten, zoals het genot van de politieke rechten en de toegang tot de openbare functies, maar ook plichten, zoals de stemplicht. Ze heeft evenwel ook strafrechtelijke gevolgen, zoals het feit dat men niet meer van het grondgebied kan worden verwijderd. Die nationaliteit is dus erg belangrijk, want ze geeft de bevolking zekerheid en geborgenheid.

Daarom moest de regering beslissingen nemen. Ze heeft bovendien gekozen voor een heel andere en nieuwe benadering van het probleem. Ze heeft nagedacht over de vraag in welke maatschappij wij willen leven en over de betekenis van de nationaliteit voor de jeugd. Ze heeft vastgesteld dat onze kinderen daarbij in de eerste plaats aan een wereldburgerschap denken en dat ze de verscheidenheid aan culturen als een meerwaarde in onze maatschappij ervaren. Dat is het uitgangspunt wanneer de regering de

Je remercie d'ailleurs Mme Kaçar et M. Daïf de leur témoignage. Je pense également au beau témoignage que Mme Talhaoui a présenté à la Chambre et qui souligne bien que l'approche positive du gouvernement est la seule approche exacte.

Je suis aussi surpris par l'attitude négative à l'égard de la nationalité belge lorsque la compétence de la Chambre en matière de naturalisation est contestée ou pour le moins mise en question. Je constate le même esprit négatif quand on dit que ce projet ouvre largement la porte à la criminalité organisée. Celui qui choisit la nationalité belge pour développer la criminalité organisée fait un mauvais choix. En effet, il est punissable en tant que Belge sur notre territoire. En revanche, bien souvent, aucune enquête ne peut avoir lieu et aucune peine ne peut être exécutée à l'encontre d'étrangers qui ont commis des actes criminels mais qui ne sont plus présents sur notre territoire.

En ce qui concerne les délais, j'ai entendu dire à maintes reprises que ceux-ci seraient purement théoriques et qu'il serait impossible de les respecter.

Je voudrais également couper court à cet argument. Je suis heureux que le groupe CVP ne l'ait pas mentionné, contrairement à ses collègues de la Chambre qui ont estimé qu'il était de bon ton de dire que le ministre aurait menti à la commission au sujet de la praticabilité des délais. Je trouve très étrange que le Vlaams Blok utilise maintenant ce moyen.

klemtoon legt op de positieve ingesteldheid van eenieder die de Belgische nationaliteit vraagt. Dat is ook de reden waarom de regering voorstelt alleen corrigerend op te treden tegen de personen die de regeling misbruiken.

Ik citeer de kerngedachte uit het regeerakkoord terzake: "La Belgique doit être une société ouverte et tolérante. Ceux qui y résident doivent se conformer aux lois et règlements en vigueur. L'insertion dans la société doit être le point de départ de l'intégration. De même, toute forme de racisme, d'intolérance et de discrimination doit être combattue résolument." De regering is dan ook van oordeel dat het verkrijgen van de Belgische nationaliteit een belangrijke factor is van integratie in onze samenleving. Om deze integratie te bevorderen, zullen in het Wetboek van de Belgische nationaliteit belangrijke wijzigingen worden aangebracht.

Het is mij tijdens het debat opgevallen dat een aantal items om een of andere reden nog altijd de indruk wekken dat onderhavig wetsontwerp volkomen in strijd is met de filosofie die de regering wenst te volgen.

Een eerste misverstand dat absoluut uit de weg moet worden geruimd is de interpretatie van sommige, nochtans uitstekende, juristen dat er in het wetsontwerp van integratie geen sprake meer is. Ik moet dat tegenspreken. De integratie is precies het uitgangspunt voor de hele regeling. Ik vind het bijgevolg, op zijn zachtst uitgedrukt, misplaatst te beweren dat er geen integratie meer gevraagd wordt. Wij gaan uit van het vermoeden dat de persoon die de Belgische nationaliteit aanvraagt, zij het in de vorm van een gunst, namelijk de naturalisatie, of gebruik makend van het recht op de nationaliteitskeuze, de vaste wil heeft om zich in onze maatschappij te integreren.

Ik heb de getuigenissen van de senatoren Kaçar en Daïf erg gewaardeerd. Hieruit blijkt overduidelijk dat het regeringsbeleid het rechtvaardigst is.

Sommigen betwisten de bevoegdheid van de Kamer inzake naturalisatie. Dat verrast mij. Ik ontwaar eenzelfde negatieve ingesteldheid in de bewering dat dit ontwerp de weg opent om de georganiseerde criminaliteit welig te laten tieren. Degenen die de Belgische nationaliteit kiezen omwille van de georganiseerde criminaliteit, maken een bijzonder slechte keuze. Van zodra ze de Belgische nationaliteit hebben, zijn ze op Belgisch grondgebied strafbaar, kunnen ze worden opgesloten en zal er een onderzoek tegen hen worden gevoerd. Vreemdelingen die hier ernstige daden van georganiseerde criminaliteit plegen, maar niet meer in ons land zijn, worden daarentegen wel vervolgd, maar er is geen mogelijkheid tot uitvoering van de straf.

Wat de termijnen betreft, heb ik herhaaldelijk horen zeggen dat ze louter theoretisch zijn en dat het onmogelijk is ze na te leven.

Ook dit argument wil ik voor altijd de kop indrukken. Ik ben tevreden dat de CVP-senatoren daar, in tegenstelling tot hun collega's in de Kamer, niet op teruggekomen zijn. De CVP-kamerleden vonden het *de bon ton* te zeggen dat de minister van Justitie de commissie voor de Justitie zou hebben voorgelogen over de haalbaarheid van de termijnen. In de

Le 23 septembre, je me suis entretenu de ce projet avec le Collège des procureurs généraux en mon cabinet. On n'a fait aucune remarque sur la praticabilité du délai d'un mois. On a, par contre, réclamé les moyens nécessaires, ce qui relève de la responsabilité politique du gouvernement et des ministres de l'Intérieur et de la Justice. Entre-temps, nous ne nous sommes pas croisés les bras. Le procureur général de Bruxelles, président du Collège, m'a écrit le 7 février que le recrutement de deux juristes affectés au parquet pour cette tâche s'imposait. Cela signifie que les tâches actuelles du parquet relatives aux conditions de base en matière de nationalité et aux obstacles y afférents sont en tout cas exécutées et que la mission du ministère public est radicalement limitée, laquelle mission est par ailleurs assurée par les juristes du parquet. Il n'est pas nécessaire d'engager des substituts supplémentaires.

Je veillerai en tout cas, à ce que suffisamment de moyens soient mis à la disposition des juristes et des fonctionnaires des parquets.

Nous avons également discuté du risque d'utilisation par le demandeur d'une fausse identité ou de faux documents. Sur ce point, nous avons déposé une note à la Chambre afin de voir si l'adage *fraus omnia corrumpit* était d'application et de définir la suite à y donner. Je lis cette note : « Il est logique de considérer que l'acquisition de la nationalité belge confère non seulement des droits, mais aussi des devoirs parmi lesquels il convient certainement de ranger le devoir de ne pas présenter frauduleusement des documents faux pour obtenir la nationalité belge. »

Plus explicitement encore, le professeur Verwilghen – un homonyme – estime que « la fraude utilisée dans le cadre d'une procédure de naturalisation est un manquement grave à la loyauté dont doit faire preuve un Belge à l'égard des autorités publiques et le recours à la procédure de déchéance de la nationalité belge s'impose en pareil cas. » Ce n'est pas le monde politique qui se prononcera alors, mais il reviendra au pouvoir judiciaire de faire le nécessaire.

Senaat zijn het niet de CVP-senatoren die dit argument inroepen, maar wel mevrouw Staveaux. Het komt me vreemd voor dat zij zich, namens het Vlaams Blok, dat argument toe-eigent. Bij mijn weten waren noch degenen die in de Kamer intervenieerden, noch mevrouw Staveaux aanwezig toen ik op 23 september jongstleden het College van procureurs-generaal, dat onder mijn voorzitterschap samenkomt, op mijn kabinet over de wet heb gesproken. Er werd nooit een opmerking geformuleerd over de haalbaarheid van de termijn van één maand. Wel zegde het college dat de middelen die daarvoor ter beschikking moeten worden gesteld, ook moeten worden gegarandeerd. De regering, met name de minister van Binnenlandse Zaken voor de dienst Vreemdelingenzaken en de minister van Justitie voor de dienst van de Veiligheid van de Staat en de parketten, zijn daarvoor politiek verantwoordelijk.

Men is intussen niet bij de pakken blijven zitten. De procureur-generaal te Brussel, voorzitter van het College van procureurs-generaal, schreef me op 7 februari 2000: "Gelet op de hoogdringendheid liet de heer procureur des Konings me telefonisch weten dat alleszins de aanwerving van twee contractuele juristen die voltijds hiervoor zullen worden ingezet, zich opdringt." Dit wil zeggen dat de taken die het parket nu op zich neemt, namelijk nagaan of aan de grondvoorwaarden om de naturalisatie aan te vragen of de nationaliteitsverklaring af te leggen, is voldaan, gekoppeld aan het onderzoek naar een beletsel wegens gewichtige feiten, in elk geval zullen worden uitgevoerd. Dit betekent een drastische vermindering van de taak van het openbaar ministerie, want deze opdrachten zullen voortaan worden uitgevoerd door parketjuristen. Men moet dus niet komen zeggen dat er bijkomende substituten nodig zijn. Het parket, het College van procureurs-generaal en de voorzitter van het College gaan er immers van uit dat dit werk door parketjuristen kan worden gedaan.

Ik heb zowel in de Kamer als in de commissie voor de Justitie van de Senaat meegedeeld dat ik erop zal toezien dat hiervoor de nodige middelen worden vrijgemaakt. In dat opzicht kan ik mevrouw Kaçar geruststellen. Wij zullen de nodige maatregelen nemen opdat de parketjuristen en de parketbeambten hun werk kunnen doen, zodat de wet effectief kan worden uitgevoerd.

*We hebben ook gedebatteerd over het mogelijke gebruik van een valse identiteit. In een nota die in de Kamer werd ingediend, herinneren wij eraan dat het adagium *Fraus omnia corrumpit* van toepassing is. De aanvrager heeft onder meer de plicht om geen valse documenten voor te leggen ter staving van zijn aanvraag, op straffe van verval van de aanvraag. Dat is de mening van professor Verwilghen. In een dergelijk geval zal de rechterlijke macht beslissen. Met die mogelijkheid wordt ook rekening gehouden in de Europese conventie over de nationaliteit, die België evenwel niet verbindt.*

De aanvrager moet zich integreren, maar dit mag geen belemmering vormen voor de uitoefening van enig grondwettelijk recht. Zo mogen noch de taal, noch het ras, noch de religie in aanmerking genomen worden.

Je signale enfin, pour être complet, que la Convention européenne sur la nationalité – Strasbourg, Conseil de l'Europe du 6 novembre 1997 – qui ne lie pas la Belgique, permet que les États prévoient dans leur droit interne la perte de la nationalité lorsqu'elle a été acquise par conduite frauduleuse, par fausses informations ou par dissimulation d'un fait pertinent. L'article 23 du code de la nationalité belge reste entièrement d'application dans ces cas.

Je me référerai enfin au traité de la nationalité en droit belge et au professeur Closset. J'entends souvent dire que l'intégration se traduit surtout par la langue. M. Vandenberghe a d'ailleurs rappelé tout à l'heure sa position à cet égard. Le professeur Closset va à l'encontre des considérations que je viens de développer. Il dit : « Le manquement grave aux devoirs de citoyen belge doit révéler que l'intéressé ne manifeste pas l'attachement requis au pays et à ses institutions. Mais il ne peut être question de censurer les libertés constitutionnelles, notamment la liberté de pensée et d'opinion. De plus, la déchéance ne peut procéder de considérations relatives à la race, à la religion ou à la langue. »

Il ressort du débat que la volonté d'intégration, la maîtrise de la langue ou la propension éventuelle à la criminalité des demandeurs méritent une certaine attention, mais qu'elles doivent être reliées aux circonstances concrètes. Le formalisme est simplifié, la bureaucratie diminue et les avis se limitent à l'essentiel. Le gouvernement peut ainsi décider d'une procédure plus accessible par le biais de l'extension de la Déclaration des droits de l'homme, la procédure relative à l'acte de notoriété et la gratuité pour l'ensemble de la demande. Il s'agira sans doute de la pierre angulaire de l'intégration dans une société qui se veut ouverte et tolérante.

M. Wim Verreycken (VL. BLOK). – *Le ministre critique les exigences linguistiques mais il présume qu'une personne qui ne maîtrise pas notre langue pourra adhérer aux lois du peuple belge et à la Déclaration européenne des droits de l'homme.*

Je ne prétends pas que tous les allochtones soient des criminels mais, aux États-Unis, pays d'immigration par excellence, la criminalité se propage selon des affinités ethniques.

Je déplore que la propagande électorale du VLD soit diamétralement opposée aux actions du ministre de la Justice. Il a un plan de sécurité, mais il ne peut pas le présenter au

De uiteenzettingen die wij vandaag hebben gehoord over de integratiewil, de absolute vereiste van taalbeheersing of de mogelijke criminele ingesteldheid van de persoon die de Belgische nationaliteit wil verwerven, verdienen misschien wel enige aandacht, maar moeten in hun echte context worden gesitueerd. Wij mogen niet uitgaan van het negatieve beeld. Integendeel! Wij moeten in de eerste plaats de positieve kant van de zaak bekijken.

Juist uitgaand van deze positieve overwegingen achtte de regering het nodig de wet op de Belgische nationaliteit aan te passen om het formalisme te vereenvoudigen, de bureaucratie te verminderen en de adviezen te beperken tot de essentie van de zaak, waardoor pas wordt ingegrepen indien er een tegenindicatie bestaat. Hiertoe werd een procedure uitgewerkt die gemakkelijker toegankelijk is en die ervoor zorgt dat vreemdelingen zich in ons land beter thuis voelen en er willen blijven wonen.

Daarom hebben wij heel wat inspanningen gedaan om de aktebekendheid te stimuleren, hebben wij de verklaring uitgebreid waarin wordt verwezen naar het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en van de fundamentele vrijheden en hebben wij de kosteloosheid van de procedure voorgesteld. Wellicht zullen wij er op die manier in slagen van de procedure tot het verwerven van de Belgische nationaliteit een hoeksteen te maken van een open en tolerante maatschappij.

De heer Wim Verreycken (VL. BLOK). – Ik heb drie korte opmerkingen bij de uiteenzetting van de minister.

Mijn eerste opmerking heeft betrekking op het vermoeden van integratie. De minister vecht de taalvereisten aan. Hoe kan iemand die de Belgische wetten en het EVRM niet kan lezen, verklaren dat hij ze zal naleven? Een van de allereerste vereisten is de taalvereiste. Hoe kan men beloven iets te zullen naleven wanneer men niet weet wat men hoort en wat men ondertekent? Het onweerlegbaar vermoeden van taalkennis, dat in dit land ooit is ingevoerd, zal waarschijnlijk ook in dit geval worden toegepast. Er zal een onweerlegbaar vermoeden van integratie zijn. Ik heb het daar moeilijk mee.

parlement. Le ministre et, avec lui, l'ensemble du gouvernement n'ont aucune crédibilité sur ce plan.

– La discussion générale est close.

Discussion des articles du projet de loi modifiant certaines dispositions relatives à la nationalité belge (Doc. 2-308) (Procédure d'évocation)

(Pour le texte adopté par la commission de la Justice, voir document 2-308/4.)

Mme la présidente. – Aux articles 1er à 14, Mme Staveaux-Van Steenberge propose l'amendement n° 1 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Remplacer ces articles comme suit :

Article 1er. - La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2. - Le Code de la nationalité belge, institué par la loi du 28 juin 1984 et modifié par les lois des 22 mai 1991, 13 juin 1991, 6 août 1993, 13 avril 1995 et 22 décembre 1998, est abrogé.

Art. 3. - Il est inséré un Code de la citoyenneté contenant les dispositions suivantes :

« **CODE DE LA CITOYENNETÉ**

Chapitre Ier

Dispositions générales

Article 1er. - Par citoyenneté, il y a lieu d'entendre l'appartenance à l'une des trois communautés visées à l'article 2 de la Constitution.

Pour l'application du présent Code, une personne est réputée mineure lorsqu'elle n'a pas encore atteint l'âge de dix-huit ans accomplis. Sa minorité est toutefois déterminée par la loi de son pays lorsque l'application de celle-ci a pour conséquence que la personne n'acquiert pas la citoyenneté.

Art. 2. - L'attribution, l'acquisition, la perte ou le recouvrement de la citoyenneté, de quelque cause qu'ils

Voorts werd er verwezen naar het niet bevorderen van de criminaliteit. Ik raad de minister aan eens in het buitenland, bijvoorbeeld in de Verenigde Staten, te gaan kijken langs welke lijnen de criminaliteit er verloopt. Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat deze redenering niet mag worden omgekeerd. Ik zeg niet dat vreemdelingen per definitie criminelen zijn, maar ik bekijk het van de andere kant. De criminaliteit, de onderwereld, zoekt etnische lijnen naar de bovenwereld. In de Verenigde Staten, een immigratieland bij uitstek, is dit overduidelijk.

Tot slot werd opgemerkt dat de minister het verwijt heeft gekregen over de termijnen en het parket te hebben gelogen. Het verbaast ons toch niet dat de opmerkingen van de minister twijfel wekken. Ik heb hier uitvoerig horen citeren uit het verkiezingsprogramma van de VLD. Gelet op de daden van deze partij, is dat op zijn minst ongeloofwaardig. De minister heeft een veiligheidsplan, maar mag het blijkbaar niet aan het parlement meedelen. Indien de minister de term "gelogen" te sterk vindt, moet ik er hem op wijzen dat de regering in dit hele dossier een uiterst ongeloofwaardige indruk geeft. Wij kunnen deze ontwerpen dus absoluut niet goedkeuren.

– De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de Belgische nationaliteit (Stuk 2-308) (Evocatieprocedure)

(Voor de tekst aangenomen door de commissie voor de Justitie, zie stuk 2-308/4.)

De voorzitter. – Op de artikelen 1 tot 14 heeft mevrouw Staveaux-Van Steenberge amendement nr. 1 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Deze artikelen vervangen als volgt :

Artikel 1. - Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. - Het Wetboek van de Belgische nationaliteit, ingevoerd door de wet van 28 juni 1984 en gewijzigd door de wetten van 22 mei 1991, 13 juni 1991, 6 augustus 1993, 13 april 1995 en 22 december 1998, wordt opgeheven.

Art. 3. - Een Wetboek Staatsburgerschap wordt ingevoerd met de volgende bepalingen :

« **WETBOEK STAATSBURGERSCHAP**

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen

Artikel 1. - Met het staatsburgerschap wordt bedoeld het behoren tot een van de drie Gemeenschappen zoals bedoeld in artikel 2 van de Grondwet.

Voor de toepassing van dit Wetboek wordt een persoon als minderjarig beschouwd wanneer hij de volle leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt. Zijn minderjarigheid wordt evenwel bepaald door zijn nationale wet wanneer dit ertoe leidt dat hij het staatsburgerschap niet verwerft.

Art. 2. - Toekenning, verkrijging, verlies en her verkrijging van het staatsburgerschap, uit welke oorzaak ook, hebben

procèdent, ne produisent d'effet que pour l'avenir.

Art. 3. - La filiation n'a d'effet de plein droit en matière de citoyenneté que si elle est établie avant que l'enfant n'atteigne l'âge de dix-huit ans ou ne soit émancipé avant cet âge.

Art. 4. - La preuve de la citoyenneté est faite en établissant l'existence des conditions et formalités requises par la loi belge.

Toutefois, lorsque la citoyenneté trouve sa seule source dans la filiation ou l'adoption, elle est tenue pour établie, sauf preuve contraire, si la personne dont l'intéressé prétend tenir cette citoyenneté a joui d'une manière constante de la possession d'état de Belge.

Une personne possède l'état de Belge si elle exerce les droits qui sont reconnus exclusivement aux citoyens belges.

Art. 5. - Tout acte juridique ayant pour objet l'attribution, l'acquisition, la conservation, la perte ou le recouvrement de la citoyenneté peut être accompli en vertu d'une procuration spéciale et authentique.

Art. 6. - Les personnes qui sont incapables en raison d'une déficience mentale sont représentées, pour accomplir des actes juridiques en matière de citoyenneté, par leur représentant légal.

Les personnes pourvues d'un administrateur provisoire peuvent être représentées par ce dernier.

Chapitre II

L'acquisition de la citoyenneté

Art. 7. - § 1er. La citoyenneté s'acquiert par :

1° attribution, si elle n'est pas subordonnée à un acte volontaire de l'intéressé en vue de cette obtention;

2° acquisition, si elle est subordonnée à un acte volontaire de l'intéressé en vue de cette obtention.

La citoyenneté s'obtient également par acquisition si l'intéressé est une personne mineure qui a obtenu la citoyenneté à la suite d'un acte volontaire d'un parent ou d'un adoptant qui a autorité sur elle.

§ 2. La citoyenneté est attribuée, aux conditions fixées dans le présent Code, à ceux qui :

1° descendant d'un citoyen belge;

2° sont nés en Belgique;

3° ont été adoptés par un citoyen belge.

§ 3. La citoyenneté s'acquiert aux conditions fixées dans le présent Code :

1° par naturalisation;

2° par acquisition collective;

alleen gevolg voor de toekomst.

Art. 3. - De afstamming heeft inzake het bezit van het staatsburgerschap alleen dan van rechtswege gevolg indien ze is vastgesteld voordat het kind de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt of ontvoegd wordt voor die leeftijd.

Art. 4. - Het bewijs van het staatsburgerschap wordt geleverd door aan te tonen dat de bij de Belgische wet opgelegde voorwaarden en vormvereisten zijn vervuld.

Wanneer het staatsburgerschap alleen op afstamming of adoptie berust, wordt het, behoudens tegenbewijs, als bewezen beschouwd, indien de persoon aan wie de belanghebbende zijn staatsburgerschap beweert te ontleen, zonder onderbreking de staat van Belg heeft bezeten.

Iemand bezit de staat van Belg, indien hij de rechten uitoefent die uitsluitend aan Belgische staatsburgers worden toegekend.

Art. 5. - Iedere rechtshandeling met betrekking tot de toekenning, de verkrijging, het behoud, het verlies of de herverkrijging van het staatsburgerschap, kan worden verricht krachtens een bijzondere en authentieke volmacht.

Art. 6. - Personen die onbekwaam zijn uit hoofde van hun geestestoestand, worden, voor het verrichten van rechtshandelingen inzake staatsburgerschap, vertegenwoordigd door hun wettelijke vertegenwoordiger.

Personen aan wie een voorlopige bewindvoerder is toegevoegd kunnen door hem worden vertegenwoordigd.

Hoofdstuk II

De verwerving van het staatsburgerschap

Art. 7. - § 1. Verwerving van het staatsburgerschap geschiedt door :

1° toekenning van dat burgerschap, die geen vrijwillige handeling van de belanghebbende met het oog op deze verwerving veronderstelt;

2° verkrijging van dat burgerschap, die een vrijwillige handeling van de belanghebbende met het oog op deze verwerving veronderstelt.

Het staatsburgerschap wordt eveneens verworven via verkrijging indien de belanghebbende een minderjarige persoon is die het staatsburgerschap heeft verworven als gevolg van een vrijwillige handeling van een ouder of adoptant die over de belanghebbende het gezag uitoefent.

§ 2. Het staatsburgerschap wordt onder de voorwaarden zoals bepaald in dit Wetboek toegekend op grond van :

1° de afstamming van een Belgisch staatsburger;

2° de geboorte in België;

3° en de adoptie door een Belgisch staatsburger.

§ 3. Het staatsburgerschap wordt onder de voorwaarden zoals bepaald in dit Wetboek verkregen :

1° door naturalisatie;

2° door collectieve verkrijging;

3° et par déclaration de possession d'état de Belge.

Section 1re

Attribution de la citoyenneté en raison de la descendance d'un citoyen belge

Art. 8. - § 1er. Sont citoyens :

1° l'enfant né en Belgique d'un citoyen belge;

2° l'enfant né à l'étranger d'un citoyen belge né en Belgique ou dans des territoires qui, à l'époque de la naissance de celui-ci, étaient soumis à la souveraineté belge ou confiés à l'administration de la Belgique;

3° l'enfant né à l'étranger d'un auteur belge ayant fait, dans un délai de cinq ans à dater de la naissance, une déclaration réclamant, pour son enfant, l'attribution de la citoyenneté;

4° et l'enfant né d'un auteur belge, à condition que l'enfant ne possède pas, ou ne conserva pas jusqu'à l'âge de dix-huit ans ou son émancipation avant cet âge, une autre nationalité.

La déclaration prévue à l'alinéa 1er, 3°, est faite devant l'officier de l'état civil de la résidence principale de l'intéressé ou, à l'étranger, devant le chef de la mission diplomatique ou consulaire belge. Elle est transcrite sur le registre aux actes de naissance, soit sur le registre supplétoire, soit sur un registre spécial tenu en double. L'officier de l'état civil instrumente sans l'assistance de témoins. Cette déclaration est, en outre, mentionnée en marge de l'acte de naissance dressé ou transcrit en Belgique.

Celui à qui la citoyenneté a été attribuée en vertu de l'alinéa 1er, 4°, conserve cette citoyenneté tant qu'il n'a pas été établi, avant qu'il n'ait atteint l'âge de dix-huit ans ou n'ait été émancipé avant cet âge, qu'il possède une nationalité étrangère.

§ 2. Pour l'application du § 1er, l'auteur doit, s'il est mort avant la naissance de l'enfant, avoir eu la citoyenneté au jour de son décès.

§ 3. La filiation établie à l'égard d'un citoyen belge après la date du jugement ou de l'arrêt homologuant ou prononçant l'adoption n'attribue la citoyenneté à l'enfant que si cette filiation est établie à l'égard de l'adoptant ou du conjoint de celui-ci.

§ 4. La personne à laquelle a été attribuée la citoyenneté en raison de sa filiation à l'égard d'un citoyen belge conserve cette nationalité si la filiation cesse d'être établie après qu'elle a atteint l'âge de dix-huit ans ou été émancipée avant cet âge.

Si la filiation cesse d'être établie avant l'âge de dix-huit ans ou l'émancipation antérieure à cet âge, les actes passés avant que la filiation cesse d'être établie et dont la validité est subordonnée à la possession de la citoyenneté ne peuvent être contestés pour le seul motif que l'intéressé n'avait pas cette citoyenneté. Il en est de même des droits

3° en door verklaring van het bezit van de staat van Belg.

Afdeling 1

Toekening van het staatsburgerschap op grond van de afstamming van een Belgisch staatsburger

Art. 8. - § 1. Staatsburger zijn :

1° het kind geboren in België uit een Belgisch staatsburger;

2° het kind geboren in het buitenland uit een Belgisch staatsburger geboren in België of in een gebied dat ten tijde van de geboorte van deze laatste onder Belgische soevereiniteit of onder Belgisch bestuur stond;

3° het kind geboren in het buitenland uit een Belgisch staatsburger die, binnen een termijn van vijf jaar na de geboorte van het kind, een verklaring heeft afgelegd waarin hij verzoekt om toekening van het staatsburgerschap aan zijn kind;

4° en het kind geboren uit een Belgisch staatsburger, op voorwaarde dat het kind geen ander staatsburgerschap bezit of behoudt tot de leeftijd van achttien jaar of tot zijn ontvoogding voor die leeftijd.

De verklaring bedoeld in het eerste lid, 3°, wordt afgelegd ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de hoofdverblijfplaats van de belanghebbende of, in het buitenland, ten overstaan van het hoofd van de Belgische diplomatieke zending of consulaire post. Zij wordt ingeschreven in het register van de geboorteakten of in het aanvullend register of in een bijzonder in tweevoud gehouden register. De ambtenaar van de burgerlijke stand treedt op zonder getuigen. Bovendien wordt deze verklaring vermeld op de kant van de geboorteakte die in België is gemaakt of overgeschreven.

Degene aan wie het staatsburgerschap krachtens het eerste lid, 4°, is toegekend, behoudt het staatsburgerschap zolang niet is aangetoond, voordat hij de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt of ontvoogd is voor die leeftijd, dat hij een vreemd staatsburgerschap bezit.

§ 2. Voor de toepassing van § 1 dient de ouder, indien hij voor de geboorte van het kind overleden is, op de dag van zijn overlijden het staatsburgerschap bezeten te hebben.

§ 3. De afstamming vastgesteld ten aanzien van een Belgisch staatsburger na de datum van het vonnis of het arrest dat de adoptie homologeert of uitspreekt, verleent het staatsburgerschap maar aan het kind, indien die afstamming wordt vastgesteld ten aanzien van de adoptant of diens echtgenoot.

§ 4. De persoon aan wie het staatsburgerschap werd toegekend op grond van de afstamming van een Belgisch staatsburger, behoudt het staatsburgerschap, wanneer zijn afstamming niet langer vaststaat nadat hij de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt of ontvoogd is voor die leeftijd.

Indien zijn afstamming niet langer vaststaat voordat hij de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt of voordat hij ontvoogd is, kunnen de handelingen die zijn aangegaan toen de afstamming nog vaststond en voor de geldigheid waarvan het bezit van het Belgisch staatsburgerschap vereist was, niet worden betwist enkel en alleen omdat de belanghebbende het staatsburgerschap niet bezat. Hetzelfde

acquis avant la même date.

Section 2

Attribution de la citoyenneté en raison de la naissance en Belgique

Art. 9. - § 1er. Sont citoyens :

1° l'enfant né en Belgique et qui, au moment de sa naissance, serait apatride s'il n'avait cette citoyenneté;

2° l'enfant nouveau-né trouvé en Belgique, qui est présumé, jusqu'à preuve du contraire, être né en Belgique.

§ 2. La personne à laquelle la citoyenneté a été attribuée en vertu de sa naissance en Belgique conserve cette citoyenneté lorsque sa naissance en Belgique ou sa condition d'apatride au moment de la naissance cesse d'être établie après qu'elle a atteint l'âge de dix-huit ans ou qu'elle a été émancipée avant cet âge.

Si la naissance en Belgique ou la condition d'apatride au moment de la naissance cesse d'être établie avant l'âge de dix-huit ans ou l'émancipation, les actes passés quand la naissance ou la condition d'apatride était encore établie et dont la validité est subordonnée à la possession de la citoyenneté belge ne peuvent être contestés pour le seul motif que l'intéressé n'avait pas cette citoyenneté. Il en est de même pour des droits acquis avant la même date.

Section 3

Attribution de la citoyenneté en raison d'une adoption par un citoyen belge

Art. 10. - § 1er. Sont citoyens :

1° l'enfant né en Belgique et adopté par un Belge;

2° l'enfant né à l'étranger et adopté par un Belge né en Belgique ou dans des territoires soumis à la souveraineté belge ou confiés à l'administration de la Belgique;

3° l'enfant né à l'étranger et adopté par un Belge ayant fait, dans un délai de cinq ans à partir de la date de l'adoption, une déclaration réclamant l'attribution de la citoyenneté à l'enfant;

4° l'enfant adopté par un Belge et qui, sinon, serait apatride.

La déclaration prévue au premier alinéa, 3 est faite, inscrite et mentionnée conformément à l'article 8, § 1er, alinéa 2.

§ 2. La citoyenneté est acquise à la date à laquelle l'adoption produit ses effets pour autant que l'intéressé n'ait pas, à cette date, atteint l'âge de dix-huit ans ou ne soit pas émancipé.

Section 4

geldt voor de rechten welke voor die datum verkregen zijn.

Afdeling 2

Toekenning van het staatsburgerschap op grond van de geboorte in België

Art. 9. - § 1. Staatsburger zijn :

1° het kind geboren in België dat op het ogenblik van de geboorte staatloos zou zijn, indien het niet in het bezit was van het Belgisch staatsburgerschap;

2° en het in België gevonden pasgeboren kind dat, behoudens bewijs van het tegendeel, verondersteld wordt in België te zijn geboren.

§ 2. De persoon aan wie het staatsburgerschap werd toegekend op grond van de geboorte in België, behoudt het staatsburgerschap, wanneer zijn geboorte in België of zijn staatloosheid op het ogenblik van de geboorte niet langer vaststaat nadat hij de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt of ontvoegd is voor die leeftijd.

Indien zijn geboorte in België of zijn staatloosheid op het ogenblik van de geboorte niet langer vaststaat voordat hij de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt of voor hij ontvoegd is, kunnen de handelingen die zijn aangegaan toen de geboorte in België of de staatloosheid nog vaststond en voor de geldigheid waarvan het bezit van het staatsburgerschap vereist was, niet worden betwist enkel en alleen omdat de belanghebbende het staatsburgerschap niet bezat. Hetzelfde geldt voor de rechten welke voor die datum verkregen zijn.

Afdeling 3

Toekenning van het staatsburgerschap op grond van de adoptie door een Belgisch staatsburger

Art. 10. - § 1. Staatsburger zijn :

1° het kind geboren in België dat geadopteerd wordt door een Belgisch staatsburger;

2° het kind geboren in het buitenland dat geadopteerd wordt door een Belgisch staatsburger geboren in België of in een gebied dat ten tijde van de geboorte van deze laatste onder Belgische soevereiniteit of onder Belgisch bestuur stond;

3° het kind geboren in het buitenland dat geadopteerd wordt door een Belgisch staatsburger die, binnen een termijn van vijf jaar na de adoptie van het kind, een verklaring heeft afgelegd waarin hij verzoekt om toekenning van het staatsburgerschap aan het kind;

4° en het kind dat geadopteerd wordt door een Belgisch staatsburger, indien het anders staatloos zou zijn.

De verklaring bedoeld in het eerste lid, 3° wordt afgelegd, ingeschreven en vermeld, zoals bepaald bij artikel 8, § 1, tweede lid.

§ 2. Het staatsburgerschap wordt verworven op de dag dat de adoptie uitwerking krijgt, op voorwaarde dat de betrokkene die dag de leeftijd van achttien jaar niet bereikt heeft of niet ontvoegd is voor die leeftijd.

Afdeling 4

Acquisition de la citoyenneté par naturalisation

Art. 11. - La naturalisation confère la citoyenneté. Elle est une faveur qui ne peut être accordée que lorsqu'il n'existe pas de présomption que le candidat pourrait constituer un danger pour l'ordre public, les bonnes moeurs, la santé publique ou la sécurité de l'État.

Art. 12. - § 1er. La demande de naturalisation est recevable si l'intéressé satisfait aux conditions suivantes :

1° sa loi nationale autorise qu'il perde sa nationalité en cas d'acquisition de la citoyenneté;

2° il s'engage à renoncer à sa nationalité étrangère dans les six mois qui suivent la publication de l'acte de naturalisation au Moniteur belge;

3° il a eu sa résidence principale en Belgique pendant dix ans au moins, sans que cette période ait été interrompue par une période ayant excédé deux ans.

Les années durant lesquelles l'intéressé a résidé en Belgique sur la base d'une autorisation de séjourner plus de trois mois dans le Royaume pour y faire des études dans l'enseignement supérieur ou y suivre une année préparatoire à l'enseignement supérieur, conformément à l'article 58 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, ne peuvent être prises en considération pour satisfaire à la condition de résidence.

Le délai de dix ans est ramené à cinq ans pour le conjoint étranger d'un citoyen belge si les époux ont été mariés et ont résidé ensemble en Belgique sans interruption au cours des trois ans qui ont précédé la demande de naturalisation.

Le chef de l'État peut dispenser n'importe quel candidat de la condition de résidence pour mérites particuliers;

4° il a atteint l'âge de vingt cinq ans.

Le conjoint étranger d'un citoyen belge ne doit pas satisfaire à cette condition;

5° il a réussi à un examen de citoyenneté;

6° il n'a jamais été condamné à un emprisonnement effectif de plus de trois mois, pour lequel il n'a pas bénéficié, en Belgique ou dans un autre État membre de l'Union européenne, d'une amnistie, d'un effacement de condamnation ou d'une réhabilitation;

7° il est en mesure de pourvoir à ses propres besoins et à ceux des membres de sa famille et il n'a pas de dette fiscale;

8° il fait une déclaration de loyauté, par laquelle il promet de respecter la démocratie parlementaire, la séparation de l'église et de l'État, les lois nationales ainsi que les usages et la culture de la communauté à laquelle il désire appartenir;

9° il fournit un certificat établi par un organisme

Verkrijging van het staatsburgerschap op grond van naturalisatie

Art. 11. - De naturalisatie verleent het staatsburgerschap. Zij is een gunst die slechts kan worden verleend wanneer er geen vermoedens bestaan dat de kandidaat een gevaar zou kunnen zijn voor de openbare orde, de goede zeden, de volksgezondheid of de veiligheid van de Staat.

Art. 12. - § 1. Het verzoek tot naturalisatie is ontvankelijk indien de belanghebbende aan de volgende voorwaarden voldoet :

1° zijn nationale wet laat toe dat hij zijn staatsburgerschap verliest in geval van verkrijging van het Belgisch staatsburgerschap;

2° hij verbindt er zich toe afstand van zijn vreemd staatsburgerschap te doen binnen zes maanden na de bekendmaking van de akte van naturalisatie in het Belgisch Staatsblad;

3° hij heeft gedurende minstens tien jaar zijn hoofdverblijfplaats in België gehad, niet onderbroken door een periode die de duur van twee jaar te boven gaat.

De jaren gedurende welke de belanghebbende in België verbleef op grond van een machtiging, overeenkomstig artikel 58 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, om langer dan drie maanden in het Rijk te verblijven teneinde er te studeren in het hoger onderwijs of er een voorbereidend jaar tot hoger onderwijs te volgen, kunnen niet in rekening worden gebracht om te voldoen aan de vereiste inzake verblijfsduur.

De termijn van tien jaar wordt verminderd tot vijf jaar voor de vreemde echtgenoot van een Belgisch staatsburger, indien de echtgenoten tijdens de drie jaar die aan het naturalisatieverzoek voorafgaan, onafgebroken gehuwd waren en samen in België verbleven.

Het Staatshoofd kan om het even welke kandidaat wegens bijzondere verdiensten vrijstellen van de voorwaarde inzake verblijfsduur;

4° hij heeft de leeftijd van vijftientig jaar bereikt.

Aan deze voorwaarde dient niet voldaan te worden door de vreemde echtgenoot van een Belgisch staatsburger;

5° hij is geslaagd voor een burgerschapsproef;

6° hij werd nog nooit veroordeeld tot een effectieve gevangenisstraf van meer dan drie maanden waarvoor, in België of in een andere lidstaat van de Europese Unie, geen amnestie, uitwissing van veroordeling of herstel in eer en rechten werd verkregen;

7° hij kan in de behoeften van zichzelf en van zijn gezinsleden voorzien en heeft geen belastingschulden;

8° hij legt een loyaliteitsverklaring af, waarin hij respect belooft voor de parlementaire democratie, de scheiding van kerk en staat, de nationale wetten, alsook de gewoonten en cultuur van de gemeenschap waartoe hij wenst te behoren;

9° hij levert een attest af van een daartoe door het

d'inspection médicale habilité à cet effet par le chef de l'État dont il ressort qu'il ne constitue pas un danger grave pour la santé publique;

10° il produit un certificat de bonnes vie et moeurs établi par les autorités belges.

§ 2. L'avis du collège des bourgmestre et échevins de la commune où l'intéressé a sa résidence principale est recueilli afin d'évaluer la volonté d'intégration, la bonne conduite et la capacité financière du candidat.

Art. 13. - § 1er. L'examen de citoyenneté visé à l'article 12, § 1er, 5°, comporte les parties suivantes :

1° une dissertation écrite dans la langue ou une des langues de la région linguistique de la résidence principale de l'intéressé, dans laquelle celui-ci explique pourquoi il souhaite acquérir la citoyenneté belge et une dissertation écrite sur un sujet tiré au sort, juste avant le début de l'épreuve écrite, par la commission de la citoyenneté visée au § 3;

2° un entretien avec le candidat, dans la langue visée au 1°, destiné à évaluer sa connaissance de la structure de l'État, des principes juridiques et des règles fondamentales de notre société, ainsi que de l'histoire et de la culture de la communauté dont il souhaite faire partie.

§ 2. Il ne sera procédé à l'épreuve orale visée au § 1er, 2°, que si le candidat a réussi l'épreuve écrite visée au § 1er, 1°.

§ 3. L'examen de citoyenneté est organisé :

1° par une commission de la citoyenneté instituée par la Communauté française en vertu de l'article 5, § 1er, II, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles

- pour les candidats qui ont leur résidence principale dans la région de langue française;

- pour les candidats qui ont leur résidence principale dans la région bilingue des dix-neuf communes bruxelloises si les candidats souhaitent présenter leur examen en français;

2° par une commission de la citoyenneté instituée par la Communauté flamande en vertu de la disposition précitée :

- pour les candidats qui ont leur résidence principale soit dans la région de langue néerlandaise;

- pour les candidats qui ont leur résidence principale dans la région bilingue des dix-neuf communes bruxelloises si les candidats souhaitent présenter leur examen en néerlandais;

3° par une commission de la citoyenneté instituée par la Communauté germanophone en vertu de l'article 4, § 2, de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, pour les candidats qui ont leur résidence principale dans la région de langue allemande.

§ 4. L'examen de citoyenneté est organisé chaque année, en

Staatshoofd gemachtigde instelling voor medisch onderzoek, waaruit blijkt dat hij geen ernstig gevaar oplevert voor de volksgezondheid;

10° hij legt een door de Belgische overheid afgegeven bewijs van goed gedrag en zeden voor.

§ 2. Het advies van het college van burgemeester en schepenen waar de belanghebbende zijn hoofdverblijfplaats heeft, wordt ingewonnen om de integratiewil, het goed gedrag en zeden en de financiële draagkracht van de kandidaat te kunnen inschatten.

Art. 13. - § 1. De burgerschapsproef bedoeld in artikel 12, § 1, 5° omvat de volgende onderdelen :

1° een schriftelijke verhandeling in de taal of een van de talen van het taalgebied waar de belanghebbende zijn hoofdverblijfplaats heeft, waarin de belanghebbende uiteenzet waarom hij het Belgisch staatsburgerschap wenst te verwerven, en een schriftelijke verhandeling over een onderwerp dat door de burgerschapscommissie bedoeld in § 3 onmiddellijk voor het begin van de schriftelijke proef door loting wordt vastgesteld;

2° en een mondelinge gesprek in de in 1° bedoelde taal met de kandidaat om te peilen naar diens kennis van de staatsstructuur, van de rechtsbeginselen en grondbnormen van onze samenleving, alsook van de geschiedenis en de cultuur van de gemeenschap waartoe hij wenst te behoren.

§ 2. Tot de mondelinge proef als bedoeld in § 1, 2°, zal slechts overgegaan worden indien de kandidaat geslaagd is voor de schriftelijke proef als bedoeld in § 1, 1°.

§ 3. De burgerschapsproef wordt georganiseerd :

1° door een burgerschapscommissie aangesteld door de Vlaamse Gemeenschap krachtens artikel 5, § 1, II, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen :

- voor de kandidaten die hun hoofdverblijfplaats hebben in het Nederlandse taalgebied;

- voor de kandidaten die hun hoofdverblijfplaats hebben in het tweetalige taalgebied van de negentien Brusselse gemeenten, indien de kandidaten hun proef in het Nederlands wensen af te leggen;

2° door een burgerschapscommissie aangesteld door de Franse Gemeenschap krachtens dezelfde bepaling :

- voor de kandidaten die hun hoofdverblijfplaats hebben in het Franse taalgebied;

- voor de kandidaten die hun hoofdverblijfplaats hebben in het tweetalige taalgebied van de negentien Brusselse gemeenten, indien de kandidaten hun proef in het Frans wensen af te leggen;

3° door een burgerschapscommissie aangesteld door de Duitstalige Gemeenschap krachtens artikel 4, § 2, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, voor de kandidaten die hun hoofdverblijfplaats hebben in het Duitse taalgebied;

§ 4. De burgerschapsproef wordt jaarlijks in twee zittingen

deux sessions, par la commission compétente.

Le candidat qui a échoué à l'examen de citoyenneté en seconde session pendant deux années consécutives ne peut représenter un tel examen qu'après un intervalle de trois fois deux sessions.

§ 5. Si le candidat a réussi l'examen de citoyenneté, la commission de la citoyenneté lui délivre un certificat de citoyenneté.

Art. 14. - § 1er. La demande de naturalisation circonscrite, accompagnée du certificat visé à l'article 13, § 5, est remise à l'officier de l'état civil de la commune où le candidat a sa résidence principale. L'officier de l'état civil transmet la demande de l'intéressé avec l'avis visé à l'article 12, § 2 au parquet du tribunal de première instance de l'arrondissement dans lequel l'intéressé a sa résidence principale.

Les formulaires de demande, dont le contenu est défini par le Chef de l'État sur proposition du ministre de la Justice, peuvent être obtenus auprès de toute administration communale.

Le Chef de l'État détermine, sur proposition du ministre de la Justice, les actes et justificatifs à joindre à la demande pour apporter la preuve que les conditions visées à l'article 12, § 1er, sont satisfaites. Le demandeur pourra joindre à sa demande tous les documents supplémentaires qu'il juge utiles pour justifier celle-ci.

§ 2. La demande de naturalisation devient caduque si, après son introduction, son auteur cesse d'avoir sa résidence principale en Belgique.

§ 3. Après s'être assuré que les conditions prévues à l'article 12, § 1er, ont été satisfaites et après avoir pris connaissance de l'avis visé à l'article 12, § 2, le procureur du Roi :

1° ordonne une enquête de moralité;

2° procède à une enquête sur l'existence éventuelle de faits graves faisant obstacle à l'octroi de la nationalité belge au candidat.

§ 4. Le procureur du Roi ne transmet la demande à la Chambre des représentants que lorsque son avis est positif.

§ 5. L'acte de naturalisation voté par la Chambre des représentants et sanctionné par le Chef de l'État sur proposition du ministre de la Justice est publié au Moniteur belge. Il produit ses effets à compter du jour de cette publication.

§ 6. Dans le délai prévu à l'article 12, § 1er, 2°, la personne naturalisée fournit au procureur du Roi la preuve qu'elle a renoncé à sa nationalité étrangère. à défaut, elle perd automatiquement la citoyenneté. L'acte est publié au Moniteur belge à l'intervention du procureur du Roi.

Section 5

georganiseerd door de bevoegde commissie.

De kandidaat die twee opeenvolgende jaren in de tweede zitting niet geslaagd is voor de burgerschapsproef, kan pas opnieuw aan een dergelijke proef deelnemen na een tussenperiode van drie maal twee zittingen.

§ 5. Indien de kandidaat geslaagd is voor de burgerschapsproef, wordt hem door de burgerschapscommissie een burgerschapscertificaat uitgereikt.

Art. 14. - § 1. Het met redenen omklede verzoek om naturalisatie wordt samen met het in artikel 13, § 5, bedoelde certificaat overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar de kandidaat zijn hoofdverblijfplaats heeft. De ambtenaar van de burgerlijke stand zendt het verzoek van de belanghebbende samen met het in artikel 12, § 2 bedoelde advies over aan het parket bij de rechtbank van eerste aanleg van het arrondissement waar de belanghebbende zijn hoofdverblijfplaats heeft.

De aanvraagformulieren, waarvan de inhoud door het Staatshoofd wordt bepaald op voordracht van de minister van Justitie, kunnen worden bekomen bij ieder gemeentebestuur.

Het Staatshoofd bepaalt op voordracht van de minister van Justitie welke akten en stavingstukken bij het verzoek moeten worden gevoegd om te bewijzen dat voldaan is aan de voorwaarden uit artikel 12, § 1. De verzoeker kan alle bijkomende documenten die hij nuttig acht ter staving ervan, bij zijn verzoek voegen.

§ 2. Het verzoek om naturalisatie vervalt wanneer na de indiening ervan de belanghebbende ophoudt zijn hoofdverblijfplaats in België te hebben.

§ 3. De procureur des Konings, na er zich van vergewist te hebben dat aan de voorwaarden van artikel 12, § 1 is voldaan en na kennis te hebben genomen van het in artikel 12, § 2, bedoeld advies:

1° beveelt een moraliteitsonderzoek;

2° en stelt een onderzoek in om na te gaan of er geen gewichtige feiten voorhanden zijn die een bezwaar vormen tegen de toekenning van het Belgische staatsburgerschap aan de kandidaat.

§ 4. De procureur des Konings zendt het verzoek slechts naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers wanneer zijn advies gunstig is.

§ 5. De akte van naturalisatie aangenomen door de Kamer van volksvertegenwoordigers en bekrachtigd door het Staatshoofd op voordracht van de minister van Justitie wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Deze akte heeft uitwerking vanaf de dag van die bekendmaking.

§ 6. Binnen de termijn bepaald in artikel 12, § 1, 2°, levert de genaturaliseerde het bewijs van de afstand van zijn vreemd staatsburgerschap af aan de procureur des Konings. Bij gebreke daarvan verliest hij automatisch het staatsburgerschap. De procureur des Konings zorgt voor de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

Afdeling 5

Acquisition collective de la citoyenneté

Art. 15. - *Sont citoyens :*

1° *l'enfant mineur non émancipé d'un citoyen belge qui a obtenu la citoyenneté par naturalisation après la naissance de l'enfant;*

2° *l'enfant mineur non émancipé adopté par un citoyen belge qui a obtenu la citoyenneté par naturalisation après le jour où l'adoption sortit ses effets.*

Section 6

Acquisition de la citoyenneté par déclaration de la possession d'état de Belge

Art. 16. - § 1er. *Possède l'état de Belge, celui qui exerce les droits attribués aux seuls Belges.*

§ 2. *La personne qui a joui de façon constante durant dix années de la possession de l'état de Belge peut, si la citoyenneté lui est contestée, acquérir la citoyenneté par une déclaration faite devant l'officier de l'état civil du lieu de sa résidence; la déclaration est communiquée par l'officier de l'état civil au parquet du tribunal de première instance du ressort.*

§ 3. *Le tribunal de première instance se prononce sur l'agrément de la déclaration sur réquisition du procureur du roi et après avoir entendu son avis. Si l'intéressé ne comparait pas après avoir été dûment appelé, le tribunal se prononce sans l'avoir entendu.*

Il refuse l'agrément de la déclaration s'il y a un empêchement résultant de faits personnels graves ou s'il estime que la volonté d'intégration de l'intéressé est insuffisante.

Chapitre III

Perte de la citoyenneté

Art. 17. - § 1er. *Les personnes majeures perdent la citoyenneté dans les cas suivants :*

1° *lorsqu'elles acquièrent volontairement une nationalité étrangère;*

2° *lorsqu'elles déclarent renoncer à la citoyenneté; cette déclaration ne peut être faite que si le déclarant prouve qu'il possède une nationalité étrangère ou qu'il l'acquiert par l'effet de la déclaration;*

3° *à l'expiration du délai visé à l'article 12, § 1er, 2°, sans que l'intéressé ait renoncé entre-temps à sa nationalité étrangère;*

4° *si l'on constate que la citoyenneté a été attribuée à l'intéressé en raison de son adoption par un citoyen belge, alors qu'il avait déjà atteint l'âge de dix-huit ans ou était déjà émancipé le jour où l'adoption a sorti ses effets.*

§ 2. *La déclaration visée au § 1er, 2°, est déposée, inscrite*

Collectieve verkrijging van het staatsburgerschap

Art. 15. - *Staatsburger zijn :*

1° *het niet ontvoogde minderjarige kind van een Belgisch staatsburger die het staatsburgerschap heeft verworven door naturalisatie na de geboorte van het kind;*

2° *het niet ontvoogde minderjarige kind geadopteerd door een Belgisch staatsburger die het staatsburgerschap heeft verworven door naturalisatie na de dag dat de adoptie van het kind uitwerking krijgt.*

Afdeling 6

Verkrijging van het staatsburgerschap door verklaring van het bezit van de staat van Belg

Art. 16. - § 1. *De staat van Belg bezit diegene die de rechten uitoefent die uitsluitend aan Belgen worden toegekend.*

§ 2. *De persoon die gedurende tien jaar ononderbroken de staat van Belg bezeten heeft, kan het staatsburgerschap, in geval van betwisting van het bezit van de betrokkene van dat staatsburgerschap, verkrijgen door een verklaring af te leggen voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats waar hij verblijft; de verklaring wordt door de ambtenaar van de burgerlijke stand overgezonden aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied.*

§ 3. *De rechtbank van eerste aanleg doet uitspraak over de inwilliging van de verklaring op vordering van de procureur des Konings en na zijn advies. Indien de betrokkene niet verschijnt na behoorlijk te zijn opgeroepen, doet de rechtbank uitspraak zonder hem te hebben gehoord.*

Zij weigert inwilliging indien er sprake is van ernstige feiten, eigen aan de persoon, of indien zij van oordeel is dat de integratiewil van de betrokkene onvoldoende is.

Hoofdstuk III

Het verlies van het staatsburgerschap

Art. 17. - § 1. *Het staatsburgerschap gaat voor een meerderjarige verloren in de volgende gevallen :*

1° *het vrijwillig verkrijgen door de betrokkene van een vreemd staatsburgerschap;*

2° *het afleggen van een verklaring waarin de betrokkene te kennen geeft afstand te willen doen van het staatsburgerschap; de verklaring kan alleen worden afgelegd wanneer de belanghebbende bewijst dat hij een vreemd staatsburgerschap bezit of die als gevolg van zijn verklaring zal verkrijgen;*

3° *het verstrijken van de termijn bedoeld in artikel 12, § 1, 2° zonder dat de betrokkene inmiddels afstand heeft gedaan van zijn vreemd staatsburgerschap;*

4° *of de vaststelling dat aan de betrokkene het staatsburgerschap werd toegekend op basis van adoptie door een Belgisch staatsburger, hoewel hij op de dag dat de adoptie uitwerking kreeg, de leeftijd van achttien jaar reeds bereikt had of reeds ontvoogd was.*

§ 2. *De verklaring bedoeld in § 1, 2°, wordt afgelegd,*

et mentionnée conformément à l'article 8, § 1er, alinéa 2.

Art. 18. - § 1er. La personne qui a acquis la citoyenneté autrement que par attribution est déchue de plein droit de cette citoyenneté :

1° en cas de condamnation à une peine d'emprisonnement effective de plus de trois mois prononcée dans les cinq ans qui suivent l'acquisition de la citoyenneté;

2° ou en cas de condamnation à une peine d'emprisonnement effective de plus d'un an prononcée dans les dix ans qui suivent l'acquisition de la citoyenneté.

§ 2. Le juge peut prononcer la déchéance de la citoyenneté acquise autrement que par attribution après avoir jugé que les actes de l'intéressé démontrent un manque de loyauté envers notre société au sens de l'article 12, § 1er, 8°, ou que l'intéressé a manqué gravement à ses devoirs élémentaires de citoyen belge.

§ 3. La déchéance est poursuivie par le ministère public. Les manquements reprochés sont spécifiés dans l'exploit de citation.

§ 4. L'action en déchéance se poursuit devant la cour d'appel de la résidence principale en Belgique du défendeur ou, à défaut, devant la cour d'appel de Bruxelles.

§ 5. Si l'arrêt est rendu par défaut, il est, après sa signification, à moins que celle-ci ne soit faite à personne, publié par extrait dans deux journaux de la province et au Moniteur belge.

§ 6. L'appel et le pourvoi en cassation sont formés comme il est prescrit en matière criminelle.

§ 7. Lorsque le jugement ou l'arrêt prononçant la déchéance de la citoyenneté est devenu définitif, il est publié par extrait au Moniteur belge. La déchéance a effet à compter de cette publication.

Art. 19. - § 1er. Le mineur non émancipé conserve la citoyenneté à condition qu'un des auteurs ou adoptants la conserve.

§ 2. Hormis le cas prévu au § 1er, le mineur non émancipé perd la citoyenneté dans les cas suivants :

1° lorsqu'il acquiert une nationalité étrangère par suite de l'acquisition volontaire, par un auteur ou un adoptant, de cette nationalité étrangère;

2° lorsqu'il acquiert ou conserve une nationalité étrangère du fait qu'un auteur ou adoptant a fait une déclaration visée à l'article 17, § 1er, 2°;

3° si un auteur ou un adoptant perd la citoyenneté en vertu de l'article 17, § 1er, 3° et 4°;

4° s'il acquiert une nationalité étrangère par suite de son adoption par un étranger;

5° si un auteur ou un adoptant est déchu de la citoyenneté

ingeschreven en vermeld zoals bepaald bij artikel 8, § 1, tweede lid.

Art. 18. - § 1. Het staatsburgerschap van een persoon die het staatsburgerschap anders dan door toekenning verwierf, vervalt van rechtswege :

1° in geval van een veroordeling tot een effectieve gevangenisstraf van meer dan drie maanden binnen de vijf jaar volgend op de verwerving van het staatsburgerschap;

2° of in geval van een veroordeling tot een effectieve gevangenisstraf van meer dan een jaar binnen tien jaar volgend op de verwerving van het staatsburgerschap.

§ 2. De rechter kan het staatsburgerschap van een persoon die anders dan door toekenning het staatsburgerschap verwierf, vervallen verklaren, nadat hij geoordeeld heeft dat de daden van de betrokkene wijzen op een gebrek aan loyaliteit tegenover onze samenleving zoals bedoeld in artikel 12, § 1, 8° of dat hij ernstig aan zijn elementaire plichten als staatsburger heeft verzaakt.

§ 3. De vervallenverklaring wordt gevorderd door het openbaar ministerie. De ten laste gelegde tekortkomingen worden in het dagvaardingsexploot nauwkeurig omschreven.

§ 4. De vordering tot vervallenverklaring wordt vervolgd voor de correctionele rechtbank van de hoofdverblijfplaats in België van de verweerder of, bij gebreke daarvan, voor de correctionele rechtbank te Brussel.

§ 5. Is het vonnis bij verstek gewezen, dan wordt het na zijn betekening, tenzij deze aan de persoon is gedaan, bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

§ 6. Hoger beroep en voorziening in cassatie worden ingesteld zoals voorgeschreven in correctionele zaken.

§ 7. Wanneer het vonnis of het arrest, waarbij de vervallenverklaring van het staatsburgerschap wordt uitgesproken, onherroepelijk is geworden, wordt het bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. De vervallenverklaring heeft gevolg vanaf die bekendmaking.

Art. 19. - § 1. De niet ontvoogde minderjarige behoudt het staatsburgerschap, op voorwaarde dat één van beide ouders of adoptanten het staatsburgerschap behoudt.

§ 2. Het staatsburgerschap gaat in de gevallen anders dan § 1 voor een niet ontvoogde minderjarige verloren op grond van :

1° de verkrijging van een vreemd staatsburgerschap ingevolge de vrijwillige verkrijging door een ouder of adoptant van dat vreemd staatsburgerschap;

2° de verkrijging of het behoud van een vreemd staatsburgerschap ingevolge het afleggen door een ouder of adoptant van een verklaring bedoeld in artikel 17, § 1, 2°;

3° het verlies door een ouder of adoptant van het staatsburgerschap krachtens artikel 17, § 1, 3° en 4°;

4° de verkrijging van een vreemd staatsburgerschap ingevolge de adoptie door een vreemdeling;

5° of de vervallenverklaring van het staatsburgerschap van

en vertu de l'article 18.

Chapitre IV

Recouvrement de la citoyenneté

Art. 20. - § 1er. Celui qui a perdu la citoyenneté autrement que par déchéance peut la recouvrer aux conditions suivantes :

1° il a été citoyen par attribution;

2° il a atteint l'âge de dix-huit ans;

3° il fait une déclaration devant l'officier de l'état civil du lieu de sa résidence principale ou, à l'étranger, devant le chef de la mission diplomatique ou du poste consulaire belge;

4° il a eu sa résidence principale en Belgique pendant les deux ans qui précèdent la déclaration;

5° il renonce à sa nationalité étrangère dans les six mois du recouvrement de la citoyenneté.

§ 2. L'intéressé apporte la preuve de la renonciation à sa nationalité étrangère au procureur du Roi dans le délai prévu au § 1er, 5°. À défaut, il perd automatiquement la citoyenneté. Un avis constatant la perte de la citoyenneté est publié au Moniteur belge par les soins du procureur du Roi.

Chapitre V

Pluralité de citoyennetés

Art. 21. - En cas de conflit entre la citoyenneté belge et la nationalité d'un ou de plusieurs autres États par suite de la possession, par un citoyen belge, de plus d'une citoyenneté, les autorités administratives et judiciaires belges ne tiennent compte que de la citoyenneté belge de l'intéressé.

Aucune protection diplomatique n'est toutefois accordée à un citoyen belge majeur se trouvant, de son plein gré, sur le territoire d'un État étranger dont il possède la nationalité, à moins que cet État étranger en fasse la demande.

Chapitre VI

Dispositions transitoires et finales

Art. 22. - § 1er. Les personnes qui sont mineures le jour de l'entrée en vigueur du présent Code et auxquelles la nationalité belge a été attribuée en vertu de l'article 11, tel qu'il a été remplacé par l'article 1er de la loi du 13 juin 1991, du Code de la nationalité belge ne sont pas considérées comme citoyens.

§ 2. Les personnes qui sont majeures le jour de l'entrée en vigueur du présent Code et auxquelles la nationalité belge a été attribuée en vertu de l'article 11, tel qu'il a été remplacé par l'article 1er de la loi du 13 juin 1991, du Code de la nationalité belge sont temporairement considérées comme citoyens.

een ouder of adoptant krachtens artikel 18.

Hoofdstuk IV

Herkrijging van het staatsburgerschap

Art. 20. - § 1. De persoon die het staatsburgerschap anders dan door vervallenverklaring verloren heeft, kan het staatsburgerschap opnieuw verwerven onder de volgende voorwaarden :

1° hij is staatsburger door toekenning geweest;

2° hij heeft de leeftijd van achttien jaar bereikt;

3° hij legt een verklaring af ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand van zijn hoofdverblijfplaats of, in het buitenland, ten overstaan van het hoofd van de Belgische diplomatieke zending of consulaire post;

4° hij heeft gedurende de twee jaar die voorafgaan aan de verklaring zijn hoofdverblijf in België gehad;

5° en hij doet afstand van zijn vreemd staatsburgerschap binnen zes maanden na de herkrijging van het staatsburgerschap.

§ 2. Binnen die termijn bepaald in § 1, 5°, levert de betrokkene het bewijs van de afstand van zijn vreemd staatsburgerschap af aan de procureur des Konings. Bij gebreke daarvan verliest hij automatisch het staatsburgerschap. De procureur des Konings zorgt voor de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van een bericht waaruit het verlies van het staatsburgerschap blijkt.

Hoofdstuk V

Meervoudig staatsburgerschap

Art. 21. - In geval van een conflict tussen het Belgisch staatsburgerschap en het staatsburgerschap van één of meer andere staten ingevolge het bezit door een Belgisch staatsburger van meer dan één staatsburgerschap, houden de Belgische administratieve en gerechtelijke overheden enkel rekening met het Belgische staatsburgerschap van de betrokkene.

Er wordt evenwel geen diplomatieke bescherming verleend aan een meerderjarige Belgische staatsburger die zich uit vrije wil op het grondgebied bevindt van een vreemde staat waarvan hij het staatsburgerschap bezit, tenzij deze vreemde staat daarom verzoekt.

Hoofdstuk VI

Overgangsbepalingen en slotbepalingen

Art. 22. - § 1. De personen die op de dag van de inwerkingtreding van dit Wetboek minderjarig zijn en aan wie de Belgische nationaliteit werd toegekend krachtens artikel 11, zoals vervangen bij artikel 1 van de wet van 13 juni 1991, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, worden niet als staatsburgers beschouwd.

§ 2. De personen die op de dag van de inwerkingtreding van dit Wetboek meerderjarig zijn en aan wie de Belgische nationaliteit werd toegekend krachtens artikel 11, zoals vervangen bij artikel 1 van de wet van 13 juni 1991, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, worden tijdelijk als staatsburgers beschouwd.

Elles perdent cette citoyenneté si, dans les trois ans qui suivent l'entrée en vigueur du présent Code, elles n'ont pas réussi l'examen de citoyenneté visé à l'article 13, et si elles n'ont pas renoncé à leur citoyenneté étrangère dans ce délai. Dans ce cas, leurs enfants mineurs perdent également la citoyenneté.

Les enfants mineurs conservent la citoyenneté à condition qu'un des parents ou des adoptants conserve la citoyenneté.

§ 3. Les personnes qui ont acquis la nationalité belge en vertu de l'article 19, tel qu'il a été modifié par l'article 6 de la loi du 6 août 1993, du Code de la nationalité belge sont temporairement considérées comme citoyens.

Elles perdent cette citoyenneté si, dans les trois ans qui suivent l'entrée en vigueur du présent Code, elles n'ont pas réussi l'examen de citoyenneté visé à l'article 13, et si elles n'ont pas renoncé à leur citoyenneté étrangère dans ce délai. Dans ce cas, leurs enfants mineurs perdent également la citoyenneté.

Les enfants mineurs conservent la citoyenneté à condition qu'un des parents ou des adoptants conserve la citoyenneté.

§ 4. Les personnes qui sont majeures le jour de l'entrée en vigueur du présent Code ou deviennent majeures dans un délai de trois ans, auxquelles la nationalité belge a été attribuée en vertu de l'article 12 du Code de la nationalité belge et dont un des parents a acquis la nationalité belge en vertu de l'article 19, tel qu'il a été modifié par l'article 6 de la loi du 6 août 1993, du Code de la nationalité belge sont temporairement considérées comme citoyens.

Elles perdent cette citoyenneté si, dans les trois ans qui suivent l'entrée en vigueur du présent Code, elles n'ont pas réussi l'examen de citoyenneté visé à l'article 13, et si elles n'ont pas renoncé à leur citoyenneté étrangère dans ce délai. Dans ce cas, leurs enfants mineurs perdent également la citoyenneté.

Les enfants mineurs conservent la citoyenneté à condition qu'un des parents ou des adoptants conserve la citoyenneté.

Art. 23. - § 1er. Les personnes qui sont majeures le jour de l'entrée en vigueur du présent Code et auxquelles la nationalité belge a été attribuée en vertu de l'article 11 du Code de la nationalité belge, inséré par la loi du 28 juin 1984 relative à certains aspects de la condition des étrangers et instituant le Code de la nationalité belge, ou en vertu de l'article 11 bis, inséré par l'article 2 de la loi du 13 juin 1991, du Code de la nationalité belge, sont considérées comme citoyens.

Si elles sont non seulement citoyens belges, mais aussi citoyens d'un ou plusieurs autres États, elles perdent cependant la citoyenneté si, dans un délai d'un an à compter de l'entrée en vigueur du présent Code, elles n'ont

Zij verliezen het staatsburgerschap indien zij binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit Wetboek niet geslaagd zijn voor een burgerschapsproef als bedoeld in artikel 13, alsook indien zij binnen die termijn geen afstand hebben gedaan van hun vreemd staatsburgerschap. In dat geval gaat het staatsburgerschap eveneens verloren voor hun minderjarige kinderen.

De minderjarige kinderen behouden het staatsburgerschap op voorwaarde dat één van beide ouders of adoptanten het staatsburgerschap behoudt.

§ 3. De personen die de Belgische nationaliteit verkregen krachtens artikel 19, zoals gewijzigd bij artikel 6 van de wet van 6 augustus 1993, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, worden tijdelijk als staatsburgers beschouwd.

Zij verliezen het staatsburgerschap indien zij binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit wetboek niet geslaagd zijn voor een burgerschapsproef als bedoeld in artikel 13, alsook indien zij binnen die termijn geen afstand hebben gedaan van hun vreemd staatsburgerschap. In dat geval gaat het staatsburgerschap eveneens verloren voor hun minderjarige kinderen.

De minderjarige kinderen behouden het staatsburgerschap op voorwaarde dat één van beide ouders of adoptanten het staatsburgerschap behoudt.

§ 4. De personen die op de dag van de inwerkingtreding van dit Wetboek meerderjarig zijn of binnen de termijn van drie jaar meerderjarig worden, aan wie de Belgische nationaliteit werd toegekend krachtens artikel 12 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit en waarvan een ouder de Belgische nationaliteit verkreeg krachtens artikel 19, zoals gewijzigd bij artikel 6 van de wet van 6 augustus 1993, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, worden tijdelijk als staatsburgers beschouwd.

Zij verliezen het staatsburgerschap indien zij binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit Wetboek niet geslaagd zijn voor een burgerschapsproef als bedoeld in artikel 13, alsook indien zij binnen die termijn geen afstand hebben gedaan van hun vreemd staatsburgerschap. In dat geval gaat het staatsburgerschap eveneens verloren voor hun minderjarige kinderen.

De minderjarige kinderen behouden het staatsburgerschap op voorwaarde dat één van beide ouders of adoptanten het staatsburgerschap behoudt.

Art. 23. - § 1. De personen die op de dag van de inwerkingtreding van dit Wetboek meerderjarig zijn en aan wie de Belgische nationaliteit werd toegekend krachtens artikel 11 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, ingevoerd door de wet van 28 juni 1984 betreffende sommige aspecten van de toestand van de vreemdelingen en houdende invoering van het Wetboek van de Belgische nationaliteit of krachtens artikel 11 bis, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 13 juni 1991, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, worden als staatsburgers beschouwd.

Wanneer zij naast Belgisch staatsburger ook nog staatsburger van één of meer andere staten zijn, verliezen zij evenwel het staatsburgerschap, indien zij binnen het jaar na de inwerkingtreding van dit Wetboek geen afstand

pas renoncé à leur nationalité étrangère. Dans ce cas, leurs enfants mineurs qui sont non seulement citoyens belges, mais aussi citoyens d'un ou plusieurs autres États perdent également la citoyenneté.

Les enfants mineurs conservent la citoyenneté à condition qu'un des parents ou adoptants conserve la citoyenneté.

§ 2. Les personnes qui sont majeures le jour de l'entrée en vigueur du présent Code et auxquelles la nationalité belge a été attribuée en vertu de l'article 11 du Code de la nationalité belge, inséré par la loi du 28 juin 1984 relative à certains aspects de la condition des étrangers et instituant le Code de la nationalité belge, ou en vertu de l'article 11 bis, inséré par l'article 2 de la loi du 13 juin 1991, du Code de la nationalité belge, sont considérées comme citoyens.

Si elles sont non seulement citoyens belges, mais aussi citoyens d'un ou plusieurs autres États, elles perdent cependant la citoyenneté si elles n'ont pas renoncé à leur nationalité étrangère entre leurs dix-huit et leurs dix-neuf ans.

§ 3. Les personnes qui sont majeures le jour de l'entrée en vigueur du présent Code et qui ont acquis la nationalité belge en vertu de l'article 12 bis du Code de la nationalité belge, inséré par l'article 4 de la loi du 13 juin 1991, sont considérées comme citoyens.

Si elles sont non seulement citoyens belges, mais aussi citoyens d'un ou plusieurs autres États, elles perdent cependant la citoyenneté si, dans un délai d'un an à compter de l'entrée en vigueur du présent Code, elles n'ont pas renoncé à leur nationalité étrangère. Dans ce cas, leurs enfants mineurs qui sont non seulement citoyens belges mais aussi citoyens d'un ou plusieurs autres États perdent également la citoyenneté.

Les enfants mineurs conservent la citoyenneté à condition qu'un des parents ou adoptants conserve la citoyenneté.

§ 4. Les personnes qui sont majeures le jour de l'entrée en vigueur du présent Code et qui ont acquis la nationalité belge par option en vertu de l'article 13 du Code de la nationalité, inséré par la loi du 28 juin 1984 relative à certains aspects de la condition des étrangers et instituant le Code de la nationalité belge, sont considérées comme citoyens.

Si elles sont non seulement citoyens belges, mais aussi citoyens d'un ou plusieurs autres États, elles perdent cependant la citoyenneté si, dans un délai d'un an à compter de l'entrée en vigueur du présent Code, elles n'ont pas renoncé à leur nationalité étrangère. Dans ce cas, leurs enfants mineurs qui sont non seulement citoyens belges mais aussi citoyens d'un ou plusieurs autres États perdent également la citoyenneté.

hebben gedaan van hun vreemd staatsburgerschap. In dat geval gaat het staatsburgerschap eveneens verloren voor hun minderjarige kinderen die behalve Belgisch staatsburger ook staatsburger van één of meer andere staten zijn.

De minderjarige kinderen behouden het staatsburgerschap op voorwaarde dat één van beide ouders of adoptanten het staatsburgerschap behoudt.

§ 2. De personen die op de dag van de inwerkingtreding van dit Wetboek minderjarig zijn en aan wie de Belgische nationaliteit werd toegekend krachtens artikel 11 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, ingevoerd door de wet van 28 juni 1984 betreffende sommige aspecten van de toestand van de vreemdelingen en houdende invoering van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, of krachtens artikel 11 bis, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 13 juni 1991, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, worden als staatsburgers beschouwd.

Wanneer zij naast Belgisch staatsburger ook nog staatsburger van één of meer andere staten zijn, verliezen zij evenwel het staatsburgerschap, indien zij tussen hun achttiende en hun negentiende levensjaar geen afstand hebben gedaan van hun vreemd staatsburgerschap.

§ 3. De personen die op de dag van de inwerkingtreding van dit Wetboek meerderjarig zijn en die de Belgische nationaliteit verkregen krachtens artikel 12 bis van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, ingevoerd bij artikel 4 van de wet van 13 juni 1991, worden als staatsburgers beschouwd.

Wanneer zij naast Belgisch staatsburger ook nog staatsburger van één of meer andere staten zijn, verliezen zij evenwel het staatsburgerschap, indien zij binnen het jaar na de inwerkingtreding van dit Wetboek geen afstand hebben gedaan van hun vreemd staatsburgerschap. In dat geval gaat het staatsburgerschap eveneens verloren voor hun minderjarige kinderen die behalve Belgisch staatsburger ook staatsburger van één of meer andere staten zijn.

De minderjarige kinderen behouden het staatsburgerschap op voorwaarde dat één van beide ouders of adoptanten het staatsburgerschap behoudt.

§ 4. De personen die op de dag van de inwerkingtreding van dit Wetboek meerderjarig zijn en die de Belgische nationaliteit verkregen door nationaliteitskeuze krachtens artikel 13 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, ingevoerd door de Wet van 28 juni 1984 betreffende sommige aspecten van de toestand van de vreemdelingen en houdende invoering van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, worden als staatsburgers beschouwd.

Wanneer zij naast Belgisch staatsburger ook nog staatsburger van één of meer andere staten zijn, verliezen zij evenwel het staatsburgerschap, indien zij binnen het jaar na de inwerkingtreding van dit Wetboek geen afstand hebben gedaan van hun vreemd staatsburgerschap. In dat geval gaat het staatsburgerschap eveneens verloren voor hun minderjarige kinderen die behalve Belgisch staatsburger ook staatsburger van één of meer andere staten zijn.

Les enfants mineurs conservent la citoyenneté à condition qu'un des parents ou adoptants conserve la citoyenneté.

Art. 24. - Sans devoir remplir aucune condition supplémentaire, sont réputés citoyens, les personnes qui avaient acquis la nationalité belge avant l'entrée en vigueur de la loi du 28 juin 1984 relative à certains aspects de la condition des étrangers et instituant le Code de la nationalité belge, ainsi que les personnes qui avaient acquis la nationalité belge après l'entrée en vigueur de la loi précitée et qui ne relèvent pas du champ d'application de l'article 22 ou de l'article 23 du Code de la citoyenneté.

Art. 25. - Le chef de l'État prend les arrêtés nécessaires à l'exécution du présent Code. Ces arrêtés sont délibérés en conseil des ministres.

Le chef de l'État règle en particulier, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, le traitement des données à caractère personnel pour l'application du présent Code, à l'exception du traitement desdites données par la Chambre des représentants. ».

Art. 4. - § 1er. L'article 569, alinéa 1er, 22°, du Code judiciaire, inséré par la loi du 28 juin 1984 et modifié par la loi du 13 juin 1991, est remplacé par la disposition suivante :

« 22° des déclarations fondées sur l'article 16 du Code de la citoyenneté; ».

§ 2. L'article 604 du même Code est abrogé.

§ 3. L'article 628, 9°, du même Code, modifié par les lois du 28 juin 1984, est remplacé par la disposition suivante :

« 9° le juge de la résidence principale du déclarant, lorsqu'il s'agit de déclarations fondées sur l'article 16 du Code de la citoyenneté ».

Art. 5. - Dans l'article 634 du Code d'instruction criminelle, remplacé par la loi du 7 avril 1964, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 4 et 5 :

« elle ne restitue pas au condamné la citoyenneté dont il avait été déchu d'office; ».

Art. 6. - § 1er. Dans l'article 3, § 3, de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, modifié par la loi du 11 décembre 1998, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2 :

« Ces mêmes articles ne s'appliquent pas non plus au traitement par la Chambre des représentants des données nécessaires ou utiles pour l'application des dispositions du Code de la citoyenneté relatives aux naturalisations. ».

§ 2. L'article 8, § 1er, alinéa 1er, de la même loi est complété comme suit :

De minderjarige kinderen behouden het staatsburgerschap op voorwaarde dat één van beide ouders of adoptanten het staatsburgerschap behoudt.

Art. 24. - Zonder dat zij aan enige bijkomende voorwaarde hoeven te voldoen, worden als staatsburger beschouwd de personen die voor de inwerkingtreding van de wet van 28 juni 1984 betreffende sommige aspecten van de toestand van de vreemdelingen en houdende invoering van het Wetboek van de Belgische nationaliteit de Belgische nationaliteit verwierven, alsook de personen die na de inwerkingtreding van de genoemde wet de Belgische nationaliteit verwierven en niet onder toepassing van artikel 22 of artikel 23 van het Wetboek Staatsburgerschap vallen.

Art. 25. - Het Staatshoofd neemt de nodige besluiten ter uitvoering van dit Wetboek. Deze besluiten worden in Ministerraad overlegd.

Het Staatshoofd regelt inzonderheid, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de verwerking van persoonsgegevens voor de toepassing van dit Wetboek, de verwerking van deze gegevens door de Kamer van volksvertegenwoordigers uitgezonderd. ».

Art. 4. - § 1. Artikel 569, eerste lid, 22°, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 juni 1984 en gewijzigd bij de wet van 13 juni 1991, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 22° van de verklaringen op grond van artikel 16 van het Wetboek Staatsburgerschap; ».

§ 2. Artikel 604 van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.

§ 3. Artikel 628, 9°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 28 juni 1984, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 9° de rechter van de plaats waar degene die de verklaring aflegt zijn hoofdverblijfplaats heeft, wanneer het gaat om verklaringen op grond van artikel 16 van het Wetboek Staatsburgerschap ».

Art. 5. - In artikel 634 van het Wetboek van strafvordering, vervangen bij de wet van 7 april 1964, wordt tussen het vierde en het vijfde lid, het volgende lid ingevoegd :

« Het heeft niet tot gevolg dat de veroordeelde het staatsburgerschap, waarvan hij van rechtswege vervallen verklaard was, herkrijgt; ».

Art. 6. - § 1. In artikel 3, § 3, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, gewijzigd bij de wet van 11 december 1998, wordt tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid ingevoegd :

« Dezelfde artikelen zijn eveneens niet van toepassing op de verwerking, door de Kamer van volksvertegenwoordigers, van de persoonsgegevens die noodzakelijk of dienstig zijn voor de toepassing van de bepalingen van het Wetboek Staatsburgerschap betreffende de naturalisaties. ».

§ 2. Artikel 8, § 1, eerste lid, van dezelfde wet wordt aangevuld met een 17°, luidend :

« 17° les données nécessaires ou utiles pour l'application des dispositions du Code de la citoyenneté. ».

§ 3. Un article 36 bis, libellé comme suit, est inséré dans la même loi :

« Art. 36 bis. - Selon les modalités prévues dans son Règlement, la Chambre des représentants exerce les compétences de la Commission pour tous les traitements de données à caractère personnel auxquels elle procède en vertu de la loi. ».

Art. 7. - À l'article 241, alinéa 2, du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, remplacé par la loi du 6 août 1993 et modifié par la loi du 20 décembre 1995, les mots « ou du procureur du Roi au tribunal de première instance où l'intéressé a sa résidence principale et qui ne transmet pas la demande de naturalisation à la Chambre des représentants en application de l'article 14, § 4, du Code de la citoyenneté » sont insérés entre les mots « Greffier de la Chambre des représentants » et les mots « qu'il n'a pas obtenu ».

Art. 8. - À l'article 1er, alinéa 2, de l'arrêté-loi du 12 octobre 1918 relatif au séjour en Belgique des étrangers et des personnes d'origine étrangère, modifié par les lois du 15 décembre 1980 et du 28 juin 1984, les mots « ou des articles 9 et 15 du Code de la citoyenneté » sont insérés entre les mots « Code de la nationalité belge » et les mots « si leur nationalité d'origine ».

Art. 9. - À l'article 2, alinéa 1er, de la loi du 5 février 1947 organisant le statut des étrangers prisonniers politiques, remplacé par la loi du 6 août 1993, les mots « l'article 19 du Code de la nationalité belge » sont remplacés par les mots « l'article 12, 3°, du Code de la citoyenneté ».

Art. 10. - § 1er. L'article 9 de la loi du 30 décembre 1953 relative à la déchéance de la nationalité belge du chef de condamnation par défaut pour infraction contre la sûreté extérieure de l'État, commise entre le 26 août 1939 et le 15 juin 1949, modifié par la loi du 28 juin 1984, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 9. À L'article 15 du Code de la citoyenneté est applicable. ».

§ 2. À l'article 10 de la même loi, modifié par la loi du 28 juin 1984, les mots « à l'article 25 du Code de la nationalité belge » sont remplacés par les mots « à l'article 8, 4°, alinéa 2, du Code de la citoyenneté ».

Art. 11. - À l'article 13, alinéa 1er, de la loi du 21 juin 1960 portant statut des militaires qui ont effectué du service pendant la guerre 1940-1945 dans les Forces belges en Grande-Bretagne, remplacé par la loi du 6 août 1993, les mots « l'article 19 du Code de la nationalité belge » sont remplacés par les mots « l'article 12, 3°, du Code de la citoyenneté ».

« 17° de gegevens die noodzakelijk of dienstig zijn voor de toepassing van de bepalingen van het Wetboek Staatsburgerschap. ».

§ 3. In dezelfde wet wordt een artikel 36 bis ingevoegd, luidend :

« Art. 36 bis. - De Kamer van volksvertegenwoordigers oefent, op de wijze bepaald in haar reglement, de bevoegdheden van de Commissie uit voor alle verwerkingen van persoonsgegevens waartoe zij overgaat krachtens de wet. ».

Art. 7. - In artikel 241, tweede lid, van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, vervangen door de wet van 6 augustus 1993 en gewijzigd bij de wet van 20 december 1995, worden tussen de woorden « Griffier van de Kamer van Volksvertegenwoordigers » en de woorden « dat hij de naturalisatie », de woorden « of van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg waar de belanghebbende zijn hoofdverblijf heeft en die het verzoek tot naturalisatie niet doorzendt naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers bij toepassing van artikel 14, § 4, van het Wetboek Staatsburgerschap » ingevoegd.

Art. 8. - In artikel 1, tweede lid, van de besluitwet van 12 oktober 1918 betreffende het verblijf in België der vreemdelingen en der personen van vreemde oorsprong, gewijzigd bij de wetten van 15 december 1980 en 28 juni 1984, worden tussen de woorden « Wetboek van de Belgische nationaliteit » en de woorden « indien hun nationaliteit », de woorden « of de artikelen 9 en 15 van het Wetboek Staatsburgerschap » ingevoegd.

Art. 9. - In artikel 2, eerste lid, van de wet van 5 februari 1947 houdende het statuut van de buitenlandse politieke gevangenen, vervangen bij de wet van 6 augustus 1993, worden de woorden « artikel 19 van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit » vervangen door de woorden « artikel 12, 3°, van het Wetboek Staatsburgerschap ».

Art. 10. - § 1. Artikel 9 van de wet van 30 december 1953 betreffende het verval van de Belgische nationaliteit uit hoofde van een veroordeling bij verstek wegens misdrijven tussen 26 augustus 1939 en 15 juni 1949 tegen de uitwendige veiligheid van de Staat gepleegd, gewijzigd bij de wet van 28 juni 1984, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 9. - Artikel 15 van het Wetboek Staatsburgerschap is van toepassing. ».

§ 2. In artikel 10 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 28 juni 1984, worden de woorden « in artikel 25 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit » vervangen door de woorden « in artikel 8, 4°, tweede lid, van het Wetboek Staatsburgerschap ».

Art. 11. - In artikel 13, eerste lid, van de wet van 21 juni 1960 houdende statuut van de militairen die tijdens de oorlog 1940-1945 in de Belgische Strijdkrachten in Groot-Brittannië gediend hebben, vervangen bij de wet van 6 augustus 1993, worden de woorden « artikel 19 van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit » vervangen door de woorden « artikel 12, 3°, van het Wetboek Staatsburgerschap ».

Art. 12. - À l'article 1er, § 2, et à l'article 3, § 2, de la loi du 30 mars 1962 relative à la déchéance de la nationalité belge résultant de l'arrêté-loi du 20 juin 1945, modifié par la loi du 28 juin 1984, les mots « à l'article 15, §§ 2 et 3, du Code de la nationalité belge » sont remplacés chaque fois par les mots « à l'article 16, § 3, du Code de la citoyenneté ».

Art. 13. - § 1er. À l'article 1er, 1°, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, modifié par la loi du 15 juillet 1996, les mots « la nationalité belge » sont remplacés par les mots « la citoyenneté belge ».

§ 2. L'article 21, 2°, de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« 2° l'étranger qui remplit les conditions légales pour acquérir la citoyenneté par une déclaration de possession d'état de Belge ou pour recouvrer cette citoyenneté; ».

Art. 14. - À l'article 7 de la loi du 27 juin 1937 portant révision de la loi du 16 novembre 1919 relative à la réglementation de la navigation aérienne, modifié par les lois des 4 août 1967 et 31 mars 1987, sont apportées les modifications suivantes :

A) les alinéas suivants sont insérés entre les alinéas 1er et 2 :

« Pour l'application du Code de la citoyenneté, l'enfant né en cours de vol à bord d'aéronefs belges n'est pas réputé être né sur le territoire belge, à moins :

1° qu'il eût aussi acquis la citoyenneté belge s'il n'était pas né en Belgique;

2° qu'il soit né au cours d'un vol au départ du territoire belge et qu'il n'y ait encore eu aucun atterrissage depuis le décollage;

3° qu'il doive être considéré comme apatride.

Pour l'application du même Code, l'enfant trouvé à bord d'un aéronef belge en cours de vol est réputé, jusqu'à preuve du contraire, être né après le décollage de l'appareil. »;

B) À l'alinéa 4, le mot « nationalité » est remplacé par le mot « citoyenneté ».

Art. 15. - § 1er. Dans les dispositions légales existantes, les mots « la nationalité » et « la nationalité belge » sont remplacés respectivement par les mots « la citoyenneté » et « la citoyenneté belge ».

§ 2. Le chef de l'État peut mettre la terminologie des dispositions légales existantes en concordance avec celle du Code de la citoyenneté.

Art. 16. - La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

M. Wim Verreycken (VL. BLOK). – Je regrette que nous traitions les amendements en l'absence de ceux qui les ont déposés. L'amendement vise à introduire un code de la

Art. 12. - In artikel 1, § 2, en in artikel 3, § 2, van de wet van 30 maart 1962 betreffende het verval van de Belgische nationaliteit ten gevolge van de besluitwet van 20 juni 1945, gewijzigd bij de wet van 28 juni 1984, worden de woorden « in artikel 15, §§ 2 en 3 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit » telkens vervangen door de woorden « in artikel 16, § 3, van het Wetboek Staatsburgerschap ».

Art. 13. - § 1. In artikel 1, 1°, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gewijzigd bij de wet van 15 juli 1996, worden de woorden « de Belgische nationaliteit » vervangen door de woorden « het Belgisch staatsburgerschap ».

§ 2. Artikel 21, 2°, van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« 2° de vreemdeling die voldoet aan de wettelijke voorwaarden om het staatsburgerschap te verkrijgen door een verklaring van bezit van de staat van Belge, of om het te herkrijgen; ».

Art. 14. - In artikel 7 van de wet van 27 juni 1937 houdende herziening van de wet van 16 november 1919, betreffende de regeling der luchtvaart, gewijzigd bij de wetten van 4 augustus 1967 en 31 maart 1987, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) tussen het eerste en het tweede lid, worden de volgende leden ingevoegd :

« Het kind geboren aan boord van Belgische luchtvaartuigen in volle vlucht wordt, voor de toepassing van het Wetboek Staatsburgerschap, niet geacht in België te zijn geboren, tenzij :

1° het ook het Belgisch staatsburgerschap zou verkregen hebben indien het niet in België geboren was;

2° het geboren wordt op een vlucht die begonnen is op Belgisch grondgebied en er na het opstijgen nog geen landing is gemaakt;

3° het als staatloos zou moeten beschouwd worden.

Voor de toepassing van hetzelfde Wetboek wordt het kind gevonden aan boord van een Belgisch luchtvaartuig in volle vlucht, tot bewijs van het tegendeel, geacht geboren te zijn na het opstijgen van het toestel. »;

B) in het vierde lid, worden de woorden « de nationaliteit » vervangen door de woorden « het staatsburgerschap ».

Art. 15. - § 1. De woorden « de nationaliteit » en « de Belgische nationaliteit » worden in de bestaande wetsbepalingen vervangen door de woorden « het staatsburgerschap » en « het Belgisch staatsburgerschap ».

§ 2. Het Staatshoofd kan de terminologie van de bestaande wetsbepalingen aanpassen aan de terminologie van het Wetboek Staatsburgerschap.

Art. 16. - Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

De heer Wim Verreycken (VL. BLOK). –Ik betreurt dat de amendementen nu, in afwezigheid van de indieners, worden behandeld. Door de onmenselijke uurregeling kunnen ze hier

citoyenneté. Nous souhaitons attribuer plus de responsabilités aux Communautés. L'amendement implique un durcissement de la législation. Nous avons trouvé des exemples de tels codes à l'étranger, et plus précisément en Suisse, aux États-Unis et en Australie. En Suisse, un étranger ne peut jamais acquérir définitivement la nationalité suisse.

Dans ce code, l'accent est mis sur l'origine. La double nationalité est également inopportune. Quoi qu'en dise le gouvernement, une politique d'immigration laxiste nuit à la sécurité.

niet aanwezig zijn. Deze regeling maakt het voor de senaatsmedewerkers overigens ook onmogelijk een normale middagpauze te nemen.

Met dit amendement wordt een Wetboek Staatsburgerschap ingevoerd. Waarom een Wetboek Staatsburgerschap en geen Wetboek Nationaliteit?

Voor onze fractie is de nationaliteit iets anders dan het staatsburgerschap. Wij zijn *nationalisten* en wij beschouwen de *natio* als een volk. Wij spreken over staatsburgerschap, omdat men dan burger kan worden van een staat waarin verschillende volken zijn samengebundeld. Wij vinden nationaliteit geen goede verwijzing. Met dit amendement willen we bijvoorbeeld aan de gemeenschappen meer bevoegdheden toekennen. Verschillende collega's wezen in de loop van het debat op de taalvereisten en zelfs op het gebrek aan taalonderwijs. Ik vestig er de aandacht op dat onderwijs een gemeenschapsmaterie is en dat deze opmerkingen in de gemeenschapsparlementen thuishoren.

Dit amendement strekt ertoe het voorliggend ontwerp door een ander voorstel te vervangen, wat een radicale breuk met het verleden zou betekenen. We willen de naturalisatiewetgeving zelfs nog verstrengen. We hebben ons daarvoor niet gebaseerd op onze, o zo schandelijke, ondemocratische inzichten zoals sommigen denken, maar op de wetgeving van onze buurlanden, omdat we het warm water niet opnieuw wilden uitvinden. Zo hebben we vastgesteld dat de wetgeving in Zwitserland – om maar één meervolkerenstaat te noemen die de vergelijking met België zou kunnen doorstaan – een pak strenger is dan wat wij nog maar durven voor te stellen. Zo kan in Zwitserland een vreemdeling het staatsburgerschap nooit definitief verwerven. Het afstammingsbeginsel wordt daar als te belangrijk beschouwd. Voor hen is het een effectieve waarborg tegen de willekeur van een vorst of bezitter die zou pogen het volk door zijn eigen acolieten of aanhangers te vervangen.

Het afstammingsbeginsel is een criterium dat door een vorst of een tijdelijke machthebber onmogelijk kan worden gemanipuleerd. In het Wetboek Staatsburgerschap dient het afstammingsbeginsel mijns inziens dus te worden gehandhaafd. We kunnen daarvoor verwijzen naar de wetgeving van typische immigratielanden zoals Australië en de Verenigde Staten, maar ook naar een meervolkerenstaat zoals Zwitserland, dat geen immigratieland is.

De burgers moeten immers weten hoe het er in andere landen op dat vlak aan toegaat. We leven niet op een eiland en alle pleidooien voor de rijkdom van de multiculturaliteit ten spijt – die meestal toch verdwijnt wanneer verschillende culturen worden samengesmolten – zijn we gaan kijken hoe het probleem van de nationaliteit en de naturalisatie in andere culturen wordt opgelost.

De dubbele nationaliteit houdt ons inziens een groot gevaar in omdat de keuze op die manier uit de weg kan worden gegaan. We gaan ervan uit dat velen effectief zullen nalaten een keuze te maken.

De te lakse immigratiepolitiek en de drietrapsraket die vandaag wordt afgevuurd, komen de veiligheid niet ten goede. Ik heb dit proberen te bewijzen door de Antwerpse politierapporten over de bendevoering te citeren. De agenten die te velde werken en de politierapporten opstellen,

– **Le vote sur l'amendement est réservé.**

Mme la présidente. – L'article 2 est ainsi libellé:

L'article 5 du Code de la nationalité belge, abrogé par la loi du 6 août 1993, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 5. - § 1er. Les personnes qui sont dans l'impossibilité de se procurer un acte de naissance dans le cadre des procédures d'obtention de la nationalité belge, peuvent produire un document équivalent délivré par les autorités diplomatiques ou consulaires de leur pays de naissance. En cas d'impossibilité ou de difficultés sérieuses à se procurer ce dernier document, elles pourront suppléer à l'acte de naissance, en produisant un acte de notoriété délivré par le juge de paix de leur résidence principale.

§ 2. L'acte de notoriété contiendra la déclaration faite par deux témoins, de l'un ou de l'autre sexe, parents ou non parents, des prénoms, nom, profession et domicile de l'intéressé et de ceux de ses père et mère, s'ils sont connus; le lieu et, autant que possible, l'époque de sa naissance et les causes qui empêchent *de produire l'acte de naissance*. Les témoins signeront l'acte de notoriété avec le juge de paix et, s'il en est *des témoins* qui ne puissent ou ne sachent signer, il en sera fait mention.

§ 3. L'acte de notoriété sera présenté au tribunal de première instance du ressort. Le tribunal, après avoir entendu le procureur du Roi, donnera ou refusera son homologation, selon qu'il trouvera suffisantes ou insuffisantes les déclarations des témoins, et les causes qui empêchent *de produire* l'acte de naissance.

§ 4. Si l'intéressé est dans l'impossibilité de se procurer cet acte de notoriété, il peut y être suppléé, avec l'autorisation du tribunal, donnée sur requête, le ministère public entendu, par une déclaration sous serment de l'intéressé lui-même. »

À cet article, M. Verreycken propose l'amendement n° 12 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Compléter l'article 5, § 1er, proposé, par ce qui suit : « *celui-ci pouvant refuser de délivrer cet acte en cas de manque de notoriété du demandeur* »

M. Wim Verreycken (VL. BLOK). – L'amendement numéro

beschikken over een goede kennis van het veld, maar worden niet gehoord. De beste stuurliu staan blijkbaar nog altijd aan wal.

Ik ben van mening dat de veiligheid met dit ontwerp niet is gediend. Daarom hebben wij dit zeer sterke amendement ingediend, waarmee we meteen ook ingaan tegen zij die menen dat wij in alle mogelijke discussies alleen maar argumenteren en tegenargumenteren zonder zelf inhoudelijke voorstellen te doen. Het Wetboek Staatsburgerschap is een van de betere producten van vier juristen van onze partij. Het is hun bijdrage tot het debat. Wij wensen dit voorstel van Wetboek Staatsburgerschap als amendement bij dit ontwerp in te dienen.

– **De stemming over het amendement wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Artikel 2 luidt:

Artikel 5 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, opgeheven bij de wet van 6 augustus 1993, wordt hersteld in de volgende lezing :

« Art. 5. - § 1. Personen die in de onmogelijkheid verkeren zich een akte van geboorte te verschaffen in het kader van procedures tot verwerving van de Belgische nationaliteit, kunnen een gelijkwaardig document overleggen afgegeven door de diplomatieke of consulaire overheden van hun land van geboorte. Ingeval van onmogelijkheid of zware moeilijkheden om zich voornoemd document te verschaffen, kunnen ze de akte van geboorte vervangen door een akte van bekendheid, afgegeven door de vrederechter van hun hoofdverblijfplaats.

§ 2. In de akte van bekendheid verklaren twee getuigen, van het mannelijke of vrouwelijke geslacht, bloedverwanten of geen bloedverwanten, de voornamen, de naam, het beroep en de woonplaats van de belanghebbende, en die van zijn ouders, indien deze bekend zijn; de plaats en, zo mogelijk, het tijdstip van zijn geboorte en de redenen die beletten de akte *van geboorte* over te leggen. De getuigen tekenen met de vrederechter de akte van bekendheid en, indien er *getuigen* zijn die niet in staat zijn te tekenen of niet kunnen tekenen, wordt dit vermeld.

§ 3. De akte van bekendheid wordt vertoond aan de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied. De rechtbank, na de procureur des Konings gehoord te hebben, verleent of weigert haar homologatie naargelang zij oordeelt dat de verklaringen van de getuigen en de redenen die het overleggen van de akte van geboorte beletten, al dan niet voldoende zijn.

§ 4. Indien de belanghebbende in de onmogelijkheid verkeert zich zodanige akte van bekendheid te verschaffen, kan die akte, met verlof van de rechtbank, op verzoekschrift verleend, het openbaar ministerie gehoord, vervangen worden door een beëdigde verklaring van de belanghebbende zelf.»

Op dit artikel heeft de heer Verreycken amendement nr. 12 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Het voorgestelde artikel 5, § 1, aanvullen als volgt : « *De vrederechter kan de afgifte van deze akte weigeren, bij onbekendheid van de vrager.* »

De heer Wim Verreycken (VL. BLOK). – Amendement 12

12 tend à donner au juge de paix la possibilité de refuser de délivrer l'acte de notoriété si la personne n'est pas connue. Je l'ai déjà dit en commission et le ministre m'a repris en me disant que le juge de paix n'a pas cette compétence. Un juge de paix doit avoir la possibilité de dire que ce qui lui est demandé va à l'encontre des règles normales de bonne administration. Il doit pouvoir refuser de délivrer un acte de notoriété pour des personnes qui lui sont inconnues. Si cet amendement n'est pas adopté, le rôle du juge de paix se réduit à celui d'un commis obligé de délivrer des documents. Cela ne me paraît pas davantage compatible avec l'interprétation indépendante et honnête que le juge doit faire d'une situation. Il peut considérer une demande comme non fondée ou contraire aux règles de bonne administration, mais il ne pourrait pas refuser de délivrer un acte de notoriété. C'est la raison de cet amendement.

– **Le vote sur l'amendement est réservé.**

Mme la présidente. – M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 16 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

Insérer un article *2bis* libellé comme suit :

« Art. *2bis*. - À l'article 11, alinéa 1er, du même Code, les mots « y ayant eu sa résidence principale » sont remplacés par les mots « y ayant eu, de manière ininterrompue, sa résidence légale et principale ».

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *J'ai déjà insisté sur ce point au cours de la discussion générale. Ce point n'a pas été totalement tiré au clair à la Chambre. Des explications ont été apportées qui ne correspondent pas à la vision du Conseil d'État : les mots « y ayant eu sa résidence principale » doivent être précisés par les mots « y ayant eu, de manière ininterrompue, sa résidence légale et principale ». Faute de quoi, une résidence principale illégale peut donner lieu à l'obtention de droits. Nous estimons que cela n'est pas souhaitable.*

– **Le vote sur l'amendement est réservé.**

Mme la présidente. – M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 17 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

Insérer un article *2ter* libellé comme suit :

« Art. *2ter*. - À l'article 11, alinéa 2, du même Code, les mots « y ayant eu sa résidence principale » sont remplacés par les mots « y ayant eu, de manière ininterrompue, sa résidence légale et principale ».

– **Le vote sur l'amendement est réservé.**

Mme la présidente. – L'article 3 est ainsi libellé:

À l'article 11bis du même Code, inséré par la loi du 13 juin 1991, sont apportées les modifications suivantes :

1° au § 3, alinéa 2, les mots « dans les deux mois » sont remplacés par les mots « dans le délai d'un mois »;

2° au § 3, alinéa 4, les mots « Au terme du délai de deux mois » sont remplacés par les mots « Au terme du délai d'un mois »

strekt ertoe de vrederechter de mogelijkheid te geven de akte van bekendheid te weigeren in geval van onbekendheid. Ik heb dit in de commissie al aangehaald. De minister heeft mij terechtgewezen en gezegd dat een vrederechter die bevoegdheid niet heeft. Een vrederechter moet de mogelijkheid krijgen om te zeggen dat, wat hem wordt gevraagd, ingaat tegen alle normale regels van goed bestuur. Hij moet kunnen weigeren een akte van bekendheid af te leveren voor personen die hem onbekend lijken. Als dit amendement niet wordt aanvaard, wordt de vrederechter gereduceerd tot een klerk die verplicht is documenten af te leveren. Dat lijkt mij ook niet verenigbaar te zijn met de zelfstandige en eerlijke interpretatie die een vrederechter van de situatie behoort te maken. Hij kan een vraag als ongegrond of in strijd met de regels van goed bestuur beschouwen, maar hij zou niet kunnen weigeren een akte van bekendheid af te leveren. Vandaar dit amendement.

– **De stemming over het amendement wordt aangehouden.**

De voorzitter. – De heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere hebben amendement nr. 16 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

Een artikel *2bis* invoegen, luidende :

« Art. *2bis*. - In artikel 11, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, wordt het woord « hoofdverblijf » vervangen door de woorden « onafgebroken wettelijk verblijf dat tegelijkertijd ook de hoofdverblijfplaats is ».

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Ik heb hierop gewezen reeds tijdens de algemene bespreking. Dit punt is in de Kamer niet volledig uitgeklaard. Er werden verklaringen afgelegd die niet overeenstemmen met de visie van de Raad van State volgens welke de bepaling "hoofdverblijf" moet worden gepreciseerd met de woorden "onafgebroken wettelijk verblijf dat tegelijkertijd ook de hoofdverblijfplaats is". Zo niet kan ook een onwettig hoofdverblijf aanleiding geeft tot het verkrijgen van rechten. We menen dat dit niet wenselijk is.

– **De stemming over het amendement wordt aangehouden.**

De voorzitter. – De heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere hebben amendement nr. 17 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

Een artikel *2ter* invoegen, luidende :

« Art. *2ter*. - In artikel 11, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, wordt het woord « hoofdverblijf » vervangen door de woorden « onafgebroken wettelijk verblijf dat tegelijkertijd ook de hoofdverblijfplaats is ».

– **De stemming over het amendement wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Artikel 3 luidt:

In artikel 11bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 13 juni 1991, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 3, tweede lid, worden de woorden "binnen twee maanden" vervangen door de woorden "binnen één maand";

2° in § 3, vierde lid, worden de woorden « Bij het verstrijken van de termijn van twee maanden » vervangen door de woorden « Bij het verstrijken van de termijn van

Mme Nyssens propose de supprimer cet article (amendement n° 2, voir document 2-380/2).

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Je ne suis toujours pas rassurée quant aux délais, nonobstant les explications du ministre de la Justice à propos du fonctionnement du parquet et des contractuels engagés. En effet, le parquet doit prendre contact avec l'Office des étrangers et avec la Sûreté. Je sais comment ces institutions fonctionnent. C'est la raison pour laquelle je propose, dans un de mes amendements, de porter les délais à deux mois.

Mme la présidente. – M. Vandenberghe et Mme Deschamphelaere proposent également de supprimer cet article (amendement n° 18, voir document 2-380/2).

Au même article, Mme De Schamphelaere propose l'amendement n° 19 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

Faire précéder le 1° par ce qui suit :

« 1° au § 1er, les mots « avoir leur résidence principale » sont remplacés par les mots « avoir, de manière ininterrompue, leur résidence légale et principale »

– **Le vote sur les amendements est réservé.**

Mme la présidente. – L'article 4 est ainsi libellé:

À l'article 12bis du même Code, inséré par la loi du 13 juin 1991, modifié par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes :

A. le § 1er est remplacé par la disposition suivante:

« § 1er. Peuvent acquérir la nationalité belge en faisant une déclaration conformément au § 2 du présent article, s'ils ont atteint l'âge de dix-huit ans :

1° l'étranger né en Belgique et y ayant sa résidence principale depuis sa naissance;

2° l'étranger né à l'étranger dont l'un des auteurs possède la nationalité belge au moment de la déclaration;

3° l'étranger qui a fixé sa résidence principale en Belgique depuis au moins sept ans, et qui, au moment de la déclaration, a été admis ou autorisé à séjourner pour une durée illimitée dans le Royaume, ou a été autorisé à s'y établir. »;

B. le § 2 est remplacé par la disposition suivante :

« § 2. La déclaration est faite devant l'officier de l'état civil du lieu où l'intéressé a sa résidence principale; une copie de la déclaration est immédiatement communiquée pour avis par l'officier de l'état civil au parquet du tribunal de première instance du ressort. Le procureur du Roi en accuse réception sans délai.

Le Roi, sur la proposition du ministre de la Justice, détermine les actes et justificatifs à joindre à la déclaration pour apporter la preuve que les conditions prévues au § 1er sont remplies. L'intéressé pourra joindre à sa déclaration tous les documents qu'il juge utiles pour justifier celle-ci.

Dans un délai d'un mois à compter de l'accusé de réception,

« één maand »

Mevrouw Nyssens stelt voor dit artikel te schrappen (amendement nr. 2, zie stuk 2-380/2).

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – *Ondanks de uitleg van de minister van Justitie over de werking van het parket en de werving van contractuelen, ben ik nog steeds niet gerustgesteld met betrekking tot de termijn. Het parket moet inderdaad contact opnemen met de dienst Vreemdelingenzaken en met de dienst Veiligheid van de Staat. Ik weet hoe die instellingen werken en stel daarom in een van mijn amendementen ook voor de termijn te verlengen tot twee maanden.*

De voorzitter. – De heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere stellen eveneens voor dit artikel te schrappen (amendement nr. 18 ingediend, zie stuk 2-380/2).

Op hetzelfde artikel heeft mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 19 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

Het 1° doen voorafgaan door wat volgt :

« 1° in § 1, wordt het woord « hoofdverblijf » vervangen door de woorden « onafgebroken wettelijk verblijf dat tegelijkertijd ook de hoofdverblijfplaats is »

– **De stemming over de amendementen wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Artikel 4 luidt:

In artikel 12bis van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 13 juni 1991, gewijzigd bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A. paragraaf 1 wordt vervangen als volgt :

« § 1. *De Belgische nationaliteit kunnen verkrijgen* door een verklaring af te leggen overeenkomstig § 2 van dit artikel, indien zij de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt:

1° de in België geboren vreemdeling, die er sedert zijn geboorte zijn hoofdverblijf heeft;

2° de in het buitenland geboren vreemdeling van wie een ouder op het tijdstip van de verklaring de Belgische nationaliteit bezit;

3° de vreemdeling die sedert ten minste zeven jaar zijn hoofdverblijf in België heeft gevestigd en die, op het tijdstip van de verklaring gemachtigd is of toegelaten werd tot een verblijf van onbepaalde duur in het Rijk of toegelaten werd om er zich te vestigen. »;

B. paragraaf 2 wordt vervangen als volgt :

« § 2. De verklaring wordt afgelegd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats waar de belanghebbende zijn hoofdverblijf heeft; een afschrift van de verklaring wordt door de ambtenaar van de burgerlijke stand onmiddellijk voor advies overgezonden aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied. De procureur des Konings geeft hiervan onverwijld ontvangstmelding.

De Koning bepaalt op voordracht van de minister van Justitie welke akten en stavingsstukken bij de verklaring

le procureur du Roi peut émettre un avis négatif sur l'acquisition de la nationalité belge lorsqu'il *existe* un empêchement résultant de faits personnels graves, qu'il doit préciser dans les motifs de son avis, ou lorsque les conditions de base visées au § 1er, qu'il doit indiquer, ne sont pas remplies.

Lorsqu'il estime ne pas devoir émettre d'avis négatif, il envoie une attestation à l'officier de l'état civil, signifiant l'absence d'avis négatif. La déclaration est immédiatement inscrite et mentionnée conformément à l'article 22, § 4.

À l'expiration du délai d'un mois et à défaut d'avis négatif du procureur du Roi ou de transmission d'une attestation signifiant l'absence d'avis négatif, la déclaration est inscrite d'office et mentionnée conformément à l'article 22, § 4.

Notification de l'inscription est faite à l'intéressé par l'officier de l'état civil.

La déclaration a effet à compter de l'inscription.»;

C. au § 4, alinéa 6, les mots « d'abrogation de l'avis négatif » sont remplacés par les mots « par laquelle l'avis négatif est déclaré non fondé »

À cet article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 20 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

Supprimer le 1°.

Au même article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 21 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

Au 1°, dans le § 1er, 1°, proposé, entre le mot « Belgique » et les mots « et y ayant », insérer les mots « , y ayant séjourné légalement de manière ininterrompue ».

Au même article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement subsidiaire n° 39 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

Au 1° de cet article, dans le § 1er, 2°, proposé, supprimer les mots « né à l'étranger ».

Au même article, Mme Nyssens propose l'amendement n° 4 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

Au § 1er, 3°, de l'article 12bis, proposé au 1° de cet article, remplacer les mots « sept ans » par les mots « cinq ans ».

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Cet amendement vise à réduire le délai pour l'obtention des déclarations de nationalité. Nous estimons que cinq ans suffisent pour présumer de l'intégration ; les sept ans prévus par le projet

doivent être ajoutés afin de prouver que l'intéressé satisfait aux conditions de § 1. De belanghebbende kan alle documenten, die hij nuttig acht ter staving ervan, bij zijn verklaring voegen.

De procureur des Konings kan, binnen één maand te rekenen van de ontvangstmelding, een negatief advies uitbrengen inzake de verkrijging van de Belgische nationaliteit wanneer er een beletsel is wegens gewichtige feiten, eigen aan de persoon, die hij in de motivering van zijn advies dient te omschrijven, of wanneer de grondvoorwaarden bedoeld in § 1, die hij moet aanduiden, niet vervuld zijn.

Indien hij meent geen negatief advies te moeten uitbrengen, zendt hij een attest dat er geen negatief advies wordt uitgebracht aan de ambtenaar van de burgerlijke stand. De verklaring wordt onmiddellijk ingeschreven en vermeld zoals bepaald in artikel 22, § 4.

Bij het verstrijken van de termijn van één maand en bij ontstentenis van een negatief advies van de procureur des Konings of verzending van een attest dat er geen negatief advies wordt uitgebracht, wordt de verklaring ambtshalve ingeschreven en vermeld zoals bepaald bij artikel 22, § 4.

Van de inschrijving wordt door de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis gegeven aan de belanghebbende.

De verklaring heeft gevolg vanaf de inschrijving.»;

C. in § 4, zesde lid, worden de woorden « waarbij het negatieve advies wordt opgeheven » vervangen door de woorden « waarbij het negatieve advies ongegrond wordt verklaard »

Op dit artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 20 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

Het 1° weglaten.

Op hetzelfde artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 21 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

In het 1°, in de voorgestelde § 1, 1°, het woord « hoofdverblijf » vervangen door de woorden « onafgebroken wettelijk verblijf dat tegelijkertijd ook de hoofdverblijfplaats is ».

Op hetzelfde artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere het subsidiair amendement nr. 39 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

In het 1° van dit artikel, in het voorgestelde § 1er, 2°, de woorden « in het buitenland geboren » doen vervallen.

Op hetzelfde artikel heeft mevrouw Nyssens amendement nr. 4 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

In § 1, 3°, van artikel 12bis, zoals voorgesteld in het 1° van dit artikel, de woorden « ten minste zeven jaar » vervangen door de woorden « ten minste vijf jaar ».

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – Dit amendement strekt ertoe de termijn voor het afleggen van een nationaliteitsverklaring te verkorten. We vinden dat vijf jaar volstaat om van integratie te kunnen spreken; de in het

sont trop longs.

Mme la présidente. – Au même article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 22 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

« Au 1°, dans l'article 12bis, § 1er, 3°, proposé, entre les mots « l'étranger » et les mots « qui a fixé », insérer les mots « *qui séjourne légalement de façon ininterrompue* ».

Au même article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 23 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

Supprimer le 2°.

Au même article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 24 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

« Dans l'article 12bis, § 2, alinéa 1er, proposé, remplacer les mots « une copie de la déclaration est immédiatement communiquée » par les mots « *dès que la déclaration est complète et accompagnée de toutes les pièces requises, une copie en est communiquée* ».

Au même article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 25 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

Au 2°, compléter l'article 12bis, 2°, § 2, alinéa 3, proposé, par ce qui suit :

« *Par faits personnels graves, on entend notamment les faits suivants :*

- *le passé judiciaire de l'intéressé;*
- *le fait que l'intéressé est impliqué dans une information ou une instruction judiciaire;*
- *le fait que l'intéressé participe ou a participé à des mouvements extrémistes;*
- *le fait que l'intéressé a contracté un mariage blanc ou est suspecté de l'avoir fait;*
- *le fait que l'intéressé participe ou a participé à des mouvements terroristes ou à des mouvements politiques intolérants, hostiles à l'intégration et à la société occidentale;*
- *tout signe indiquant que l'intéressé ne s'intègre pas ou ne fait pas preuve de la volonté de s'intégrer; »*

Au même article, Mme Nyssens propose l'amendement n° 3 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

Au § 2 de l'article 12bis, proposé au 2° de cet article, apporter les modifications suivantes :

A. Au 3° alinéa, remplacer les mots « délai d'un mois » par les mots « *délai de deux mois* ».

B. Au 5° alinéa, remplacer les mots « délai d'un mois » par les mots « *délai de deux mois* ».

Au même article, Mme Nyssens propose l'amendement n° 5 (voir document 2-380/2) ainsi libellé:

ontwerp bepaalde termijn van 7 jaar is te lang.

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 22 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

« In het 1°, in het voorgestelde artikel 12bis, § 1, 3°, de woorden « hoofdverblijf in België heeft gevestigd » vervangen door de woorden « *onafgebroken wettelijk verblijf in België heeft dat tegelijkertijd ook de hoofdverblijfplaats is* ».

Op hetzelfde artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 23 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

Het 2° weglaten.

Op hetzelfde artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 24 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

« In het voorgestelde artikel 12bis, § 2, eerste lid, het woord « onmiddellijk » vervangen door de woorden « *van zodra de verklaring volledig is en voorzien is van al de vereiste stukken* ».

Op hetzelfde artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 25 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

In 2°, het voorgestelde artikel 12bis, § 2, derde lid, aanvullen met de volgende zin :

« *Onder gewichtige feiten eigen aan de persoon worden onder meer de volgende feiten bedoeld :*

- *strafrechtelijk verleden van betrokkene;*
- *het feit dat belanghebbende in een opsporings- of gerechtelijk onderzoek betrokken is;*
- *het feit dat belanghebbende deelneemt of deelgenomen heeft aan extremistische bewegingen;*
- *het feit dat belanghebbende schijnhuwelijken heeft aangegaan of verdacht wordt ze te hebben gedaan;*
- *het feit dat belanghebbende deelneemt of heeft deelgenomen aan terroristische bewegingen of aan onverdraagzame politieke bewegingen die de integratie en de Westerse samenleving vijandig gezind zijn;*
- *elke aanduiding dat belanghebbende zich niet integreert of geen bereidheid vertoont om zich te integreren; ».*

Op hetzelfde artikel heeft mevrouw Nyssens amendement nr. 3 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

In § 2 van artikel 12bis, zoals voorgesteld in het 2° van dit artikel, de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. In het derde lid de woorden « binnen één maand » vervangen door de woorden « *binnen twee maanden* ».

B. In het vijfde lid de woorden « binnen één maand » vervangen door de woorden « *binnen twee maanden* ».

Op hetzelfde artikel heeft mevrouw Nyssens amendement nr. 5 ingediend (zie stuk 2-380/2) dat luidt:

Insérer un point 2°bis , libellé comme suit :

« 2°bis au § 3, apporter les modifications suivantes :

A) remplacer les alinéas 2 et 3 par ce qui suit : « L'officier de l'état civil communique le dossier de l'intéressé ainsi que l'avis négatif du procureur du Roi au tribunal de première instance. »

B) supprimer le premier alinéa. »

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Je n'ai rien à ajouter. Il s'agit toujours de porter le délai d'un à deux mois pour améliorer l'efficacité de la procédure.

– **Le vote sur les amendements est réservé.**

Mme la présidente. – L'article 5 est ainsi libellé:

L'article 13, 2°, du même Code, modifié par la loi du 6 août 1993, est remplacé par la disposition suivante :

« 2° l'enfant né à l'étranger dont l'un des adoptants possède la nationalité belge au moment de la déclaration; ».

M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent de supprimer cet article (amendement n° 26, voir document 2-308/2).

Au même article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 27 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Compléter cet article, dont le texte actuel deviendra le § 1er, par un § 2, libellé comme suit:

« § 2. À l'article 13, 4°, du même Code, les mots « a eu sa résidence principale en Belgique » sont remplacés par les mots « a séjourné légalement de manière ininterrompue en Belgique et y a eu sa résidence principale ».

– **Le vote sur les amendements est réservé.**

Mme la présidente. – M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 28 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Insérer un article 5bis , libellé comme suit :

« Art. 5bis. - À l'article 14, 2°, du même Code, les mots « avoir séjourné légalement de manière ininterrompue et » sont ajoutés in limine. »

– **Le vote sur l'amendement est réservé.**

Mme la présidente. – M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 29 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Insérer un article 5ter , libellé comme suit :

« Art. 5ter. - À l'article 14, 3°, du même Code, les mots « avoir séjourné légalement de manière ininterrompue et » sont ajoutés in limine. »

– **Le vote sur l'amendement est réservé.**

Mme la présidente. – L'article 6 est ainsi libellé:

In dit artikel een punt 2°bis invoegen, luidende :

« 2°bis in § 3 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A) het tweede en het derde lid vervangen als volgt : « De ambtenaar van de burgerlijke stand zendt het dossier van de betrokkene alsmede het negatief advies van de procureur des Konings over aan de rechtbank van eerste aanleg. »

B) het eerste lid doen vervallen. »

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – Ik heb daar niets aan toe te voegen. Het gaat erom de termijn van een maand tot twee maanden te verlengen om de procedure doeltreffender te maken.

– **De stemming over de amendementen wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Artikel 5 luidt:

Artikel 13, 2°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 6 augustus 1993, wordt vervangen als volgt :

« 2° het in het buitenland geboren kind van wie een adoptant, op het tijdstip van de verklaring de Belgische nationaliteit bezit; ».

De heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere stellen voor dit artikel te schrappen (amendement nr. 26, zie stuk 2-308/2).

Op hetzelfde artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 27 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Dit artikel, waarvan de huidige tekst § 1 zal vormen, aanvullen met een § 2, luidend als volgt :

« § 2. In artikel 13, 4°, van hetzelfde Wetboek wordt het woord « hoofdverblijf » vervangen door de woorden « onafgebroken wettelijk verblijf dat tegelijkertijd ook de hoofdverblijfplaats is ».

– **De stemming over de amendementen wordt aangehouden.**

De voorzitter. – De heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere hebben amendement nr. 28 ingediend (zie stuk 2/308/2) dat luidt:

Een artikel 5bis invoegen, luidend als volgt :

« Art. 5bis. - In artikel 14, 2°, van hetzelfde Wetboek wordt het woord « hoofdverblijf » vervangen door de woorden « onafgebroken wettelijk verblijf dat tegelijkertijd ook de hoofdverblijfplaats is. ».

– **De stemming over het amendement wordt aangehouden.**

De voorzitter. – De heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere hebben amendement nr. 29 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Een artikel 5ter invoegen, luidend als volgt :

« Art. 5ter. - In artikel 14, 3°, van hetzelfde Wetboek wordt het woord « hoofdverblijf » vervangen door de woorden « onafgebroken wettelijk verblijf dat tegelijkertijd ook de hoofdverblijfplaats is. »

– **De stemming over het amendement wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Artikel 6 luidt:

À l'article 15 du même Code, modifié par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes :

1° au § 1er, alinéa 1er, le mot « immédiatement » est inséré entre les mots « la déclaration est » et « communiquée »;

2° au § 1er, alinéa 2, le mot « immédiatement » est inséré entre les mots « communique » et « pour avis »;

3° le § 2, alinéa 1er, est remplacé par la disposition suivante:

« Dans un délai d'un mois à compter de l'accusé de réception, le procureur du Roi peut émettre un avis négatif sur l'acquisition de la nationalité belge lorsqu'il *existe* un empêchement résultant de faits personnels graves, qu'il doit préciser dans les motifs de son avis, ou lorsque les conditions de base, qu'il doit indiquer, ne sont pas remplies. »;

4° au § 2, alinéa 3, les mots « à l'expiration du délai de quatre mois » sont remplacés par les mots « à l'expiration du délai d'un mois ».

À cet article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 30 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Au 1°, remplacer le mot proposé par les mots « , *dès qu'elle est complète et accompagnée de toutes les pièces requises,* ».

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Nous déposons cet amendement parce que nous pensons que le fonctionnaire de l'État civil doit pouvoir vérifier si toutes les documents exigés sont présents. Une copie de la déclaration, telle que visée dans cet article, peut par conséquent être transmise et le délai pour le parquet ne doit commencer à courir que lorsque la demande est complète.*

Mme la présidente. – Au même article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 31 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Supprimer le 2°.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Si le 2° est adopté, il se pourrait que le chef de la mission diplomatique ou du poste consulaire belge transmette des dossiers incomplets. Il faut éviter cela.*

Mme la présidente. – Au même article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 32 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Remplacer le 3° par la disposition suivante :

« *3° compléter le § 2, alinéa 1er, par la phrase suivante : « Par volonté d'intégration, il y a lieu d'entendre que l'intéressé peut être considéré comme intégré en raison de la connaissance raisonnable d'une des langues nationales et qu'il s'est fait adopter par la société. ».*

Au même article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 33 (voir

In artikel 15 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, eerste lid, wordt het woord « onmiddellijk » ingevoegd tussen de woorden « door de ambtenaar van de burgerlijke stand » en de woorden « voor advies »;

2° in § 1, tweede lid, wordt het woord « onmiddellijk » ingevoegd tussen het woord « haar » en de woorden « voor advies »;

3° paragraaf 2, eerste lid, wordt vervangen als volgt:

« De procureur des Konings kan binnen één maand te rekenen *van* de ontvangstmelding, een negatief advies uitbrengen inzake de verkrijging van de Belgische nationaliteit wanneer er een beletsel is wegens gewichtige feiten, eigen aan de persoon, die hij in de motivering van zijn advies dient te omschrijven, of als de grondvoorwaarden, die hij moet aanduiden, niet vervuld zijn. »;

4° in § 2, derde lid, worden de woorden "Bij het verstrijken van de termijn van vier maanden" vervangen door de woorden "Bij het verstrijken van de termijn van één maand".

Op dit artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 30 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

In het 1°, het voorgestelde woord vervangen door de woorden « *van zodra de verklaring volledig is en voorzien is van al de vereiste stukken* ».

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – We dienen dit amendement in omdat we van oordeel zijn dat de ambtenaar van de burgerlijke stand moet kunnen nagaan of alle vereiste stukken aanwezig zijn. Een afschrift van de verklaring, zoals beoogd in dit artikel, kan dan ook maar worden doorgezonden, en de termijn voor het parket kan pas worden opgestart, wanneer de aanvraag volledig is.

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 31 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Het 2° weglaten.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Als het 2° wordt aangenomen, dan kan het gebeuren dat het hoofd van de Belgische diplomatieke zending of consulaire post, onvolledige dossiers verzendt. Dit moet worden vermeden.

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 32 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Het 3° vervangen als volgt :

« *3°, § 2, eerste lid, aanvullen als volgt : « Onder integratiewil dient te worden verstaan dat belanghebbende als ingeburgerd kan worden beschouwd op grond van een redelijke kennis van één van de landstalen en zich in de samenleving heeft doen opnemen. »*

Op hetzelfde artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 33 ingediend

document 2-308/2) ainsi libellé:

Supprimer le 4°.

Au même article, Mme Nyssens propose l'amendement n° 6 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Compléter cet article par un 5°, libellé comme suit :

« 5° au § 3, remplacer les alinéas 2 et 3 par ce qui suit : « L'officier de l'état civil communique le dossier de l'intéressé ainsi que l'avis négatif du procureur du Roi au tribunal de première instance pour que celui-ci statue, conformément à l'article 12bis, § 4. »

Au même article, Mme Nyssens propose l'amendement n° 7 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Apporter à cet article les modifications suivantes :

«A) À l'alinéa 1er de l'article 15, § 2, proposé au 3° de cet article, remplacer les mots « *délai d'un mois* » par les mots « *délai de deux mois* ».

B) Au 4° de cet article, remplacer les mots « *délai d'un mois* » par les mots « *délai de deux mois* ».

– **Le vote sur les amendements est réservé.**

Mme la présidente. – L'article 9 est ainsi libellé:

L'article 19, alinéa 1er, du même Code, modifié par la loi du 6 août 1993, est remplacé par la disposition suivante :

« Pour pouvoir demander la naturalisation, il faut être âgé de dix-huit ans accomplis et avoir fixé sa résidence principale en Belgique depuis au moins trois ans; ce délai est réduit à deux ans pour celui dont la qualité de réfugié ou d'apatride a été reconnue en Belgique en vertu des conventions internationales qui y sont en vigueur ou pour celui qui a été assimilé au réfugié en vertu de l'ancien article 57 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, tel qu'il était en vigueur jusqu'au 15 décembre 1996.»

M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent de supprimer cet article (amendement n° 34, voir document 2-308/2).

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Il s'agit d'une partie essentielle du projet de loi. Nous sommes d'avis que cet article doit être supprimé parce qu'un séjour de trois ans est nettement insuffisant. Aucun des pays qui nous entourent n'admet une durée de séjour aussi courte. Il faut conserver la réglementation actuelle.*

Mme la présidente. – Au même article, M. Verreycken propose l'amendement n° 14 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

À l'article 19, alinéa 1er, proposé, ajouter, après les mots « 15 décembre 1996 », les mots « *abrogé par la loi du...* »

M. Verreycken (Vl. Blok) – *Par cet amendement, je tente d'améliorer la terminologie législative. Le texte de l'article stipule : « en vertu de l'ancien article 57 ». Cette formulation*

(zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Het 4° weglaten.

Op hetzelfde artikel heeft mevrouw Nyssens amendement nr. 6 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Dit artikel aanvullen met een 5°, luidende :

« 5° in § 3, het tweede en het derde lid vervangen als volgt : « De ambtenaar van de burgerlijke stand zendt het dossier van de betrokkene alsmede het negatief advies van de procureur des Konings over aan de rechtbank van eerste aanleg opdat die rechtbank overeenkomstig artikel 12bis, § 4, uitspraak doet. »

Op hetzelfde artikel heeft mevrouw Nyssens amendement nr. 7 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

In dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:

«A) In het eerste lid van artikel 15, § 2, zoals voorgesteld in het 3° van dit artikel, de woorden « *binnen één maand* » vervangen door de woorden « *binnen twee maanden* ».

B) In het 4° van dit artikel de woorden « *binnen één maand* » vervangen door de woorden « *binnen twee maanden* ».

– **De stemming over de amendementen wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Artikel 9 luidt:

Artikel 19, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 6 augustus 1993, wordt vervangen als volgt :

« Om de naturalisatie te kunnen aanvragen moet de belanghebbende volle achttien jaar oud zijn en sedert ten minste drie jaar zijn hoofdverblijf in België hebben gevestigd; deze termijn wordt verminderd tot twee jaar voor de vreemdeling wiens hoedanigheid van vluchteling of van staatloze in België is erkend krachtens de er vigerende internationale overeenkomsten of voor diegene die, met de vluchteling gelijkgesteld werd verklaard krachtens het oud artikel 57 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen zoals van kracht tot 15 december 1996.»

De heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere stellen voor dit artikel te schrappen (amendement nr. 34, zie stuk 2-308/2).

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Dit is een essentieel deel van het wetsontwerp. We zijn van oordeel dat dit artikel moet worden geschrapt omdat een verblijfsduur van drie jaar veel te kort is. In de ons omringende landen bestaat nergens een dergelijke korte verblijfsduur. De huidige regeling moet worden behouden.

De voorzitter. – Op hetzelfde artikel heeft de heer Verreycken amendement nr. 14 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

In het voorgestelde artikel 19, eerste lid, na de woorden « oud artikel 57 », de woorden « *opgeheven door de wet van...* » invoegen.

De heer Verreycken (Vl. Blok). – Met dit amendement probeer ik een slechte wetgevende woordkeuze te verbeteren. In de tekst van het artikel staat: "krachtens het oud artikel

ne me paraît pas bonne. Il serait correct de dire : « en vertu de l'article 57 de la loi du 15 décembre 1980 tel que modifié par la loi de... » ou « tel que supprimé par la loi du... »

Il importe donc peu que l'article 57 ait été en vigueur au début de la procédure, qu'il ait été d'application lors de la rédaction du projet ou que, pour l'intéressé, il ait trait à la période pendant laquelle il était encore d'application. Ces arguments ne changent rien au fait que parler de « l'ancien » article 57 est incorrect. Dans un avenir proche, une commission chargée d'améliorer la lisibilité des textes de loi corrigera certainement cette expression. C'est pourquoi il me paraissait indiqué d'utiliser d'ores et déjà les termes corrects.

– **Le vote sur les amendements est réservé.**

Mme la présidente. – L'article 10 est ainsi libellé:

À l'article 21 du même Code, remplacé par la loi du 13 avril 1995, modifié par la loi du 22 décembre 1998, sont apportées les modifications suivantes :

1° au § 1er, alinéa 4, les mots « Je déclare vouloir acquérir la nationalité belge et me soumettre à la Constitution et aux lois du peuple belge » sont remplacés par les mots « Je déclare vouloir acquérir la nationalité belge et me soumettre à la Constitution, aux lois du peuple belge et à la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales »;

2° au § 3, alinéa 2, les mots « dans un délai de quatre mois » sont remplacés par les mots « dans un délai d'un mois » et les mots « conditions et » sont supprimés;

3° au § 3, alinéa 4, les mots « dans les quatre mois » sont remplacés par les mots « dans le mois. »

À cet article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 35 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Supprimer le 1°.

Au même article, Mme Nyssens propose l'amendement n° 11 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Apporter à cet article les modifications suivantes:

A) Au 2°, remplacer les mots « délai d'un mois » par les mots « *délai de deux mois* »

B) Au 3°, remplacer les mots « dans le mois » par les mots « *dans les deux mois* »

Mme Clotilde Nyssens (PSC). – Le délai est trop court. Nous proposons qu'il soit porté de un à deux mois.

Par ailleurs, je fixe rendez-vous au ministre de la Justice dans un an ou deux pour vérifier que le délai est, comme j'ose l'espérer, effectivement praticable.

– **Le vote sur les amendements est réservé.**

57". Dit lijkt mij geen goede woordkeuze. Juist zou zijn: krachtens artikel 57 van de wet van 15 december 1980 zoals gewijzigd door de wet van... of opgeheven door de wet van...".

Het moet duidelijk zijn waarom wordt gezegd: "oud" artikel 57. Wordt dat artikel 57 "oud" genoemd omdat het bij de aanvang van de procedure van kracht was, omdat het geldig was bij het opstellen van het ontwerp of omdat het voor de betrokkene slaat op de periode waarin het nog geldig was? Deze argumenten doen niets af aan het principe dat het "oud" artikel 57 een slechte formulering is. Binnenkort zal een of andere commissie die de wetteksten leesbaar moet maken, dit ongetwijfeld corrigeren. Daarom leek het mij aangewezen om nu al de juiste termen te gebruiken.

– **De stemming over de amendementen wordt aangehouden.**

De voorzitter. – Artikel 10 luidt:

In artikel 21 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 13 april 1995, gewijzigd bij de wet van 22 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, vierde lid, worden de woorden « Ik verklaar Belgisch staatsburger te willen worden en de Grondwet en de wetten van het Belgische volk te zullen naleven » vervangen door de woorden « Ik verklaar Belgisch staatsburger te willen worden en de Grondwet, de wetten van het Belgische volk en het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden te zullen naleven »;

2° in § 3, tweede lid, worden de woorden « binnen een termijn van vier maanden » vervangen door de woorden « binnen een termijn van één maand » en vervallen de woorden « voorwaarden en »;

3° in § 3, vierde lid, worden de woorden « binnen vier maanden » vervangen door de woorden « binnen één maand »

Op dit artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 35 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Het 1° weglaten.

Op hetzelfde artikel heeft Mevrouw Nyssens amendement nr. 11 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

In dit artikel de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) In het 2° de woorden « termijn van één maand » vervangen door de woorden « *termijn van twee maanden* »

B) In het 3° de woorden « binnen één maand » vervangen door de woorden « *binnen twee maanden.* »

Mevrouw Clotilde Nyssens (PSC). – *We vinden de termijn te kort en stellen voor dat hij van één op twee maanden wordt gebracht.*

Ik hoop dat de termijn haalbaar is, maar toch maak ik met de minister van Justitie een afspraak over een of twee jaar, om na te gaan of dat echt wel zo is.

– **De stemming over de amendementen wordt aangehouden.**

Mme la présidente. – M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 37 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Insérer un article 10bis, libellé comme suit :

« Art. 10bis. - L'article 23, § 1er du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 23. - § 1er. Les belges qui ne tiennent pas leur nationalité d'un auteur belge au jour de leur naissance et les Belges qui ne se sont pas vu attribuer leur nationalité en vertu de l'article 11 et qui ont fait une déclaration conformément aux articles 12bis et 13 ou qui ont fait une demande de naturalisation conformément à l'article 21, peuvent, s'ils manquent gravement à leurs devoirs de citoyen belge, s'ils ont acquis la nationalité belge sur la base de faux documents ou s'ils font manifestement preuve de mauvaise volonté pour s'intégrer, être déchus de la nationalité belge. »

– Le vote sur l'amendement est réservé.

Mme la présidente. – L'article 14 est ainsi libellé:

La présente loi entre en vigueur le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*.

À cet article, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere proposent l'amendement n° 38 (voir document 2-308/2) ainsi libellé:

Remplacer cet article comme suit :

« Art. 14. - La présente loi entre en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit celui au cours duquel elle a été publiée au *Moniteur belge*. »

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – Cet amendement propose que la période de transition qui suit l'entrée en vigueur de la loi soit suffisamment longue pour que les services compétents aient le temps de s'adapter.

– Le vote sur l'amendement est réservé.

– Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Discussion des articles du projet de loi modifiant les articles 569 et 628 du Code judiciaire (Doc. 2-309)

(Pour le texte adopté par la commission de la Justice, voir document 2-309/3.)

– Les articles 1er à 4 sont adoptés sans observation.

– Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Ordre des travaux

Mme la présidente. – À notre ordre du jour figure encore une demande d'explications au ministre de la Justice. Le ministre est-il prêt à y répondre cet après-midi ?

M. Marc Verwilghen, ministre de la Justice. – Cet après-

De voorzitter. – De heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere hebben amendement nr. 37 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Een artikel 10bis invoegen, luidende :

« Art. 10bis. - Artikel 23, § 1, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt :

« Art. 23. - § 1. De Belgen die hun nationaliteit niet hebben verkregen van een ouder die Belg was op de dag van hun geboorte en de Belgen wier nationaliteit niet werd toegekend op basis van artikel 11 en die een verklaring hebben afgelegd overeenkomstig de artikelen 12bis en 13 of een verzoek om naturalisatie hebben bericht overeenkomstig artikel 21, kunnen indien zij ernstig tekortkomen aan hun verplichtingen als Belgisch burger, de Belgische nationaliteit hebben verkregen op grond van valse documenten, of de manifeste onwil vertonen om zich te integreren, van de Belgische nationaliteit vervallen worden verklaard. »

– De stemming over het amendement wordt aangehouden.

De voorzitter. – Artikel 14 luidt:

Deze wet treedt in werking de eerste dag van de maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Op dit artikel hebben de heer Vandenberghe en mevrouw De Schamphelaere amendement nr. 38 ingediend (zie stuk 2-308/2) dat luidt:

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 14. - Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*. »

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Met dit amendement willen we de overgangperiode voor de inwerkingtreding van de wet toch voldoende ruim maken, zodat de bevoegde diensten de tijd hebben om zich aan te passen..

– De stemming over het amendement wordt aangehouden.

– De aangehouden stemmingen en de stemming over het wetsontwerp in zijn geheel hebben later plaats.

Artikelsgewijze bespreking van het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 569 en 628 van het Gerechtelijk Wetboek (Stuk 2-309)

(Voor de tekst aangenomen door de commissie voor de Justitie, zie stuk 2-309/3.)

– De artikelen 1 tot 4 worden zonder opmerking aangenomen.

– Over het wetsontwerp in zijn geheel wordt later gestemd.

Regeling van de werkzaamheden

De voorzitter. – Op onze agenda staat nog een vraag om uitleg aan de minister van Justitie. Is de minister bereid om hierop deze namiddag te antwoorden?

De heer Marc Verwilghen, minister van Justitie. – Deze

midi, je dois d'abord répondre à une question à la Chambre des Représentants. Je me rendrai ensuite au Sénat.

Mme la présidente. – Merci, M. le ministre. Nous poursuivrons donc nos travaux cet après-midi à 15 h.

(La séance est levée à 13 h 30.)

Excusés

M. Creyelman, pour raisons de santé, demande d'excuser son absence à la présente séance.

– **Pris pour information.**

namiddag moet ik eerst een vraag beantwoorden in de Kamer van volksvertegenwoordigers. Daarna kom ik naar de Senaat.

De voorzitter. – Dank u, mijnheer de minister. Dan zetten we onze werkzaamheden voort vanmiddag om 15 uur.

(De vergadering wordt gesloten om 13.30 uur.)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: de heer Creyelman, om gezondheidsredenen.

– **Voor kennisgeving aangenomen.**